דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

היום בדבר
- מהי ברוטליזציה / אמנון דנקנר
- בין שני רגלים / גדעון בר־ישראל
- שמעון והחובות / טדי פרויס
- תווזה הצהרתית רצינית / דניאל בר־סימון
- דבר־אחר

יום רביעי, ו' בטבת תשמ"ט, 14 בדצמבר 1988 ● גליון 19595

היום 12 ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

מזג האויר

(ט). – מעונן חלקית, ובעית מעונן, עם גשם מקומי. טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות ליום ה': ירושלים 8 עד 16, רמת הגולן 7 עד 16, צפת 7 עד 14, חיפה 11 עד 19, טבריה 10 עד 21, עפולה 8 עד 20, שומרון 8 עד 18, תל אביב 12 עד 20, נמל התעופה בן גוריון 8 עד 18, יריחו 10 עד 21, עזה 10 עד 20, באר שבע 8 עד 19, אילת 13 עד 23.

ארה"ב: נאום ערפאת עדיין לא מאפשר קבלת אש"ף כשותף למו"מ למרות נקודות חיוביות

"יש לפתוח מו"מ בין־לאומי לשלום בין מדינת פלשתין וישראל" – קרא ערפאת ● בריטניה: התפתחות חיובית; שר החוץ האו עשוי להיפגש עם ערפאת ● מומחים בארה"ב: ערפאת נתן לאמריקה בסיס למו"מ

ערפאת: נאו"ם

יאסר ערפאת בתנועת ניצחון לאחר נאומו אתמול מעל בימת האו"ם בז'נווה (צילום: א.פ.)

מאת דליה רשאל ויקוי צור
דליה שרון, סופרי "דבר"
ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). נאומו של יאסר ערפאת בעצרת האו"ם בז'נבה לא הכיל את המרכיבים הדרושים כדי להביא בהכרת ארה"ב באש"ף כשותף למו"מ – כך אמר דובר משרד החוץ האמריקאי צ'ארלס רדמן.

"הנאום לא מילא אחר תנאינו, אלא המשיך להיות מעורפל בנושאי מפתח חשובים, שחייבים להתייחס אליהם בבהירות כדי שארה"ב תפתח במו"מ משמעותי עם אש"ף", אמר רדמן. גם שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג, אמר לשר החוץ שמעון פרס, כי למרות הנקודות החיוביות בנאום, אין ארה"ב רואה בו התקדמות לקראת מו"מ עם אש"ף, כיוון שלא היתה בו הכרה בישראל.

"ארה"ב האזינה בקשב רב לנאומו של ערפאת", אמר רדמן שגם ציין, כי "הנאום הכיל כמה התפתחויות מעניינות וכמה התפתחויות חיוביות. הדובר חזר ופירט את שלושת התנאים האמריקאיים: קבלת החלטות האו"ם 242 ו־338, הכרה בזכות קיומה של ישראל ודחיית הטרור על כל צורותיו. "בנושאים אלה צריכים להיות מבוטאים באופן ברור, ישיר וללא כל דו־משמעות", חזר והדגיש, "וזה לא התרחש". עם זאת הוסיף, כי "ברור כי ישנם כאלה באש"ף המנסים להתקדם בדרך חיובית" וכי ארה"ב מעודדת התקדמות נוספת בכיוון זה.

רדמן דוחה מכל וכל פרסומים בישראל כי האמריקאים ראו את נוסח נאומו של ערפאת לפני שנישא וכי יפתחו במו"מ עם אש"ף מייד לאחר השמעתו. "ראיתי את

(המשך בעמוד 2)

פרושו של דבר

התקדמות לא מספקת

מאת דן אבידן

ערפאת, על אף שהתאמץ לאורך כל נאומו לשכנע את אוזן בציבור המערב ולהוכיח להם כי אש"ף הוא ארגון פרגמטי המוכן להסדר שלום בין מדינה פלשתינית לבין מדינת ישראל – לא עלה בידו לענות על הקריטריונים שהציבו האמריקאים לצורך הכרה מצידם באש"ף ופתיחה בדיאלוג עמו. שכן התנאים האמריקאים הינם: הכרה אש"פית מפורשת בהחלטה 242 ובזכות קיומה של ישראל, וכן הפסקה חד־משמעית מצד אש"ף של כל פעולות הטרור.

יחד עם זאת אפשר למצוא בנאום ערפאת נימות נוספות של הליכה לקראת התביעות האמריקאיות, כמו בסעיף 3 ביוזמת השלום הפלשתינית שהציג. בסעיף זה דיבר ערפאת על כך שאש"ף יפעל להגיע להסדר שלום כולל בין מדינה פלשתינית לבין ישראל. בהחלטות המועצה הפלשתינית האחרונה אין כל התייחסות ישירה לישראל, ואילו בסעיף האמור לעיל ישנה התייחסות כזו המהווה מידה מסוימת של הכרה בה. גם במסיבת העיתונאים שערך לא מכבר ערפאת בשטוקהולם הוא ציין שאש"ף בהכרזתו על הקמת המדינה הפלשתינית על בסיס תכנית החלוקה, מכיר בעובדת קיומה של מדינה יהודית שהיא מדינת ישראל. יתרה מזאת, ביוזמת השלום הפלשתינית הנוכחית קורא ערפאת לכינוס ועידה בין־לאומית על בסיס החלטות 242 ו־338, ואילו בהחלטות המל"פ הבסיס לכינוס הוועידה הן כל החלטות האו"ם הנוגעות לעניין הפלשתיני שבהלכן הן אנטי־ישראליות מובהקות.

גם קריאתו הישירה של ערפאת למנהיגי ישראל לבוא לנהל עמו מו"מ להסדר תחת פיקוח האו"ם, יש בה נימה פרגמטית נוספת מעבר לקיים בהחלטות המועצה הפלשתינית ה־19. יש לציין שערפאת רמז שעניין ההכרה ההדדית הישירה בין המדינה הפלשתינית לבין ישראל צריך להיות תוצאה של

(המשך בעמוד 2)

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

יאסר ערפאת הציע אתמול בנאומו בז'נבה, יוזמת שלום פלשתינית המושתתת על החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית האחרונה. עוד כוללת היוזמה הצעה להקמת ועדה מכינה לכינוס הוועידה הבין־לאומית לענייני המזרח, ותביעה לנסיגת ישראל מהגדה המערבית ומעזה והצבת כוחות או"ם באזורים אלה כבר בעת המגעים שיתנהלו במסגרת הוועידה הבין־לאומית. לפי דברי ערפאת, מטרת אש"ף במגעים תהיה "להגיע להסדר שלום כולל בין צדדי הסכסוך הישראלי־ערבי, לרבות מדינת פלשתין וישראל".

לאורך כל נאומו עשה ערפאת מאמצים לשכנע את אוזני נציגי המערב, שאש"ף חותר בכנות וברצינות להשיג שלום באיזור, שבמסגרתו יתקיימו זו לצד זו מדינה פלשתינית ומדינת ישראל. לצורך זאת הסביר ערפאת, שההכרזה על הקמת המדינה הפלשתינית במועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יריה, מסתמכת על החלטת החלוקה מ־1947, המחייבת הקמתן של שתי מדינות בארץ ישראל – פלשתינית ויהודית. הוא הדגיש, בהקשר זה, את מצוקת הפלשתינים ואת זכותם הלגיטימית להגדרה עצמית ולהקמת מדינה משלהם. ערפאת אמר: "המצב במולדתנו הפלשתינית לא יכול עוד להמשך. המונינו נושאים תחושות של חופש ומקריבים את חייהם בעבור סילוק הכיבוש". כמו כן אמר: "למרות העושק ההיסטורי של עמנו, החלטת החלוקה (181) עדיין מספקת אותנו. לכן יודו קבל תהליך השלום

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

- מסמך: לקט מנאום ערפאת בז'נבה / עמ' 3
- התחקיר המסכם על הפשיטה בלבנון / עמ' 2
- מגרפים נשלחו לאזורים בהם נפגעו קרובים של פעילי מפלגה בארמניה / עמ' 3
- מומחה לבליסטיקה: הקליע שהרג הנערה מעזה נורה מאקדחו של שמעון יפרח / עמ' 6
- נזקי האינתיפאדה – 3% מהתוצר הלאומי / עמ' 6

ראש אש"ף נופף "וי" לקהל והתקבל בתשואות סוערות

"ערפאת שחקן מוכשר אך ממשיך לדבוק בכפלי משמעויות"

אמר אתמול שגריר ישראל לאו"ם יוחנן ביין

מאת עמי דיקמן, שליח "דבר" בז'נבה

כחמש דקות אחרי השעה שלוש פתח את המושב המיוחד של עצרת האו"ם בז'נבה הנשיא הנבחר, הארגנטיני דנטה קאפוטו, ועם תום דבריו, נכנס לאולם בצעד מהיר יאסר ערפאת, לבוש מדי־שרד צבאיים ועטור בכפיה ובעגאל; עלייתו לדוכן הנואמים לוותה במחיאות כפיים רועמות.

יו"ר אש"ף נשא את דבריו בערבית במשך כשעה: צירי העצרת והכתבים עקבו אחרי דבריו באמצעות התרגום הסימולטאני לאנגלית, לצרפתית, לרוסית ולספרדית. הודות לסידורי התקשורת המשוכללים שודרו חלקים מנאום ערפאת בשידור ישיר באמצעות לוויין על־ידי רשתות הטלוויזיה הגדולות בעולם.

עם סיימו את נאומו בקריאות נרגשות למנהיגיה של ישראל ולעם ישראל לנוח מאמר את אימי המלחמה ואת כוח הנשק, זכה ערפאת במחיאות כפיים סוערות וממושכות ובהתנהגותו באוויר באצבעותיו את סימן הוי־ המפורסם עזב את האולם.

כרבע שעה אחר־כך, התרוקן כמעט יציע העיתונות המרכזי ורוב העיתונאים מיהרו לאולם אחר, שם קיימה משלחת ישראל

(המשך בעמוד 2)

שמיר: מחזה תעתועים שנועד להטעות

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של "דבר"

ראש־הממשלה, יצחק שמיר, הגדיר אתמול את דברי ערפאת, בעצרת או"ם בז'נווה "מחזה תעתועים, שנועד להטעות וליצור רושם של התמתנות".

במסיבת עיתונאים רבת משתתפים, שכינס בלשכתו בירושלים שעה קלה לאחר תום נאומו של ערפאת, אמר שמיר, כי בכל הופעה, וביחוד בכינוס ראשי ארגוני המחבלים באלג'יר, חזר אש"ף על עמדתו הבסיסית, כל פעם בניסוחים שונים, שמשמעותה דחיית קיומה של ישראל, המשכת הטרור ועידוד למעשי אלימות. בהתייחסו לשלושת התנאים שהציבה ארה"ב להכרה באש"ף ולניהול מו"מ עימו, אמר שמיר, כי "למיטב ידיעתנו, אש"ף לא קיבל תנאים אלה. ערפאת לא הודיע בנאומו בז'נוה שהוא מכיר בזכות קיומה של ישראל. הוא מגנה את הטרור, ובה בעת מעלה על נס מה שהוא מכנה מלחמת שחרור, ומשבח אותה".

"להערכתנו" אמר שמיר, "אש"ף לא מסוגל לקבל את התנאים האמריקאיים, הסותרים את עצם מהותו ואת הסיבות לקיומו של הארגון". הוא הביע תקווה, שארה"ב לא תיצור לעולם מגע רשמי כלשהו עם אש"ף. "צער כזה יעודד קיצוניות ואלימות, ויחנוק את קולותיהם של אלה הרוצים באמת להתקדם לדו־קיום, למו"מ ולשלום בין ישראל ושכנותיה".

(המשך בעמוד 2)

פרס יגיב בכנסת

ירושלים: אכזבה לכל מי שציפה להתקדמות ממשית

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של "דבר"

שר החוץ, שמעון פרס, לא הגיב אתמול על נאומו של ערפאת, והוא אמור להגיב עליו היום בכנסת.

חוגים מדיניים בירושלים העריכו אתמול, כי נאומו של ערפאת היווה אכזבה לכל מי שציפה להתקדמות ממשית לקראת עמידה בתנאים שהציבה ארה"ב לפתיחת מו"מ עם אש"ף. ערפאת לא דיבר בנאומו על זכותה של ישראל להתקיים. הוא גינה את הטרור ובעת ובעונה אחת דיבר על המשך ההתקוממות והמאבק לשחרור.

השינוי היחיד הוא הזכרת החלטות 242 ו־338, בלי לקשור אותן לשאר החלטות או"ם, אך תוך זיקה לזכות ההגדרה העצמית ולמדינה הפלשתינית. האופטימיות שהפגינו האמריקאים טרם הנאום התבררה כמוקדמת מידי ומוגזמת מידי. נודע כי אש"ף, בתיווכה של שוודיה, הוליך שולל גם את ארה"ב, כאשר העבירו לידיהם נוסח של נאום אשר תוקן ע"י האמריקאים והוחזר ע"י השוודים. שוודיה הודיעה לאמריקאים, כי אש"ף קיבל את התיקונים והכניס אותן לנוסח הנאום. ההתקפה החריפה של ערפאת על התמיכה האמריקאית בישראל וחוסר ההתייחסות המלאה לשלוש הנקודות האמריקאיות, מוכיחה לדעת חוגים מדיניים, שגם הפעם ניסה ערפאת לנצל את אמצעי התקשורת ליצירת ציפיות חיוביות, שלא יכול היה לעמוד בהן.

"כותרת ראשית": מסיבת סיום

מאת סופר "דבר"

זאת לא היתה בדיוק סיבה למסיבה, אבל מסיבה היתה: במשרדי השבועון "כותרת ראשית" ברחוב תל־אביב התאספו אמש כל המי ומי בעולם התקשורת: עורכים ומו"לים, כתבים וכותבים. כולם היו קצת עצובים, אבל היתה אווירה נעימה והיה כיבוד – כמו בכל מסיבה. היו שם גם הבעלים: אהרן דברת ועמוס ספיר מטעם "כלל", ורב יודקובסקי, מ"ידיעות אחרונות".

למשתתפים באירוע חולק הגיליון האחרון של 'כותרת ראשית', שיצא אתמול, ועמוד השער נושא רק את הכותרת 'גליון אחרון'.

הגליון עשיר במיוחד. ויש בו סיכומים משש שנות הופעת העיתון.

במסיבה נשאו דברים קצרים העורך, נחום ברנע, דב יודקובסקי, חנה זמר ומוטי קירשנבאום.

בגליון מתפרסם ראיון עם אהרן דברת, המסביר בגילוי לב כי הסיבה לסגירת העיתון היתה אחריותם של המנהלים כלפי בעלי המניות.

רועה ערבי רוצץ גולגלתו של תושב ברכה, הרג בירית קצין צה"ל – ואחר־כך נורה ונהרג

עשרות מתנחלים זועמים צרו הלילה על ביתו של שמיר ● הרמטכ"ל קורא להימנע מפעולה עצמאית

פגישת הרגעה בהר ברכה

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון ואלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע בהר ברכה, מיד לאחר היוודע הרצח (צילום: דו"צ)

מאת אוריאל בן־עמי, טלי ליפקין, דני רובינשטיין ויהודית לוי, סופרי "דבר"

עשרות מתנחלים צרו אמש בלילי רבבם לתחנה בקרבת כולל בית ראש־הממשלה, בתגובה על רצח מתנחל וקצין צה"ל בידי רועה ערבי ליד היישוב ברכה, בשומרון. המתנחלים תבעו מהמשל לגרוש מיידי של מנהיגי האינתיפאדה בשטחים.

הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, ואלוף פיקוד המרכז, האלוף עמרם מצנע באו אמש אל מתיישבי ברכה, בנסיון להרגיע את הרוחות. הרמטכ"ל הבהיר למתנחלים, כי צה"ל ימשיך במדיניות הבטחון בה הוא נוקט, וכי הוא מקווה שימשיך שיתוף הפעולה מצידם וכי ימנעו מפעולה עצמאית, בתגובה לרצח.

רוצץ את גולגלתו באבן

אתמול, סמוך לשעה 16.30, ארב רועה הצאן המוראן אל־נג'ר, בן 26, ליעקב פרג, בן 32, ואב לארבעה, שהיה האחראי לקיקעות בהתנחלות ברכה. הרועה רוצץ את גולגלתו של פרג באבן. אחר־כך נטל את רובה האמ־16 שלו וירה בו שתי יריות נוספות. הרועה ארב במקום, וכשהגיע סיור צה"ל, רצח גם קצין במילואים ופצע חייל מילואים נוסף בידי מתרובה שלקח. חייל נוסף בסיור הרג את רועה הצאן. בעת מסירת הידיעה סירב דובר צה"ל למסור את שם הקצין ההרוג ואת שם החייל שנפצע מידי רועה הצאן.

אביו של יעקב פרג לקה לפני ימים אחדים בהתקף־לב והוא מאושפז בביה"ח. המשפחה התלבטה כיצד לבשר לו על רצח בנו. יעקב פרג הגיע לברכה לאחר שהיה בישוב קשת בגולן, בבית הרשה בחברון, וביישוב מעון בדרום הר־חברון. בגליון האחרון של בטאון המתנחלים 'נקודה' התפרסם ראיון עימו, שבו סיפר על היישוב שבשולי הקלאות בהר־ברכה. פרג, סופר פח"ס במקצועו, אמר באותו ראיון: "יש כאן אפשרויות לגידולים יהודיים, דווקא בגלל הגובה הטופולוגי".

בתשובה לדעתו על האינתיפאדה אמר יעקב פרג: "במישור היומיומי אנחנו וגם עם ישראל לא צריכים לראות באינתיפאדה הפרעה. אנחנו צריכים להמשיך לנסוע, להיות ולבנות כרגיל. אנחנו מוקפים בבעיות כל הזמן, ולכן אנחנו לא צריכים להרשות לעצמנו להיות מעוכבים ע"י ההתפרצות הזאת. באופן יותר עמוק, ההתעוררות בצד הערבי צריכה לגבר גם אותנו ולא לתת לנו לשקוט על השמרים ולדחוף אותנו קדימה, כל הזמן קדימה".

יעקב פרג אמר עוד: "אני רואה את עצמי שמאלני

(המשך בעמוד 2)

הלוויה המונית – היום

מאת אוריאל בן־עמי

ראשי המתנחלים ביש"ע מתכננים אחר־הצהריים הלוויה המונית ליעקב פרג בהר ברכה.

צה"ל הטיל עוצר על הכפר בורין, שם גר הרוצח. צה"ל מנע אתמול מאנשי 'כך' להרוס לכפר בורין ולבצע שם מעשי נקמה.

הרב שלמה דיין מש"ס – בכנסת:

ניתן להשוות בין העיתונות הישראלית לזו הנאצית!

מאת מרבה ציטוק, סופרת "דבר" בכנסת

התקפה בין דתיים לחילוניים, ההסתה ההדדית, יחסי ישראל עם התפרצות בעקבות הצעות לשינוי חוק השבות עמדו אתמול במרכז דיוני הכנסת בעקבות הצעות לסדר יום בנושאים אלה. את הסיכון לבטאות היה בכך שבעוד שהרוב במליאת הכנסת הוריד את הצעתה של חייכ שולמית אלוני מסדר היום והעביר לוועדה הצעותיהם של חברי הכנסת אברהם ורדיגר מאגודי ושלמה דיין מש"ס.

כל צד מהמפה הפוליטית האשים את השני בהסתה ובחוסר סבלנות כלפי דעות ועמדות הצד השני, אך הכל הסכימו שיש להנמיך את הטונים ויש לשמש דוגמא לציבור בתרבות הוויכוח.

הרב שלמה דיין מש"ס אמר כי במשבים רבים ישנה השוואה בין דפי העתונות הישראלית לבין העתונות הנאצית. "אך לא אמרו ביטויים כמו עלוקות, מוצצי דם או טפטנים? הקריקטורות המתפרסמות היום? אילו יוסף גבלס היה חי היום היה מבורך מיד כיצד ניתן לגייס מוכשרים כאלו לשורות מערכת התעמולה שלו".

ח"כ אברהם ורדיגר מאגודי, שדיבר על ההסתה האנטי חרדית בכלי התקשורת הביא עשר ביטויים שהעתונות ובכלל זה 'דבר' בגנות ההשתלטות החרדית: "ריבונו של עולם, מה קורה במדינה הציונית?" קרא ורדיגר. הוא ביכה את הדור הגדול לדבריו בארץ זו על ברכי הכפירה. "זה דור שאוהב את הערבי ושונא את היהודי". הוא הוהיר שאם לא יעקרו שנאה זו מהשורש תהרס המדינה.

לדבריו של ורדיגר הצטרפו גם ח"כ מנחם פורוש מאגודי ושלמה דיין מש"ס שאמרו כי אסור להתייחס

(המשך בעמוד 2)

לאחר דיונים באווירה קשה

ראשי 'כור' חוזרים מלונדון ללא הסכם

מאת אבי שורבים ודליה שרון, סופרי "דבר"

ראשי 'כור' שבים היום מפגישתם בלונדון עם נציגי הבנקים הזרים הנושים בכור בלא שעלה בידם לשכנע את ראשי הבנקים הראשיים לבטל את בקשת הפירוק, וללא תשובת הבנקים הזרים, אם יתמכו ביישומה של תכנית ההבראה לקונצרן. עמדתם של הנהלות הבנקים הזרים תתבטא בדיון המשפטי, שיחול בעוד כשבוע, בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

מנכ"ל 'כור', בני גאון, והסמנכ"ל לכספים ובקרה, ד"ר שמעון רביר, שבים היום לישראל לאחר סדרת שיחות שקיימו

(המשך בעמוד 2)

פרס משהה את החלטתו באיזה תיק יבחר; המו"מ ללא התקדמות

מחלוקת מערך־ליכוד על מספר ההתנחלויות וראשות ועדת השרים לכלכלה

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

כל עוד אין שמעון פרס מודיע באיזה תיק הוא בוחר, מתרשמים בחוגי המשא־ומתן של הליכוד והמערך במקום. פרס עשוי להשהות את החלטתו עוד זמן־מה.

אתמול בצהריים נפגשו צוותי הליכוד והמערך בלשכתו של השר משה ארנס להמשך המשא־ומתן. ישיבתם נמשכה רק כשלוש שעות. נציגי המערך, שקיבלו הנחיות מפרס ורבין לפני שבאו לפגישה עם נציגי הליכוד, הבהירו את עמדות המערך בשתי סוגיות בעייתיות שהתעוררו בפגישה הארוכה שלשום: נושא ההתנחלויות המתוכננות והצלחים לבחירתו של פרס בתיק האוצר.

המערך דוחה הן את מספר ההתנחלויות שהציע הליכוד לכלול בהסכם הקואליציוני והן את אופן איזכור הנושא בקווי היסוד. עם זאת, לא מן הנמנע שהליכוד הציג את נושא ההתנחלויות כפי שהציגו בגלל מחויבותו ל"התחיה" ול"מפד"ל", וכל עוד לא נחתם ההסכם בין הליכוד למערך, הוא אינו מתנגד למה שהצטרפותן לממשלה צרה.

באשר לתפקידים המתייחסים למסירת תיק האוצר לפרס, המערך עומד על כך שיימסרו לו הן ראשות ועדת השרים לעניני כלכלה והן ראשות ועדת הכספים בכנסת. כשהיה שר האוצר איש הליכוד, אמרו נציגי המערך, נמסרה ראשות ועדת הכספים לליכוד, וזה מסר אותה ל"אגודת ישראל". המערך דורש, איפוא, סימטריה, ובתמורה הוא מציע לליכוד את ראשות ועדת חוץ־וביטחון, שהיתה בידיו בממשלה האחרונה היוצאת.

יצויין, כי לא רק ראשות ועדת הכספים וראשות ועדת הכלכלה נדונו בשיחות המו"מ בין הליכוד, אלא גם אספקטים נוספים הקשורים בתיק האוצר ובמסירתו למערך. אגב, בשיחות אתמול לא נדונו ההיבטים הקשורים בבחירתו האפשרית של פרס בתיק החוץ.

אתמול המשיך פרס בהתייעצויות ובחקר מצב המשק וההתרגנות להוצאתו מן המשבר. עם זאת, צייננו מקורביו, שההתעניינות המלגינית וההתייעצויות הנקהבות אינן מצביעות על כך שכבר גמר אומר לבחור בתיק האוצר. במקביל נתון פרס למסע שכנוע של אישים במפלגת העבודה, המייעצים לו לבחור בתיק החוץ, ולהעמיד במבחן את שמיר.

אשר לאיוש שאר התיקים של המערך, דוחה פרס פניות של גורמים במפלגה ובשדולות למיניהן, המבקשים להשפיע עליו למנות אישים אלה ואחרים לתפקידי שרים. ההנחה היא, שהרכב הנבחרת של המערך יהיה, פחות או יותר, צילום המצב הנוכחי.

הערב יתכנסו ב'מצודת זאב' בתל־אביב שוללי ממשלת האחדות מקרב הליכוד. את הכינוס יזמו הח"כים צחי הנגבי, מיכאל איתן ויהושע שגיא, והבטיחו את השתתפותם בו גם חברי מרכז מהמתנה של דוד לוי.

هكذا عن الأصل

המערך קיבל ההרכב הזמני של ועדת חו"ב ובה רוב לליכוד

מאת שלמה גינוסר, כתבי "דבר" בכנסת

הוועדה המסדרת כל סיעת המערך הליכוד אתמול לקבל, בכל זאת, את ההרכב הלא-רשמי הזמני של ועדת חוץ וביטחון, עד שיוחלט על ההרכב הקבוע של הוועדה. בהרכב הזמני יש תשעה נציגים לליכוד ושבעה – למערך, וכן נציג אחד לכל אחת מסיעות המפלגות הדתיות: ש"ס, אגו"י ומפד"ל. יו"ר הוועדה יהיה ח"כ מיכאל איתן. אתמול החליטה הוועדה המסדרת כל המערך, כי ח"כים שייצגו אותה בוועדת חוץ וביטחון יהיו מיכה חריש, אברהם בורג, עוזי ברעם, בנימין בן אליעזר, שבח וייס (שייצגו את המערך בוועדה בכנסת ה־11) וכן הח"כים אורה נמיר, רפי אדרי ונאוה גל. לסיעות האחרונים אין שאיפות לכהן בהרכב הקבוע של ועדת חוץ וביטחון בכנסת הנוכחית.

סיעת המערך טרם החליטה, אם להקצות מקום אחד בהרכב הקבוע של הוועדה על חשבונה לנציג של סיעת מפ"ם.

ועדת חוץ וביטחון עומדת להיוועד ביום שישי עם שר הבטחון, יצחק רבין בלשכתו בתל אביב.

יהודה הריין בפסל תפקידים

הדיון בהצעת החוק של ח"כ דוד מגן (ליכוד) לאפשר לחברי כנסת לכהן גם כראשי רשויות מקומיות, ידחה בשבוע. כך החליטו אתמול יו"ר הכנסת וסגניו, על פי בקשתו של סגן היו"ר, ח"כ שבח וייס, אשר ביקש להעניק שהות לסיעת המערך לדון בנושא. בזמנו הכריעה מפלגת העבודה נגד כפל תפקידים כזה. גם הכנסת עצמה הגבילה לקראת תום תקופת כהונתה של הכנסת ה־11 חברי כנסת מלכהן כראשי רשויות מקומיות.

ח"כ מגן הגיש השבוע הצעת חוק המבקשת לשנות החלטה זאת. מגן אומר, כי הגבלה זאת עשויה לחסום בפני המנהיגות הצעירה ברשויות המקומיות, ובמיוחד בערי הפיתוח, את הדרך לכהן בכנסת. ח"כ מגן ביקש לדון בנושא זה ביום שני הבא בהליך חקיקה מהיר.

תביעת הליכוד לחברות בוועדה המרכזת בהסת' – תידחה על הסף

מאת כתבת "דבר"

בהסתדרות הביעו אתמול תמיהה על הודעת הליכוד, שמו"מ קואליציוני על ממשלה רחבה עם מפלגת העבודה יותנה בסעיף על הכנסת חברים מן הליכוד לוועדה המרכזת של ההסתדרות.

גורמים בהסתדרות אמרו, כי אין ספק שתביעה כזאת תידחה על הסף.

אתמול נפגש ראש הממשלה יצחק שמיר עם חברי המזכירות הארצית של סיעת הליכוד בהסתדרות. בתום הפגישה הבטיח שמיר, שבין דרישות הליכוד להקמת ממשלה רחבה תהיה גם דרישה לצרף את נציגי הליכוד לוועדה המרכזת של ההסתדרות.

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, יעקב שמאי, אמר, שמימוש קריאת הנשיא לאחדות בעם פירושה: נשיאה משותפת באחריות בכל התחומים המרכזיים של החיים הציבוריים. "אין זה מתקבל על הדעת, שהליכוד יזמין את המערך להצטרף לממשלה בראשות הליכוד, ובה בעת ימשיך המערך למנוע מהליכוד דריסת רגל במוסדות ההסתדרות".

גורמים בהסתדרות אמרו, שהצעת הליכוד מעלה תמיהה. "לא היה תקדים לכך, שמו"מ קואליציוני ייכרך בייצוג בוועדה המרכזת של ההסתדרות" – אמרו אותם גורמים. "אי-סבירותה של הדרישה בולטת בעיקר על רקע העובדה, שאנשי הליכוד אינם משתתפים בוועדה המרכזת בגלל נימוקים אידיאולוגיים ובגלל תפיסת עולמם, הגורסת הפרדה בין חברת העובדים, האיגוד המקצועי וקופת חולים ושאר מוסדות ההסתדרות. האידיאולוגיה של אנשי הליכוד זרה להסתדרות, ולכן אין ספק שתביעתם להשתתפות בוועדה המרכזת תידחה על הסף.

במחקר הדש שהוצג במרכז האוניברסיטאי הקיבוצי:

חובות הקיבוצים צמחו במיליארד דולאר בין השנים 83 ל־85

מאת יעקב מיכלסקי, כתב "דבר"

השוויון הבין-קיבוצי ברמת התצרוכת ממשיך להתקיים גם בעת המשבר הכלכלי הפוקד את התנועה הקיבוצית. ממדגם של 20 קיבוצים, ביניהם "עשירים" בעלי הכנסה גבוהה ו"עניים" בעלי הכנסה נמוכה מסתבר שפערי ההכנסות ביניהם, אינם גורמים שינויים משמעותיים ברמת הוצאות הקיום – מימצאים אלה הועלו במחקר על "התנהגותם הכלכלית של קיבוצים בתנאי משבר והשתקפותה במדדים חברתיים".

המחקר, שנערך ע"י אמיר הלמן, יעקב גליק וחנה גולדמברג, נידון אתמול בכינוס שנערך מטעם המרכז האוניברסיטאי הקיבוצי, המכון לחקר ולימוד הקיבוץ והרעיון השיתופי, שליד אוניברסיטת חיפה.

החוקרים קבעו שהם ניסו להתמודד ולבחון את המשבר הכלכלי בתנועה הקיבוצית מנקודות הראות הכלכלית והחברתית. כל הניסיונות להסתמך על הבדלים בין הקיבוצים ברמת התעסוקה, ההכנסה והשכר הריבית, אינם מצליחים להסביר את ההפרשים הקטנים ברמת הצריכה ואי קיום פערים ברמת השוויון בתצרוכת בין הקיבוצים.

מימצאים אלה עומדים בסתירה מסוימת לעמדות העקרוניות של החברים אשר מחייבים את קיומו של הקשר החיובי בין רמת ההכנסות והתצרוכת של הקיבוץ. יצוין, ש־57 אחוז של הנשאלים השיבו כי רמת החיים של הקיבוץ הבודד צריכה להיות תואמת את היכולת ואילו 11 אחוז השיבו כי "משק שמצבו טוב יכול להוציא יותר". למרות זאת המוסד התנועתי רואה מתפקידו לשמור על מסגרת תקציב אחידה לקיבוצים, ואף מסייע לקיבוצים הנזקקים, ומאפשר להם להמשיך ברמת החיים המקובלת בתנועה.

למרות שמירת היציבות ברמת החיים, קיימת תחושה חזקה של משבר ומדדי שביעות הרצון, בתחומי חיים שונים אשר משקפים תחושה זו. עצם שמירת נורמה אחידה בהוצאות הקיום, לא מבטיחה רמת שביעות רצון אחידה. החוקרים מצאו קשר ממשי בין מצבו הכלכלי של הקיבוץ, לבין שביעות הרצון בתחומים השונים. החברים בקיבוצים החלשים פסימיים יותר לגבי העתיד מאשר חבריהם בקבוצים מבוססים יותר.

במחקר הועלה שלא נתחוללה כל צמיחה במשך השנים תשמ"ג-תשמ"ה וההכנסה הנקיה של הקבוצים נפלה בתשמ"ה ב־40 אחוז לעומת ההכנסה בתשמ"ב, מ־461 מליוני דולרים ל־283 מליוני דולרים. למרות זאת, לא חל שינוי ברמת הוצאות הקיום שעלו מ־278 מליוני דולר ל־289 מליוני דולר. בשנת תשמ"ה, למרות העדר כל מקורות עצמיים, הגדילו הקבוצים את השימושים הצרכניים. המצב הקשה הביא גם להרחבה בהשקעות היצרניות וממילא לגידול מסיבי של החוב בהיקף של 356 מליוני דולר בשנה אחת. אופי הפעילות של "הכל כרגיל" הביא לצמיחת חוב הקיבוצים מ־0.3 – ל־1.3 מיליארד דולר בתקופה של 4 שנים.

רועה ערבי רוצץ גולגלתו

(המשך מעמוד 1)

לא פחות מד"ר וימני לא פחות מכהנא. המצב האמיתי של גוף נורמלי, איננו הפירוד, כי אם החיבור בין יד ימין ליד שמאל והמכלול הוא הרקמה השלמה, הוא האמת".

בישובי שומרון סערו אמש הרוחות, והתנהלו ויכוחים אם לפעול גם באופן עצמאי נוכח מעשי הרצח.

אורי אריאל, מנכ"ל מועצת יש"ע, הביע תדהמה וזעזוע והודיע, שמערכת הבטחון חייבת לשנות את היערכותה כדי לא להודיע ממקרים נוספים כאלה בעתיד. "אין זה מתפקידנו לתת עצות לצה"ל, אבל כששואלו אותנו לא השתמשו בעצות שנתנו".

אריאל ציין, ששר הבטחון רבין כבר אמר על חנא סניורה, שהוא סוכן של אש"ף, ולכן צריך לגרשו מיד במטוס הראשון בדיוק כפי שגרשו את מובארק עוואד. אריאל אמר עוד שצה"ל אינו פועל בצורה עקבית ובשיטתיות. לטענתו יש לנו צה"ל ושב"כ מצויינים שיכולים לשנות את המצב אם רק יתנו להם.

כוחות הביטחון חקרו אתמול בשעות אחר-הצהרים את האירוע ואף ניסו לבדוק קשר בינו לבין תקרית שהתחוללה בכפר בידון, אתמול לפני השעה שמונה בבוקר, כשמתנחלים תושבי ישוב אחר באו לכפר והתחוללה תיגרה. גורמים בטחוניים העריכו אמש, שככל הנראה אין קשר בין שתי התקריות, אולם מן הנמנע, שמעשהו של הרועה הערבי, שאיננו קשור כנראה בארגון מחבלים כלשהו, נעשה על רקע ההתגרות הזאת.

רצח המתנחל והחייל גרם זעזוע בצה"ל, אך גורמים צבאיים הבהירו, כי אין כוונה ואין יכולת לשנות את מדיניות הבטחון בשטחים, וכי מגמת הירידה בתקריות רצחניות תימשך, למרות האירוע הזה. סגר הוטל על האיזור, והחקירה נמשכת. נודע, כי החיילים בקומנדקאר שהותקף על-ידי הרועה, שהרג אחד מחבריהם, לא ידעו באותה שעה, כי הלה רצח קודם לכן מתנחל, רק לאחר שירו בו והרגוהו, וגילו כי ירה לעברם ברובה 'מ־16', הזעיקו כוחות נוספים, והחלו לנסות לאתר את מקור הנשק, עד שמצאו, במרחק לא רב משם, את גופתו של המתנחל.

נזרק בקבוק-תבערה

בקבוק תבערה נזרק אמש על אוטובוס 'אגד' בקו 25, ליד המסגד בכביש ירושלים-שועפט. הבקבוק החטיא את האוטובוס, פגע בכביש, והתלקח.

במשך היום נרגמו באבנים באותו מקום שני אוטובוסים נוספים. באחד המקרים נופצה שמשה.

במשך יום אתמול היו הפרות סדר במקומות שונים במזרח ירושלים, אם כי בהיקף קטן יותר מן הימים הקודמים. המשטרה התערבה בכל המקרים לפיזור המפגינים, תוך שימוש בגז מדמיע.

הגרלת הלוטו

(עש"ת). – בהגרלת הלוטו מספר 50/88 שנערכה ביום ג' בערב עלו בגורל המספרים הבאים: 6, 7, 11, 31, 35, 41 והמספר הנוסף 15.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
מרחב תכנון מקומי תל-אביב-יפו

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

1. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2423 שינוי מס' 1 לשנת 1986 לתכנית מס' 524 "שיפור תנאי דיור ביזד שמעוני, רמת אביב א'".
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6771 חלקה 19
רחוב: רח' שמעוני – רמת אביב א'.
עיקרי מטרת התכנית: שיפור תנאי דיור ע"י תוספת שטחי בניה ושיפוץ בתים קיימים ע"י תבניות אחידות לתוספות הבניה השונות, ללא תוספת יחידות דיור.

2. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2435, שינוי מס' 1 לשנת 1987 לתכנית מפורטת מס' 907 – רחוב ועידת קטוביץ.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6212
חלקות: 840, 881 מחלקה 11.
רחוב: ועידת קטוביץ בין רח' בני משה ורח' יהודה המכבי.
עיקרי מטרת התכנית: להרחיב את מיסעת (כביש) רח' ועידת קטוביץ מ־6 מ' ל־8 מ' (מכל צד) בקטע שבין רח' בני משה ורח' יהודה המכבי על מנת ליצור חניה מקבילה משני צידי המיסעה, לקבוע בצידי הרחוב מדרכה משולבת עם ירק ברוחב של 6 מ' מכל צד ולשנות ע"י כך את התכנית המפורטת מס' 907 אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1300 מיום 1.9.1966.

כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקה ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

דבר DAVAR
המאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
המו"ל "דבר" בע"מ
נדפס ב"דפוס דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל-אביב
רח' שינקין 45 ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2, מ 33104

רבין תמך ברמטכ"ל בתחקיר המסכם על הפשיטה בלבנון

מאת בתי היגנר, הכתבת הצבאית של "דבר"

אתמול נערך התחקיר המסכם של אירועי פשיטת צה"ל לבאזה המחבלים בנעימה, שבוצעה בסוף השבוע שעבר. שר הבטחון, יצחק רבין, נכח בתחקיר המסכם שניהל הרמטכ"ל, וציין שר הבטחון את תמיכתו בהחלטת הרמטכ"ל לפנות את עיקר הכוח ולחלץ את ארבעת הנעדרים, שנשארו בשטח, באמצעים אחרים.

התחקיר התקיים בפורום מצומצם יחסית, אך סביר, כי עיקרי מסקנותיו יועברו לדרגים הנמוכים.

חוקרים נסיבות מותו של נער בירושלים

מאת יהודה לוי, כתב "דבר" בירושלים

מנשה כספי, בן 16 וחצי, מירושלים, מת אתמול בנסיבות לא ברורות.

הנער נמצא בשעות אחר-הצהריים מוטל במצב של עלפון בפתח חדר המדרגות של בית בשכונת נווה-יעקב. שכן, שגילה אותו, הזעיק את המשטרה, ואמבולנס העבירו לבית החולים "הדסה" הר-הצופים, שם נפטר.

על גופו לא נמצאו סימני אלימות. גופתו הועברה למכון הפתולוגי באבו-כביר לקביעת סיבת המוות.

עצירת הגשמים מצמצמת את אספקת המים

עצירת הגשמים מאלצת את "מקורות" לספק כמויות של מים בשיעור של 75 אחוזים מהמים שהוא מספק בקיץ.

עצירת הגשמים אינה מאפשרת מילוי מאגרי תהום ומאגרים עיליים, וגם במיפלס הכינרת ניכרת ירידה של עשרות סנטימטרים בשבועות האחרונים.

מזג האוויר גם אינו מאפשר לחברה להתחיל בפעולות להחדרת מים לתת-הקרקע, להעשרת מי התהום. מתעכבות גם פעולות להורדת 'גשם מלאכותי', בשל העדר ענני גשם.

שמיר: מחזה

(המשך מעמוד 1)

בתשובה לשאלה אמר שמיר שאין הוא מוצא בנאומו של ערפאת שום הכרה בזכות קיומה של ישראל. אין אמירה מפורשת כזאת, אלא כפל לשון ושימוש בכל מיני נוסחאות. "הקריאה למנהיגי ישראל לבוא למו"מ בז'נווה, בחסות או"ם, היא למעשה קריאה לוועידה בין-לאומית", אמר שמיר.

בהתייחסו לידיעות כאילו היה תיאום בין ארה"ב לאש"ף על נוסח הנאום, אמר שמיר, כי היו שמועות כאלה, אבל אין בכוונתו להגיב על כך. בתשובה לשאלה מה יקרה אם תחליט ארה"ב לקיים מו"מ עם ערפאת, אמר שמיר, כי אין הוא חושב שעמדה כזאת של ארה"ב תגרום לנו לשנות את עמדתנו. "יהיה עלינו לשכנע את ארה"ב לשנות את עמדתה".

שמיר אמר, כי ישראל מוכנה לפתוח במו"מ ישיר עם ערבים פלשתינים, והוא מקווה שמדינות ערב השכנות, כמו מצרים וירדן, יעזרו במציאת הדרך לפתיחת מו"מ כזה. אולם אש"ף לא יכול להיות ולא יהיה לעולם שותף למו"מ.

בתשובה לשאלה על השלכות המיתקפה המדינית של אש"ף על הרכב הממשלה בישראל, אמר שמיר, כי אין ספק שהמתקפה המדינית של אש"ף על ישראל, הבאה יחד עם מעשי אלימות מסוגים שונים, מחייבת את ישראל ללכד את כוחותיה וליצור חזית מדינית מול הגל העכור הזה, ויש בכך נימוק נוסף להקמת ממשלת אחדות.

התקדמות

(המשך מעמוד 1)

המו"מ המדיני ולא ניתן להקדימו לשלב שלפני כינוס הוועידה הבין-לאומית. שכן ערפאת אמר שרק לאחר שהוועידה הבין-לאומית תאשר את "זכות עמנו לשחרור ולעצמאות מדינית וכו'... רק אז ניתן יהיה להסכים על כל הסדרי הבטחון והשלום".

בשלב זה רואו האמריקאים כידוע את נאום ערפאת כבסיס להכרה אמריקאית באש"ף. עד כמה יהווה נאום זה בסיס לניהול דיאלוג בין האמריקאים ואש"ף בעתיד – הוא חזון למועד. מה שכבר אפשר להעריך שהאירופאים – על פי עמדותיהם המוצהרות – יברכו על נאום ערפאת ואפשר שיראו בו בסיס למו"מ עם אש"ף.

ערפאת שחקן

(המשך מעמוד 1)

מסיבת עתונאים. כל נציגי סוכנות הידיעות העולמיות – כולל שני הנציגים הסובייטיים של סוכנויות 'נובוסטי' ו'טאס', – גדשו את האולם הלא-גדול בציפיה דרוכה לתגובה ראשונה מצד ישראל.

על בימת המשיבים לשאלות הכתבים ישבו שגרירה הקבוע של ישראל לאו"ם יוחנן ביין, סמנכ"ל מחלקת ההסברה במשרד החוץ משה רביב והשגריר הישראלי ליד מוסדות האו"ם בז'נווה פנחס אליאב. בפתח הדברים הבהיר השגריר ביין, כי מסיבת העתונאים נועדה רק כדי לתת תשובות לשאלות ראשונות וכי לעמדתה הרשמית של ישראל יש לצפות היום מירושלים.

בתשובותיו חזר השגריר ביין על עמדותיו הידועות של משרד החוץ: "ערפאת", אמר ביין, "הוא ללא ספק שחקן מוכשר מאוד, אבל הוא ממשיך לדבוק בכפלי משמעויות". בהמשך הטעים ביין, כי אין ישראל רואה באש"ף בשום אופן שותף אפשרי למו"מ לשלום, כי ישראל תנהל מו"מ רק עם הפלשתינים תושבי השטחים, וכי "ישראל יודעת היטב כיצד מנהלים שלום". "אם יש ברצון אש"ף לסייע בדבר מה לשלום", אמר ביין, "עליו להפסיק לגרום לאנשים להירצח בגדה המערבית וברצועת עזה".

לאחר כעשר דקות ניכרה בעליל אכזבה בין העיתונאים, שציפו כנראה, לתגובה ישראלית מחודשת ולאחר כרבע שעה נתדללו מאוד השורות ובאולם נותרה אך כמחצית מהעתונאים.

ראשי 'כור'

(המשך מעמוד 1)

בלונדון עם נציגי הנהלות הבנקים הנושים ב'כור'. גורמים בנקאיים ציינו, כי שיחות אלה נערכו באווירה קשה אך גם בפגישה האחרונה שנערכה אתמול לא הגיעו לסיכום. כמו כן, הוחלט על דעת כל הצדדים, שהשתתפו במפגשים לשמור על איפול.

ראשי 'כור' ששהו בלונדון סירבו בפסקנות להגיב על השיחות. מנכ"ל הקונצרן, בני גאון, אמר, כי אין הוא מוכן להתראיין, או להגיב. מנהל 'כור' בלונדון, רון גוטמן, אמר, כי אין בכוונתו להצהיר על תוכן השיחות.

הבנק האמריקאי "מנופקצ'רר הנובר" הודיע, כי בכוונתו להצטרף כצד בדיון המשפטי בבקשת הפירוק, שהגיש ה"בנקרס טראסט" נגד קונצרן "כור". זכות "כור" לבנק זה מסתכמים בכ־20 מיליון דולר.

פרופ' ראול הילברג, מומחה בינ"ל לחקר השואה:

ההחלטה על 'הפתרון הסופי' היתה בידי ביורוקרטים ואנשי דרג בינוני

על הסיבות לשואה אמר: זה קרה משום שזה קרה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

"ההחלטה על 'הפתרון הסופי' והשמדת היהודים היתה נתונה בידיהם של אנשי צבא וביורוקרטים בדרג הבינוני", קובע מומחה בין-לאומי לחקר השואה.

ההחלטה על 'הפתרון הסופי' מעולם לא הועלתה במכתב או במסמך נאצי, אלא היתה השתלשלות של מאורעות ונסיבות שהביאה להשמדת מליוני יהודים באירופה. למרות שלא נמצא מסמך חתום בידיו של אדולף היטלר, בו כלולה החלטה כלשהי על ביצוע מה שקרוי 'הפתרון הסופי', ברור ללא צל של ספק שעליו מוטלת האחריות המלאה, בדבריו ובהתנהגותו, להחלטה על השמדת היהודים, כך קבע השבוע פרופ' ראול הילברג מארה"ב, מומחה בין-לאומי לחקר השואה, בהרצאה בנושא 'ההחלטה על הפתרון הסופי' שנשא במרכז ראב ללימודי השואה והתקומה באוניברסיטת בן גוריון בנגב.

פרופ' הילברג הטעים כי אמנם נמצא מסמך אחד החתום בידיו של גרינג, סגנו של היטלר, המאשר את ביצוע התכנית להוציא לפועל את 'הפתרון הסופי' אולם, לדבריו, לאחר שנים של בדיקה וחקירה על אופיו של המכתב ומשמעותו, הוא הגיע למסקנה שזה לא נוסח על ידי גרינג, אלא על ידי אייכמן אשר רק העבירו לחתימת גרינג. עובדה זו ואחרות מצביעות על כך שההחלטה על הפתרון הסופי והשמדת היהודים היתה נתונה בידיהם של אנשי צבא וביורוקרטים בדרג הבינוני", אמר הילברג.

פרופ' הילברג הדגיש כי, למרבה האירוניה, ניסו הגרמנים להסתיר את מעשיהם מחשש לתגובות בנות הברית, אך אלה לא הגיבו גם כשהעובדות היו ידועות להן. לדבריו באפריל 1944 צילמו מטוסי בנות הברית את מחנה אושוויץ, אך הם התמקדו במיתקנים התעשייתיים במקום ולא הקדישו תשומת לב למשרפות ותאי הגזים שהופיעו בבירור בצילום. כשנשאל, האם הוא יכול לתת הסבר פסיכולוגי-סוציולוגי להתרחשותה של השואה, השיב: "למרות ריבוי ההסברים בקרב ההסטוריונים רבים-כפי תשובה אחת: זה קרה משום שזה קרה זהו ההסבר היחיד".

ארה"ב: נאום ערפאת עדיין לא מאפשר

(המשך מעמוד 1)

הדיווחים, הם אינם אמת", אמר רדמן. הדובר הבהיר, כי ארה"ב הגדירה, באמצעות "צדדים שלישיים", מה הם התנאים, שבהם צריך אש"ף לעמוד, כדי שארה"ב תראה בו שותף למו"מ.

הדובר סירב לפרט באלה נושאים אכן התקדם אש"ף ובאיזו מידה. הוא אמר, כי עדיין דרוש עיון יסודי ומעמיק בנאום ורק אחר-כך תתאפשר תגובה מפורטת יותר לגבי פרטיו.

לעומת זאת מסר משרד החוץ הבריטי, כי יש כמה נקודות חיוביות בנאומו של ערפאת, וכי בריטניה מתכוונת "ללמוד אותן". פקידים בריטיים אמרו, כי הכוונה בעיקר לקטע שבו קרא ערפאת למתן ערבויות לכל הצדדים במזרח התיכון לחיות בשלום ובבטחון.

מקורות בלונדון אמרו, כי שר החוץ בשפי הגר הסכים להיפגש עם ערפאת, אולם אין כוונת בריטניה להכיר במדינה הפלשתינית. דובר משרד החוץ לא הכחיש את הידיעה, כשבוע שעבר נפגש בלונדון תת-שר החוץ הבריטי, ויליאם ולדגרייב, עם באסם אבו שריף, עוזרו של ערפאת.

מומחה אמריקאי, החבר בצוות חשיבה שבו חבר גם אחד מיועציו של הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש, אמר כי ערפאת הרחיק לכת יותר מאי פעם מתוך מאמץ לעמוד בתנאים האמריקאיים. ג'ון האנה – מנאשי המכון למדיניות במזרח התיכון בוואשינגטון שבו חבר גם יועצו של בוש, דניס רוס – הגדיר את הנאום כ"יוצא מגדר הרגיל" וטען כי אם ארה"ב רוצה בדרישה, הרי בנאום זה יש בלא ספק בסיס לפתוח בדרישה".

(המשך מעמוד 1)

באיזור מצריך מאמץ יוצא דופן".

לאורך כל נאומו חזר ערפאת והדגיש את כמיהת הפלשתינים לשלום, כדי לשכנע את המערב בצורך לתמוך בהקמת מדינה פלשתינית. "אני מדגיש, שאנו עם השואף לשלום כמו כל עמי תבל, ואולי אף יותר מהם, בגלל הסבל הרב שידע עמנו והייו הקשים, ומשום שנשללה מאתנו האפשרות לחיות חיים נורמליים ללא מלחמות". על מנת להדגיש את כמיהת השלום שלו, יצא ערפאת בקריאה דרמטית למנהיגי ישראל לבוא לז'נווה, כדי לנהל אתו מו"מ לשלום בפיקוח או"ם.

ערפאת רמז בנאומו, שהקמת מדינה פלשתינית לא תבוא על חשבון קיומה של מדינת ישראל. הוא אמר: "עמנו רוצה את הכבוד הנושם השלום ורוצה את הבטחון למדינתו, כפי שהוא רוצה שלום ובטחון לכל מדינות האיזור." במקום אחר בנאומו ציין ערפאת במפורש, שהפלשתינים לא חותרים להשיג את ההווה והעתיד שלהם על חשבון ההווה והעתיד של עם אחר, ואינם רוצים בפריבילגיות על חשבון מישהו אחר, קרי: ישראל.

חשוב לציין, שערפאת נתן להבין לקהל שומעיו, ששוב אין אש"ף מודרך על ידי העקרונות האידיאולוגיים הקודמים שלו, כמו רעיון הקמת המדינה הפלשתינית הדמוקרטית החילונית בכל ארץ ישראל. הוא ציין, שמאחר ורעיון המדינה הדימוקרטית החילונית התפרש על ידי [illegible] כתכנית שנועדה לחסל את קיומה של [illegible] ישראל [illegible] פתרונות אחרים "מציאותיים ובני קיימא, הנשענים על צדק אפשרי ולא על צדק מוחלט", רוצה לומר: פתרון שבו תשכון מדינה פלשתינית לצידה של מדינת ישראל, ולא על חשבונה. בנקודה זו במיוחד ביקש ערפאת להציג בפני המערב את אש"ף כארגון פרגמאטי, ולא כארגון בעל אידיאולוגיה קיצונית ונוקשה.

את האופי הפרגמאטי, ואפילו הליברלי, של אש"ף הדגים ערפאת גם בדרך בה התייחס ליהדות ולציבורים יהודיים. הוא ביקש להראות, שישנן קבוצות יהודיות רחבות, לרבות בישראל עצמה, המכירות בעוול שנעשה לפלשתינים ובצורך לתקן עוול זה. ערפאת אמר: "אנו מבינים, שקיימים בתוך ישראל ומחוצה לה יהודים נכבדים ואמיצים, שאינם סומכים את ידיהם על מדיניות הדיכוי, הטבח, ההתפשטות וההתנחלות שנוקטת ממשלת ישראל, ומכירים בזכויות השוות של הפלשתינים לחיות חיי חופש ועצמאות.

גם בשאלת הטרור ביקש ערפאת לזכות באהדת קהל שומעיו על ידי מתיחת קו מקביל בין פעולות ההתקוממות והטירור הנעשות בשטחים לבין ההתנגדות הצבאית המחתרתית שהתקיימה באירופה נגד הכובש הנאצי בזמן מלחמת העולם השניה. כמו כן עשה ערפאת את האבחנה המלאכותית, שהפכה לשיגרתית אצלו, כאילו קיים טרור לשם טרור, שאותו הוא גינה, לעומת פעולות החבלה וההתקוממות בשטחים, שהן הולמות כל תנועת שחרור לאומית המכבדת את עצמה.

למרות שערפאת ניסה למצוא חן בעיני המערב, הוא לא יכול היה לוותר, כדרך אש"ף על כל זרמיו, על הקריאה בדבר זכות הפליטים משנת 1948 לחזור לבתיהם, או לקבל פיצויים. כמו כן חזר, כאמור, על מחויבות אש"ף להמשיך [illegible] ההתקוממות. בצד [illegible] דבק ערפאת בהחלטות המועצה הלאומית הפלשתינית ה־19 שבעיקרן קראו לכינוס ועידה בין-לאומית, על בסיס החלטות 242 ו־338, בהשתתפות אש"ף. לכך הוסיף ערפאת, בגוון קוסמטי את יוזמת השלום החדשה של אש"ף, שאף היא, כאמור, מושתתת על החלטות הללו.

חוסיין: נאום ערפאת מאפשר פתיחת דיאלוג

מאת גדעון קין, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – "נאום ערפאת מילא את כל התביעות שארצות הברית הציבה לו", אמר חוסיין מלך ירדן בראיון לטלוויזיה הצרפתית, והוסיף: "אני יודע היטב מהם תנאים אלה משום שהשתתפתי במגעים".

"ערפאת ענה על הציפיות ונאומו מאפשר לפתוח בדיאלוג שבו על אש"ף להשתתף כשותף מלא בכל השיחות". לשאלה על סיכויי קיומה של המדינה הפלשתינית בגבולות 67, ענה חוסיין כי "בעתיד יש לחשוב על קונפדרציה ירדנית-פלשתינית. דיברתי על כך עם ערפאת ונדון בכך כשהעניין יהיה אקטואלי. אני חושב שנצליח לפזר את חששות העם הפלשתיני והם יודעים שאני פועל למענו". מלך ירדן אמר כי הוא עצמו מקבל את החלטה 242 ולכן הוא מקבל גם את קיומה של ישראל. להבנה עם ישראל אפשר להגיע רק במסגרת ועידת שלום בינלאומית בחסות האו"ם.

"עוצר מרצון" ברצועה: הכל האזינו לערפאת

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי "דבר" וסופרי עתים

חששותיהם של תושבי הרצועה, כי השלטונות ינתקו את זרם החשמל, כדי שלא יצפו בערפאת נואם בעצרת או"ם בז'נווה, התבדו. תושבי הרצועה צפו בנאום של ערפאת בשידור הטלוויזיה המצרית. משחלו הפסקות בשידור, טענו תושבים שאלה הפרעות ישראליות מכוונות. ליתר בטחון כוונו גם מקלטי הרדיו לרדיו מונטה קארלו, ששידר את הנאום.

בתום הנאום הונפו בכמה מקומות דגלים, נורו זיקוקי דינור מאולתרים והופרחו בלונים צבעוניים. תושבים פתחו בשירה וריקודים והדליקו נרות לאות שמחה. ככלל, לא נמסר על הפרות סדר ברצועה.

בתקריות בודדות שהיו אתמול בשכם ובמחנות הפליטים שלידה נפצעו חמישה תושבים. עוד שניים נפצעו בטול-כרם, אחד מהם ילד בן 10.

העיר שכם היתה נתונה אתמול בעוצר.

צה"ל ערך אתמול פעילות יזומה בכפרים כצרה וברוקין, בנפת שכם, ובכפר חבלה, ליד קלקיליה.

עוצר הוטל בכפרים דיר-סוראן ועין-עריב. חיילים פרצו אמש לביה"ס בעיירה בתניה, ממנו נזרקו אבנים.

מהכפר רנתיס, מערבית לרמאללה, מסרו אתמול תושבים, כי עבד אל-עזיז סלים, פועל בן 55, שעבד כפועל נקיון בלוד, הוכה שם בנסיבות לא ברורות, ומת מפצעיו. הכפר הוכרז שטח סגור.

ניתן להשוות

(המשך מעמוד 1)

לדברי השונאים המקצועיים האסור להניח לפלג שהשתלט על כלי התקשורת לעוות את מהום של אלו תוסים לכיוון החרדים. ח"כ פרוש אף הדגיש את ההסתה נגד החרדים בהקשר המו"מ הקואליציוני.

ח"כ אברהם פורז משינוי הגן על כלי התקשורת ואמר שהעתונות איננה אשמה אלא אשמות המפלגות הגדולות בהתבזות שלהן במו"מ הקואליציוני.

ח"כ שולמית אלוני, מתורת מעתיר תופש המדע המחקר בשל דרישות הסיעות הדתיות השיבה לו בציטוטים מהעתונות החרדית שגם בה כלולים ביטויי שנאה לא פחותים כלפי הצד החילוני.

אלוני הוסיפה כי במדינת ישראל הפכו החרדים את הבורות באליטה מתנשאת. "אישה ספרדיה מנשקת ספר תורה שווה 50 פרופסורים, אתם מוליכים בוחר ובוחנך מיסורה". ח"כ אלוני ביקרה לא רק את הקונים את המדינה בנזיד עדשים אלא בעיקר את מי שמוסרים את המדינה בנזיד עדשים. "אתם מביאים לפילוג העם לשני עמים על-ידי אגואיזם צר של קבוצה קטנה וסחטנית". בהרימה קולה אמרה אלוני "מדוע נכתבי תורת הבינה מביה"ס היסודי ב־12 וילדיכם לומדים יום לימודים ארוך, עם ארוחה חמה והסעה חינם בביתה. איפה השוויון?".

ח"כ אברהם בורג מהמערך שדיבר על תיקון חוק השבות אמר כי מדינת ישראל ניצבת בפני קשיים מדיניים חסרי תקדים ובפני הרס כלכלי קשה, אך כל אלה מתגמדים מול התביעה הציונית לתיקון חוק השבות. "בשל מחלוקות כאלה הפכה ישראל לאסקופה שאין לה דורסין. עשרות אלפי יהודים נשרים ועולים בודדים בלבד וזו תוצאתו של פגם יסודי זה".

דיון על העליה בירידה

דיון בשמונה הצעות לסדר יום שעניינן גל הירידה מהארץ הפך אף הוא עד מהרה להיות דיון על תדמיתה של מדינת ישראל ושוב בהקשר של יחסי דתיים וחילוניים. כל הדוברים הביעו הזדעזעות מהנתונים על העליה בירידה. בעוד החרדים מביעים את הדעה שהעליה בירידה היא בשל המשבר הערכי ואובדן דרך התורה דיברו אנשי סיעות השמאל על כך שהירידה משקפת את מחאת הצעירים בשל הכפייה הדתית והכיבוש המתמשך.

שר הקליטה יעקב צור ניסה להנמיך את הרושם הקשה ממימדי הירידה. לדבריו, מאז קום המדינה עזבו את הארץ רק 363 אלף ישראלים. על-פי נתוני המועצה הלאומית למחקר ופיתוח 34 אלף מבין הישראלים המתגוררים בארה"ב הם בעלי מקצועות אקדמאיים ושכביים. בשנת 1984 היו בארה"ב 9,000 ישראלים בעלי מקצועות מדעים והנדסיים - בהם 1,600 פרופסורים ומרצים ובשנים 84־87 נוספו כ־200 מהנדסים לאוכלוסית היורדים. שם אמר צור.

מעסיקים יגדילו תשלומי הפנסיות לעובדיהם באחוז מאוגוסט 88

מאת סופרת "דבר"

כל מעסיק בישראל שעובדיו מבוטחים בפנסיה מקיפה, חייב להגדיל את תשלומיו לפנסיה באחוז אחד ולהגבות עוד חצי אחוז משכר העובד עבור הפנסיה, בהיעבר החל ב־1 באוגוסט 88.

זאת, בעקבות צו הרחבה שהוציא שר העבודה והרווחה להסכם הקיבוצי שנחתם בין ההסתדרות לבין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים.

היועצת המשפטית של האגף לבטחון סוציאלי, עורכת-דין יהודית נתמן, אמרה שהחל באוגוסט '88 יהיו תשלומי המעביד לקרן הפנסיה המקיפה 12 אחוזים, ושל העובדים 5.5 אחוזים. הגדלת התשלומים חלה אך ורק לגבי עובדים המבוטחים בקרנות פנסיה מקיפה ולא לגבי עובדים המבוטחים בחברות ביטוח או חברים בקופות גמל.

דוד מרגלית למנוחות

(עט). – העתונאי דוד מרגלית שנפטר אך ליום שני מהתקף לב והוא בן [illegible], הובא אתמול למנוחות בבית העלמין בהרצליה.

מאות עתונאים מכל כלי התקשורת לוו אותו בדרכו האחרונה. לצד בני המשפחה, רעיתו מירי, ילדיה, אביו ד"ר ישראל מרגלית ואחיו, העתונאי דן מרגלית, צעדו אחר ארונו גם שר המסחר אריאל שרון, השר גד יעקובי, השר גדעון פת, מנחם גולדשטיין וראשי רשויות באזור.

לאחר אמירת 'קדיש' על ידי בנו הבכור אלון ותפילת אל מלא רחמים, הספידו אותו, העתונאי רן מרגלית.

יש לך מילוות חובה?
אתה זכאי לתנאי הארכה משופרים

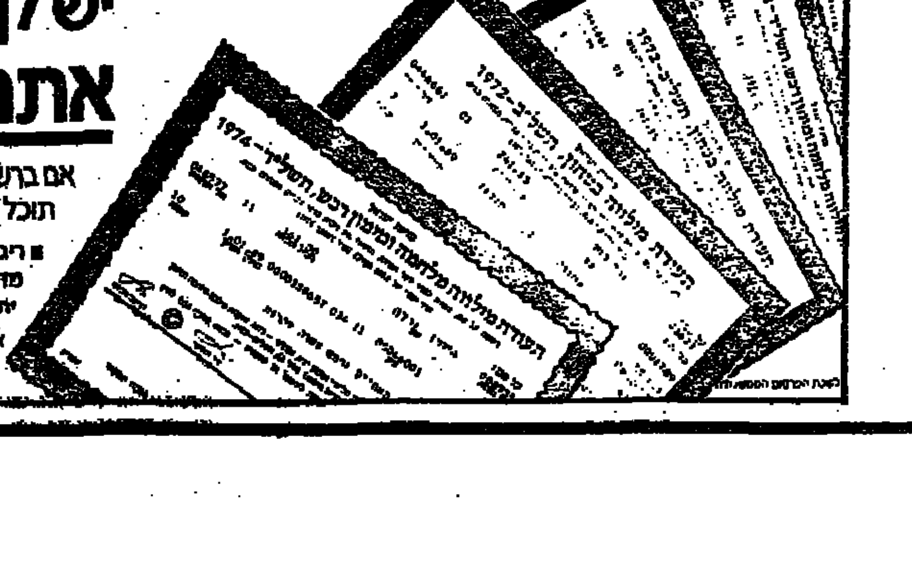

אם ברשותך תעודות מילווה בטחון 1972 או תעודות מילווה מלחמה ומימון רכש 1974 תוכל להחזיק בהן 4½ שנים נוספות ולזכות בתנאי הארכה משופרים:

■ ריבית ריאלית מצטברת בשעור של 4% לשנה. ■ הקרן וגם הריבית יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. ■ מענק מדדים - המדד הבסיסי למאריכי המילווה יהיה מדד אפריל 1988, המדדים שבין אפריל 1988 עד חודש הפדיון המקורי יתוספו כמענק. ■ אפשרות לפדיון עם הצמדה חלקית גם לפני תום תקופת ההארכה. ■ פטור מלא ממס.

אם ברצונך בהארכה והתעודות שלך מופקדות לשמירה בבנק, עליך להודיע לבנק עד 30 יום לפני תאריך הפדיון המקורי על רצונך להמשיך ולהחזיק בהן.
אם התעודות שמורות אצלך, עליך רק להמשיך לשמור אותן ותנאי ההארכה יחולו עליהן.

האוצר/אגף שוק ההון

„אני קורא למנהיגי ישראל לבוא לכאן כדי לגבש יחד את השלום"

מסמך / לקט מתוך הנאום

ז'נבה (רויטר). – להלן קטעים מנאומו של יו"ר אש"ף יאסר ערפאת בפני העצרת הכללית של האו"ם בז'נבה כפי שלוקטו על ידי כתבי 'רויטר':

„מעולם לא עלה על דעתי שפגישתי השניה עם העצרת המכובדת הזו מאז 1947 תיערך בז'נבה. חשבתי שהעמדות הפוליטיות החדשות שקיבל על עצמו העם הפלשתיני במהלך פגישת אלג'יר של המועצה הלאומית הפלשתינית, אשר כולן פורסמו ברבים והתקבלו בברכה בעולם כולו, יעשו להיענות את נסיעתי למטה האו"ם בניו־יורק כדי לדווח לכם על החלטותינו ורעיונותינו בעניין השלום במולדתנו, כפי שגובשו על ידי המועצה הלאומית הפלשתינית, הגוף המחוקק העליון של הפלשתינים. אני מאושר הנאה לפגוש אתכם היום כאן בז'נבה, לאחר ההחלטה השרירותית האמריקאית שמנעה ממני לבוא אליכם לשם...

„חשוב לי לציין, אדוני הנשיא, כי ההחלטות האלה, בתוכנן ובניסוחן, משקפות את רצוננו האיתן בשלום ובחירות ואת מודעותינו המלאה לאחריות הדיסאנט הבין־לאומית... ההחלטות אלה, מעידות על נחישותה של העמדה הפלשתינית בעניין השלום, שכן הן מחויבות לשלום ומביעות את האמונה כי יש להבטיח את השלום ולעודד לו בעזרת מועצת הבטחון תחת חסותו של האו"ם. החלטות אלה מהוות תשובה איתנה וחד־משמעית לכל הטיעונים, הדעות הקדומות, העמדות והתירוצים, שבהם השתמשו כמה אומות כדי להטיל ספק בעמדתנו ובכוונותינו של אש"ף...

„אנו מציינים כי הממשל האמריקאי עדיין לא התחייב לאיזון בטיפולו בצדדים הנוגעים לסכסוך. הוא ממשיך לדרוש מאתנו בלבד לקבל עמדות, אשר אי־אפשר להחליט עליהן לפני מו"מ ודיאלוג במסגרת ועידה בין־לאומית. אציין כאן, כי התשובה לשאלות רבות שהוצבו, בלי להתחשב מה מקורן, תלויה אך ורק בקבלת עקרון השוויון בין שני הצדדים לסכסוך והכרה בזכויותיהם השוות על בסיס הדדי...

„אני, כיו"ר הארגון לשחרור פלשתין, מכריז בזאת פעם נוספת כי אני מגנה את הטרור על כל צורותיו, ובאותה שעה אני נושא ברכה לאלה היושבים מולי באולם הזה, אשר האשימו אותם בטרור בשעה שנלחמו לשחרר את ארצותיהם מעול הקולוניאליזם, והיום הם משרתים כמנהיגים נאמנים לעמיהם...

„האומות המאוחדות, החברות הקבועות במועצת הבטחון וכל הגושים והגופים הבין־לאומיים משחקים תפקיד חיוני בשלב זה. בסמכותי כיו"ר הוועד הפועל של אש"ף, שנטל על עצמו עכשיו את סמכויות הממשלה הזמנית של מדינת פלשתין, אני מציג בזאת את יוזמת השלום הפלשתינית:

„ראשית: יש לעשות מאמץ כדי לכנס ועידה מכינה לוועידה בין־לאומית לשלום תחת פיקוחו של מזכ"ל האו"ם ובהתאם ליוזמה של הנשיא גורבצ'וב ושל הנשיא מיטראן. (ועידה זו) תסלול את הדרך לכינוס ועידה בין־לאומית, הנהנית מתמיכה בין־לאומית להוציא את תמיכתה של ממשלת ישראל.

„שנית: בהתאם לאמונתנו בלגיטימיות הבין־לאומית ובתפקיד המרכזי של האו"ם, יש לנקוט פעולות, שיציבו את השטחים הפלשתיניים הכבושים תחת פיקוח זמני של האו"ם וכן יש לפרוס כוחות בין־לאומיים שם, כדי להגן על עמנו ובאותו הזמן לפקח על נסיגת הכוחות הישראליים מארצנו.

„שלישית: אש"ף יפעל למען הסדר כולל בין הצדדים הנוגעים בסכסוך הישראלי־הערבי, כולל מדינת פלשתין, ישראל ושאר המדינות השכנות, במסגרת ועידה בין־לאומית לשלום בהוה"ת על בסיס החלטות 242 ו־338, וזאת תוך הבטחת השיוויון והאיזון האינטרסים – במיוחד זכויות עמנו לחירות ולעצמאות לאומית ותוך כיבוד זכותם של כל הצדדים בסכסוך, שאותם מניתי קודם לכן, להתקיים בשלום ובבטחון. אם כל התנאים האלה יאומצו בוועידה הבין־לאומית, נעשה בכך צעד גדול לקראת הסדר צודק...

„אני מבטיח לכם, כי כמו כל העמים בעולם, אנו עם השואף לשלום, אולי אפילו בהתלהבות גדולה יותר, בהתחשב בשנות הסבל הקשות שעברנו... על כן הבה נשמיע את קולנו למען עלה הזית, דו־קיום בשלום והבנה בין־לאומית. הבה נושיט את ידנו זה לזה כדי להגן על הזדמנות היסטורית, העלולה שלא לחזור.

„אדוני הנשיא, חברים נכבדים, אני בא אליכם בשם עמי ומושיט את ידי כדי שנוכל לעשות שלום אמיתי, שלום המבוסס על צדק. אני קורא למנהיגי ישראל לבוא לכאן, תחת חסות האומות המאוחדות, כדי שיחדיו נוכל לגבש את השלום. אני אומר להם, כפי שאני אומר לכם, כי עמנו, אשר רוצה כבוד, חירות ושלום למען עצמו ובטחון למען מדינתו, רוצה את אותם הדברים לכל המדינות ולכל הצדדים המעורבים בסכסוך הישראלי־ערבי.

„וכאן אני מגיש פניה מיוחדת לעם הישראלי על כל מפלגותיו וכוחותיו, במיוחד לתומכי הדמוקרטיה והשלום שבתוכו. אני אומר להם: בואו נעשה שלום, הרחק מהחשש ומההפחדה, הרחק ממעגל המלחמות שהשתולל ללא הרף בסכסוך הזה ב־40 השנים האחרונות, הרחק מהמלחמות המאיימות לבוא, אשר גופות ילדינו וילדיכם מהוות את הדלק המזין אותן. הבה נעשה שלום. הבה נעשה שלום בין אמיצים. הרחק מיהירותם של הכוח ושל כלי המשחית. הרחק מהכיבוש ומהדיכוי, מההשפלה, מהרצח ומהעינויים...

„לבסוף אני אומר לעמי: השחר מתקרב. הנצחון נמצא בהישג יד. אני רואה את המולדת באבנים הקדושות שלכם, אני רואה את דגל פלשתין החופשית מתנוסס מעל לגבעות מולדתנו המקודשת.

„תודה לכם. שלום עליכם ורחמי האל וברכותיו על ראשכם".

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת עם שר החוץ המצרי עיסמת עבדל מגיד לפני נאומו אתמול בפני עצרת האו"ם בז'נבה. (צילום: א.פ.)

גרסימוב הודה: מנופים נשלחו לאזורים בהם נפגעו קרובים של פעילי מפלגה

עוצר הוטל על העיר לנינקאן לאחר שבוזים פשטו על חנויות • גורבצ'וב הודיע: הערים שנהרסו ייבנו מחדש בהוצאה הנאמדת ב־8.4 מיליארד דולאר. הערכה סובייטית רשמית: 55 אלף נהרגו באסון

מוסקווה (סוכנויות הידיעות). הנשיא הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב הזהיר אתמול, כי „כל שעה יקרה" וקרא לצוותי ההילוץ להגביר את מאמציהם בחיפוש אחר ניצולים בארמניה. בתוך כך נמסר כי מאות ניצולים קופאים למוות, משום שרק חלק קטן מהאוהלים שנשלחו לאיזור הפגוע, הגיעו ליעדם.

השלטונות הסובייטים פינו אתמול אלפים מאזורי הרעש והטילו עוצר על העיר לנינקאן, לאחר שבוזזים פשטו על חנויות ובתים, שניזוקו ברעידת האדמה בשבוע שעבר. חיילים סיירו אתמול ברחובות לנינקאן, העיר השנייה בגודלה בארמניה, לאחר שכמה חנויות נבזזו והיה אף נסיון לשדוד חנות תכשיטים. בטאון המפלגה הקומוניסטית 'פראבדה' מסר, כי אדם אחד נהרג, אך לא הוסיף פרטים.

הנשיא גורבצ'וב נפגש אתמול עם חברי המפלגה הקומוניסטית הארמנית והזכיר להם, כי אנשים נמצאו חיים 13 יום לאחר רעש האדמה במקסיקו סיטי ב־1985. „עכשיו, [illegible] את המאמץ", אמר גורבצ'וב. דובר משרד החוץ הסובייטי [illegible] גרסימוב אמר כי עד כה חולצו מההריסות 18,500 איש, אולם רק 5400 מתוכם נמצאו חיים. ההערכה הרשמית הסובייטית מדברת עכשיו על 55,000 הרוגים באסון.

גרסימוב סיפר כי עד כה פונו מאיזור הרעש 42,000 איש בקצב של 4,000 איש ליום. הוא הסביר כי בתחילה סירבו האנשים לעזוב את בתיהם ההרוסים, אולם עכשיו נשבר „המחסום הפסיכולוגי". הדובר אמר כי 70 אחוז מאוכלוסית העיר ספיטאק, שבה היו 20,000 תושבים, נספו באסון.

הדובר הסובייטי אישר ידיעות בדבר כשלון ארגוני של השלטונות. „היה מחסור של ממש בארגון; לא היו מנופים, לא היה ציוד", אמר גרסימוב. „כמה מנופים נגנבו ואחרים נשלחו לאיזורים שבהם היו קבורים קרובי משפחה של פקידי מפלגה. אפשר להבין זאת מבחינה אנושית. פשוט לא היינו מוכנים לאסון כזה", אמר הדובר הסובייטי.

העתון 'קומסומולסקאיה פראבדה' מסר בתוך כך כי 60,000 אוהלים נשלחו לאיזור האסון, אולם חלק גדול מהם לא הגיע בגלל חוסר ארגון ובגלל הדרכים ההרוסות. יותר מחצי מיליון בני אדם נשארו ללא קורת גג בערים הפגועות, שבהם ירדה הטמפרטורה למינוס 20 מעלות מתחת לאפס, והעתון סיפר כי רבים מהם מתים עתה מקור.

חוסר הסדר ממשיך לשלוט גם בנמלי התעופה של ארמניה, לשם מגיעות עשרות טיסות של מטוסים המביאים סיוע רפואי ואחר לניצולים. „ארצנו כל כך לא מפותחת עד שאפילו אינה יכולה לקבל עזרה באופן מסודר", אמר פקח טיסה בנמל התעופה של הבירה הארמנית ירוואן. הטלוויזיה הסובייטית סיפרה כי מבצע ההילוץ נתקל בקשיים רבים, בגלל שבכפרים אחדים נהרגו כל אנשי הממשל ברעש.

הנשיא גורבצ'וב הודיע, כי הערים לנינקאן, קירובאקאן וספיטאק ייבנו מחדש בהוצאה הנאמדת ב־8.4 מיליארד דולאר. ראש הממשלה ניקולאי ריז'קוב אמר כי עתה תיעשה הבניה על פי תקנים חדשים, לאחר שברעש מתו רבים בגלל „הפרות חמורות" של תקנות הבניה. „אילו הבתים היו נבנים באיכות טובה, אסון כמו זה לא היה יכול להתרחש", אמר ריז'קוב שביקר באיזור הפגוע.

חובב רדיו מבאר שבע בישר למשפחה בארגנטינה: קרוביכם בירובאן חיים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר דבר

הודות ליוזמתו של חובב הרדיו שלום בייטשר מבאר שבע, קיבלו אתמול בני משפחה מארגנטינה אישור לכך שקרוביהם החיים בארמניה לא נפגעו ברעש האדמה שהתרחש במקום.

חובב רדיו בשם ארי סוסטריצין מארגנטינה יצר אתמול קשר עם חובב רדיו בשם יצחק מקיבוץ כיסופים. ארי ביקש ממנו לנסות לברר לו האם קרובי משפחתו, מירה ואליק סוסטריצין, המתגוררים בבירת ארמניה, ירובאן, נפגעו ברעש האדמה שהתחולל במקום. יצחק, חובב [illegible] בירת המועצות. לפתע, הוא שמע את חובב הרדיו שלום בייטשר מבאר שבע מדבר בתדר המקומי של ישראל וביקש את עזרתו ביצירת הקשר עם הרוסים.

תוך זמן קצר, עלה בייטשר על תדר הרדיו של ברית המועצות ואיתר באמצעותו חובב רדיו רוסי בשם מייק. בייטשר ביקש ממנו לברר לו מה עלה בגורלם של מירה ואליק סוסטריצין, שארי בשרו של האזרח הארגנטינאי. מייק רשם לפניו את הפרטים וכעבור זמן קצר החזיר לבייטשר תשובות, בה הודיע שלאחר בדיקה מדוקדקת הבטיח שהשניים בריאים ושלמים.

מופע אמנים ובגדים חמים למען הארמנים

מאת נתן רוטי, סופר דבר בתל־אביב

מופע אמנים למען נפגעי הרעש בארמניה יתקיים ביום שישי הבא בהיכל התרבות בתל־אביב ביוזמתו של נתן הלוך, יו"ר סיעת „המערך" בעיריית תל־אביב.

ממטהו של נתן הלוך נמסר אתמול כי אמ"י (ארגון אמני ישראל) נטל על עצמו את הארגון האמנותי של המופע. המופע יתקיים ביום שישי הבא בהיכל התרבות וצפויה הופעתם של אמנים ישראלים רבים.

מבצע איסוף בגדים

התאחדות הסטודנטים הארצית פתחה אתמול במבצע איסוף בגדים חמים למען נפגעי האסון בארמניה, וקראה לארגונים ולאיגודים אחרים לנקוט צעד דומה. המשלוח יועבר לייעדו באמצעות משרד החוץ הישראלי או שגרירות פינלנד.

יו"ר התאחדות הסטודנטים, עדי הדר, קרא לסטודנטים להירתם לעזרת אלפי הנפגעים בארמניה, הסובלים מקור עז, ולהביא את תרומות הבגדים למשרדי אגודות הסטודנטים בקמפוסים.

ד"ר ג'דיס סטאר בפורום 'ג'ין קירקפטריק':

משבר המים הוא פצצת זמן שעליה יושבות מדינות המזה"ת

„מדינות המזרח התיכון, ובכללן ישראל, יושבות על פצצת־זמן ששמה משבר המים" – התראה זאת באה מפי ד"ר ג'דיס סטאר, חברה בכירה במרכז למחקרים אסטרטגיים ובין־לאומיים בוואשינגטון, במושב האחרון של „פורום ג'ין קירקפטריק".

לדברי ד"ר סטאר, ישראל מיצתה כבר את כל מקורות המים שלה, וכך גם ירדן. עד לשנת 2000 תעלה צריכת המים בשתי מדינות אלה ב־30 אחוז כלומר - יווצר גרעון חמור במים. „אם לא ישתפו מדינות האזור פעולה בנושא זה, אפילו בלי הסכם שלום, הן תתייצבנה בפני אחת הבעיות החמורות ביותר" – התריעה ד"ר סטאר.

מאיר בן־מאיר, יו"ר מועצת המנהלים של תיכנון המים בישראל, התייחס אף הוא ל„מצוקת המים כאיום על השלום" והדגיש, כי עד שלא נתקדם במחקר וביכולת להתפיל את מי הים – לא תיפתר מצוקת המים באיזור. „מחסור במים אינו גזירת גורל", הדגיש בן־מאיר.

ד"ר הישאם עוואטסני, מרצה לכלכלה באוניברסיטת אל נג'אח בשכם, תאר בדבריו בפני באי הפורום תמונת מצב של תלות מוחלטת של כלכלת השטחים המוחזקים בישראל, מאז 1967, הן בתחומי התעשיה והן במסחר ובמערכת הבנקאית. „ישראל השתלטה לגמרי על כלכלת השטחים באמצעות קצין ממונה, הפועל אמנם על פי חוק, אולם אלו חוקים עותומניים וירדניים, שקדמו לכיבוש, וחוקים צבאיים", אמר ד"ר עוואטסני. הוא הביא דוגמאות אחדות ליוזמות של תושבי השטחים, שקופחו, לדבריו, על־ידי שלטונות ישראל: מפעל מלט בעזה, מפעל מיץ בעזה. שניהם כבר קיבלו אישורים להקמה, אבל מסיבות שונות לא הוקמו. כמו כן לא פותח נמל עזה, כפי שהובטח.

אריה בקנשטיין, שהיה סגן מתאם הפעולות בשטחים בשנים 1975־1985 טען כי יוזמי מפעל המיץ בעזה הם אלה שנסוגו מהקמתו ברגע האחרון, ובאשר למפעל המלט – הרי גם 'נשר' סגר חלק ממפעליו, וגם בירדן נסגרו באותה עת מפעלי מלט. לכן נראה היה לממשלת ישראל, כי מוטב לא לפתוח מפעל נוסף, כדי לא ליצור אבטלה נוספת בעתיד והשקעות שירדו לטמיון. באשר לנמל עזה, אמר בקנשטיין – „העזתים עצמם העדיפו להעביר את סחורותיהם דרך נמל אשדוד, בו הם מקבלים שירות טוב יותר, למרות השקעות כספיות ומאמצים לפתוח את נמל עזה מטעם המינהל הישראלי".

קיסר: ענף הדפוס התאים עצמו לתמורות הטכנולוגיות

מאת סופרת דבר

הועידה השלישית של פועלי הדפוס, איגוד המונה יותר מ־16,000 עובדים מקצועיים, נפתחה אתמול בירושלים בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

המזכ"ל קיסר אמר שענף הדפוס במדינה הוכיח כושר בלתי רגיל להתאים את עצמו לתמורות הטכנולוגיות המהפכניות ששינו את אופיו מקצה אל קצה.

„עובדי הדפוס, בהדרכת האיגוד המקצועי שלהם בהסתדרות, השכילו להסתגל ולהשתלב בתהליכי הייצור החדישים במירב היכולת והכשרון תוך היענות מירבית בפגיעות, פיטורים ומשברים", אמר קיסר.

לפני שאתה קונה
מקרר
בדוק והשווה
רק למקרר גלאקסי
יש את כל היתרונות הבלעדיים שאין לאף מקרר אחר.

גלאקסי עם 12 שנות אחריות
על מערכת הקירור ויובש הדפנות החיצוניות.

גלאקסי עם 4 תקנים בינלאומיים:
אמריקאי, קנדי, צרפתי וישראלי.

גלאקסי מקרר היצוא של ישראל
מיוצא ל-15 יעדים בעולם.

גלאקסי עם אפשרות לתוספות:
בקרת שבת ממוחשבת, ICE MAKER, קיוסק.
GLX - יחידת בקרה אלקטרונית.

גלאקסי עם גב הפלדה
להבטחת אטימות ואורך חיים.

גלאקסי בעיצוב ובג'ימור ברמה בינלאומית
ניצול אופטימלי של דלת המקרר. תא הקירור, תא ההקפאה ומדפי זכוכית

גלאקסי צריכת החשמל שלו הנמוכה ביותר
מכל מקרר אחר בגודלו.

גלאקסי בעל הנפח הגדול ביותר
עם תא הקפאה ענקי.

גלאקסי עם אחריות ושרות תדיראן

גלאקסי במבצע!
6 תשלומים במחיר סופי
(לפי מחירון 1/11/88)
גלאקסי, המקרר היחידי
במחיר מובטח מפני פיחות ושינויים במיסוי

פרטי המבצע והתקנון באולמות התצוגה של תדיראן: ת"א, אבן גבירול 18; חיפה, שד' ההסתדרות 88; בחנויות החשמל, אלקטרולוקס (קו-אופ), סולכור ובשקם.

עליתי ברמת החיים - קניתי מקרר גלאקסי

هكذا حسب الأصل

עובדי "כור" מתנגדים לוויתורי השכר הכלולים בתכנית ההבראה

מאת אבי טוברט

עובדי "כור" מתנגדים לויתורים והקפאת שכר במסגרת תוכנית ההבראה של הקונצרן. העובדים טוענים כי הם יותר בפני די והתור, ויתורים אלה מתבטאים, לדבריהם, בכ-19 אחוז משכר. הם הוסיפו, כי די באלפי העובדים שיפוטרו בגל סגירת המפעלים.

כזכור, דו"ח יצחק סוארי, שעמד בראש צוות של כלכלנים ורואי-חשבון, שבחנו את תכנית ההבראה של "כור", הביע הסתייגות מהתכנית בשל העובדה, שעובדי הקונצרן לא התחייבו באורח רשמי הביעו את הסכמתם להקפאות ולוויתורי שכר. גורמים נוספים ציינו, כי די בעובדה שאחד מן הגורמים לא ישתפו פעולה ביישום התכנית, כדי שזו לא תצלח.

נודע, כי בחברות העובדים משקיעים בימים האחרונים מאמצים כבירים לשכנע את העובדים להביע תמיכה בתכנית ההבראה ולהסכים לכל הסעיפים, כבלולם ויתורי שכר.

מזכיר ארגון עובדי התרושת ההסתדרותית, יוסי צמח, שלקח חלק בפגישות שנערכו בין נציגי עובדי "כור" והנהלת הקונצרן, אמר אתמול כי נאמר למנכ"ל הקונצרן, בני גאון, שהעובדים לא מוכנים לקבל את תכנית ההבראה ולא את עיקריה ובמיוחד לא את הויתורים להם נדרשים העובדים. לדבריו, לא מתקיימים מגעים בימים האחרונים בנושא זה.

נודע, כי העובדים מתנגדים נמרצות לתכנית ההבראה בשל העובדה, כי לא לקחו חלק בגיבוש התכנית ולא נתבקשו כלל להביע את דעתם בנושאים הקשורים לויתורי שכר במהלך הכנת התכנית.

שר האנרגיה האמריקאי: אופ"ק אינו מסוגל להעלות מחירי הנפט

(רויטר-עיתים) — שר האנרגיה האמריקני ג'ון הרינגטון אמר כי אין באפשרות אופ"ק להעלות את מחירי הנפט בשוק העולמי, ולדבריו המחירים יישארו יציבים ב-10 השנים הבאות.

"במהלך הכנס יעצה אופ"ק מאמצים להעלות את מחירי הנפט, אולם אני סבור כי הם ייכשלו בכך", אמר השר האמריקאי בהרצאתו בכנס במרכז בתל-אביב.

הוא הביע דעתו, כי מחירי הנפט בכל שנות ה-1990 יישארו יציבים ברמה הנוכחית.

הרינגטון אמר, כי הזעזוע שעבר על שוק הנפט בשנות ה-70, כאשר קרטל אופ"ק העלה את המחירים ליותר מ-34 דולר לחבית, הוא אשר תרם למאמצים לחיפוש אחר מקורות אנרגיה אחרים ולהקטנת צריכת הנפט.

השינויים שהוכנסו, לדבריו, בתעשיות רבות, צימצמו את הדרישה לנפט. הירידה בהכנסות מן הנפט יאלצו את המדינות המפיקות, בעיקר את הערביות להוציא פחות על נשק ולפתח יותר את המשק.

"לא יהיה סיכוי רב למישהו לנצל את הנפט כנשק פוליטי. לא היתה כל סיבה למכור נפט ב-35 דולר לחבית", הוא אמר.

כלכלה חופשית יותר ביפן; הקלות ביבוא

(רויטר-עיתים) — ממשלת יפן הודיעה על תכנית לביטול נוהב של תקנות מגבילות על המשק ועל הקלות גדולות ביבוא, בנסיון לצמצם את העודף הגדול במאזן הסחר.

"התכנית זו של דרגולציה (ביטול תקנות מגבילות) היא חשובה לשיפור יחסי-החוץ, להידוק התעסוקה, לחיזוק העסקים האיזוריים ופתיחת השווקים", הודיע ראש הממשלה נובורו טאקשיטה בישיבת הממשלה.

טאקשיטה הבטיח עוד בפגישה בסוף השבוע ביוזמתו לבצע רפורמות כלכליות מרחיקות-לכת.

התכנית שאושרה על ידי הממשלה, באה לייעל את המשק על ידי ביטול הפיקוח הממשלתי ופתיחה נוספת של השווקים ליבוא, אמרו פקידים בממשלה.

התוכנית נוגעת ל-7 מישורים במשק: הפצה של סחורות, התחבורה, מידע ותקשורת, כספים, אנרגיה, חקלאות ופיתוח עסקים חדשים.

כמה מן ההמלצות כבר יושמו ואחרות יבוצעו בקרוב, נאמר בהודעת הממשלה.

אחת המשימות היא לפשט את השיטה המסובכת של המסחר הקמעונאי ביפאן כדי להקל על יבואנים למכור סחורותיהם בשוק היפאני.

חברות זרות התלוננו זה מכבר, כי עוברות שנים עד אשר הסחורות שלהן מגיעות למדפי המרכולים ובתי הכלבו הגדולים ועד שהם מקבלים רשיון לפעול בערים ועיירות מסויימות.

הממשלה גם הבטיחה להקל על שערי הריבית שישוחררו מהגבלות. הכוונה בעיקר לריבית המשולבת לאלה החוסכים סכומים קטנים.

שר החקלאות היפאני טאקאשי סאטו אמר, כי יש להנהיג ליברליזציה בשוק האורז באורח הדרגתי נוכח החשיבות הרבה שנודעת למוצר יסודי זה בתזונה היפאנית.

חברת "טופר" החליפה בעלים תמורת אלף ש"ח

בעליה החדשים של החברה מתנגדים לביצוע הצעת רכש לציבור

מאת אלי גולדברג

ביום ה' שעבר נחתם הסכם לרכישת 60 אחוז ממניות "טופר" ע"י בנים בזרחי, כבעלי חברת "ראשאינדיאני". תמורת הרכישה ישלם בזרחי בנים לבעלי של אלף ש"ח. נוסף לכך התחייב להזרים ל"טופר" 750 אלף ש"ח בהלוואות בעלים. בהודעת החברה לבורסה התברר שהעברת הבעלות והזרמת הכספים יצאו מלוכים לפועל.

בהסכם שנחתם נאמר עוד שבשלב מאוחר יותר תקבע כל השליטה בחברת "ראשאינדיאני" ל"טופר". תמורת העברה זו תקבל "טופר" לניכסים מזרחי עוד 31 אחוז במניותיה. הביטחונות בסך מיליון דולר, שנתנו בעליה הנוכחים של החברה לבנקים לטובת הלוואותיה ימופשו, ויזקפו ב"טופר" כהלוואת בעלים.

העברת הבעלות ב"טופר" נועדה לחלץ אותה מקשייה הכספיים, אשר סיכנו את קיומה כעסק חי. הזרמת הלוואות הבעלים לחברה, בתוספת למיזוג עסקיה עם "ראשאינדיאני" ישפרו את מבנה ההון שלה, יקטינו את הוצאות המימון, ויאפשרו ניצול יעיל יותר של עסקיה ועסקי "ראשאינדיאני".

מצבה העיסקי הקשה של "טופר" התבטא בירידה תלולה בשערי מניותיה בבורסה בשנתיים האחרונות. שווי השוק של החברה עומד היום על כ-400 אלף דולר. בשבועיים האחרונים הופסק המסחר במניותיה לצורך קבלת הבהרות בקשר למשא ומתן להעברת הבעלות. היום יחודש המסחר במניות החברה, כאשר ברקע הודעת בעליה החדשים על התנגדותם לפנות לבעלי המניות בקרב הציבור בהצעת רכש.

מגמה מעורבת במניות במחזור דל

● מרבית פעילי השוק מעדיפים שלא לפעול עד שתתבהר התמונה הפוליטית כלכלית. ● הגורמים המוסדיים ממשיכים לפעול באדישות גמורה במהלך המסחר. ● קופות הגמל ומשקיעים גדולים רוכשים אגרות חוב בתשואות לא אטרקטיביות. ● דיסקונט השקעות ופי.אי.בי. הגדילו חלקם באלרון על רקע גאות צפויה בסקטור האלקטרוניקה בעת הקרובה. ● מאבק השליטה בישרס הוכרע זמנית, הפער בין היריבים קטן יחסית. ● בבורסה חלוקות הדעות, ישנם משקיעים המאמינים במהלך של צמיחה ואחרים החוששים שהמיתון במשק יחריף. בינתיים המניות ממשיכות להתנדנד. ● הקמת ממשלת אחדות תביא להתעוררות, לפחות זמנית, בשוק המניות. ● יציבות ושיפור קל במניות המשתנים, נטיה לירידות שערים חופשיות.

מאת שמואל רוזנבלום

חוסר היציבות במסחר במניות נמשך גם אתמול תוך ציפיות להתבהרות במישור הפוליטי כלכלי. עד אשר תורכב ממשלה ותגובש תוכנית כלכלית מעשית סביר להניח שהעצבנות בשוק ההון עשויה להמשך. בעלי עניין וגורמים מוסדיים רבים אינם פועלים באחרונה במסחר במניות גם כשמדובר בהתערבות כספית שולית העשויה למנוע ירידות תלולות במסחר. תופעה זו גרמה לחוסר רצון בקרב מנהלי תיקים ופעילי שוק נוספים להתערב במהלך המסחר.

ירידות שערים חדות פקדו את מניות ישרס ועוד על רקע ההכרעה (הזמנית) במאבק השליטה בישרס. קופות הגמל המשיכו אתמול ברכישת אגרות חוב שונות במחירים ספק אטרקטיביים וזאת בעיקר בשל החששות מפיחות והאצה אינפלציונית בזמן הקרוב. במסחר במניות החופשיות בלטו ירידות חדות באקרשטיין 10.1%-, לכיש 10%-, ים סוף 6.9%-, המסלול 5 14.4%-, כבלים אופציה 14.4%- במחזור באה, כור 10%-, התכוף 10%- ורשף מוכרים בלבד בפעם השניה. עליות שערים בודדות הופיעו באופציות של הכשרת הישוב 12.6%+, גל 16%+.

במניות המשתנים נרשמו עליות קלות באלרון 1.25%+, פטרוכימיים בינתיים תוך יציבות או נטיה לירידות קלות. בבנקאות שבהסדר הופיעו שינויי שער קלים למדי בתמורה כספית קטנה. הדולר השחור נשאר יציב 1.85 לערך בעיסקאות מעטות.

באחרונה נרשמת התעוררות במניות מצד גורמים מוסדיים בקרנות נאמנות וקופות גמל.

ישרס — סוף הסיפור?

באסיפת בעלי המניות של חברת ישרס הוכרע שלשום באופן זמני מאבק השליטה בין נייסי קירש לשלמה אייזנברג, קירש ניצח ברוב קטן 46.3% כנגד 42.9%. נצחונו של קירש, הושג בעמל רב ולאחר שנאלץ לרכוש בחודש האחרון מניות במחירים מופקעים לחלוטין. בעוד שמחיר הבורסה הנוכחי של ישרס עומד על 36500% רכש קירש מניות במחיר שנע בין 38500% ועד 41000% לערך. אין ספק שהמחיר בשיעור 36500 נשמע מוגזם ביותר בהתחשב בעובדה שישרס אינה נחשבת לעלית שבחברות בישראל וחלק ניכר מהפרויקטים שלה נמצאים בגדר תוכניות בלבד. ההפרש הקטן יחסית במאבק השליטה עשוי להביא להמשך המאבקים בחברה, שני היריבים מחזיקים יחדיו ב-89.2% ממניות ישרס ובשוק עדיין מסתובבות 10.8% ממניות החברה שיכולות בעתיד לשנות את תוצאות המאבק. שיעורי ההצבעה אינם כוללים את 5% מהמניות האמורות להיות מוקצות למנכ"ל ישרס פודר.

עלי — בעלי עניין רוכשים

עלי פרדמן ומנהל בעלית רכש באחרונה מניות של החברה במהלך המסחר בבורסה בהיקף כספי של כ-100 אלף דולר לערך. בבורסה מעריכים כי רכישת המניות באה על רקע ציפיות להמשך השיפור ברווחיות של עלית. במאזן למחצית 88' דיווחה עלית לראשונה מזה תקופה ארוכה על מעבר מהפסדים לרווח. מקורבים לחברה מאמינים כי המאזן לסוף 88' יצביע על שיפור נוסף ברווחים.

שערי המניות הישראליות בארה"ב

אופטרוטק	4⅞	קושש	1½
אי.אי.ס	4½	עץ לבוד	4
אינטרפרם	3	ראזה	1⅝
אלסינט	1	תרו	1
אלרון	3½	אריות	1½
אלקטרוניקה לישראל	4¾	כרמל	4
תעשיות לייזר	3⅝	אלביט	5½
מת"ח	½	טבע	6⅞
סאייטקס	7⅞	פיברונקס	4
נייר חדרה	13⅞	ישקש	5½
		אמפל	1⅞

הודעות בורסה

★ כלל-השקעות — הודיעה על תוצאות הנפקת אגרות חוב צמודות דולר/יין. להנפקה נרשמה הזמנת יתר בסך של פי 2.96. כל מזמין קיבל 55.363% מהזמנתו, אך לא יותר מ-2500 יחידות. תמורת ההנפקה: כ-15 מליון דולר.

★ בנק החקלאות — מחזיקי מניות מקרב הציבור הרחב פנו לבית המשפט למנוע הקצאה פרטית של מניות למדינה. בעקבות כך התחייב הבנק למסור הודעה מוקדמת של 6 ימים לבית המשפט לפני ביצוע הקצאת המניות למדינה. זאת על-מנת לאפשר למבקשים לנקוט בהליכים שימצאו לנכון.

★ ספרינטלה — חברת אבו שקר פלדה השקעות הגדילה אחזקותיה בחברה במהלך חודש דצמבר בכ-1000 ע.נ. בשערים שבין 1292 ל-1300.

★ תעשיות רוגוזין — החברה החליטה להגדיל את הון המניות שלה פי 10, על מנת לאפשר חלוקת מניות הטבה. מניות ההטבה (בשיעור 506.6%) יוקצו בחודש אפריל 1989.

ענף האלקטרוניקה — צפויה גאות עיסקית

הודעה משלשום של דיסקונט השקעות וחברת פי.אי.בי. (חברה אחות) על השקעת 6 מליון דולר נוספים במניות אלרון מעידה לדעת פרשנים כלכליים על ציפיה ליציאה קרובה של סקטור האלקטרוניקה מהמשבר בו היה שרוי בשלוש השנים האחרונות. בתום העיסקה תחזיק קבוצת דיסקונט 40.16% באלרון ובעקיפין תגדיל גם את החזקותיה בחברת אלביט בה עשויה להתמזג בעתיד אלרון. כידוע אלרון היא אם קבוצת אלביט והנושא עלה בדירקטוריונים כבר לפני מספר חודשים.

חסכון חדשני בבל"ל יאפשר קבלת הלוואה

בנק לאומי הודיע אתמול על תכנית חסכון חדשה "חסכון עולמי" המאפשרת לחוסכים לבחור בין אפיק הצמדה לדולר או למדד לפי הגבוה מביניהם בתום תקופת החסכון, ובין אפיק הצמדה לדולר.

"חסכון עולמי" נהנה גם מריבית דולרית וגם מהפרשי שער במשך כל תקופת החסכון.

בתכנית "חסכון עולמי" מקבל הלקוח זכות להלוואה דולרית. ריבית החובה על ההלוואה זהה לריבית הזכות על החסכון הדולרי באפיק הדולרי 7% ריבית שנתית ובדולר מדד 7% לחצי שנה.

את הזכות להלוואה ב"חסכון עולמי" יכול החוסך לנצל החל ממועד פתיחת תכנית החסכון ועד שנתיים לאחר מכן, כאשר מחיר ההלוואה, שנקבע ביום ההצטרפות, נשמר עבורו במשך כל התקופה.

סכום ההלוואה הינו עד מחצית משווי החסכון. הזכות לקבלת הלוואה ניתנת להעברה.

ייחודו של "חסכון עולמי" בכך שהוא מאפשר "הגנה" דולרית בתקופה שבה יש ציפיות לפיחות תוך מתן אפשרות ללקוח להשתמש בהלוואה לאחר הפיחות כמקור להשקעות מדיות או לא צמודות, אשר יתאימו עצמן לשינויים בשער המטבע. לחילופין מאפשר "חסכון עולמי" להשתמש בהלוואה למטרות אחרות. כאשר כדאיות לקיחת הלוואה דולרית גבוהה במיוחד לאחר פיחות.

שערי מטבע חוץ ביום 13.12.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.62	1.55	1.62	1.5762	1.5958	1.5782	1.5978	1.5772	1.5970	1.5873
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.89	0.93	0.89	0.93	0.9035	0.9148	0.9059	0.9173	0.9051	0.9164	0.9103
1 ליש"ט	2.83	2.96	2.84	2.97	2.83	2.97	2.8892	2.9251	2.8864	2.9225	2.8854	2.9217	2.9050
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2648	0.2681	0.2647	0.2681	0.2646	0.2679	0.2665
100 ין יפאני	1.26	1.32	1.26	1.32	1.26	1.32	1.2820	1.2979	1.2815	1.2975	1.2822	1.2983	1.2887
1 גולדן הולנדי	0.79	0.82	0.79	0.83	0.78	0.82	0.8017	0.8117	0.8020	0.8120	0.8007	0.8106	0.8062
1 פרנק שוויצרי	1.06	1.11	1.06	1.11	1.05	1.11	1.0755	1.0889	1.0761	1.0896	1.0754	1.0889	1.0813
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2609	0.2641	0.2609	0.2642	0.2608	0.2641	0.2624
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2437	0.2467	0.2438	0.2469	0.2436	0.2466	0.2453
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2345	0.2374	0.2346	0.2375	0.2344	0.2374	0.2359
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3826	0.3873	0.3834	0.3882	0.3833	0.3861	0.3855
1 דולר קנדי	1.29	1.35	1.29	1.35	1.29	1.35	1.3113	1.3276	1.3149	1.3318	1.3132	1.3297	1.3223
1 דולר אוסטרלי	1.28	1.41	1.29	1.39	1.30	1.39	1.3366	1.3532	1.3414	1.3582	1.3374	1.3542	1.3466
1 ראנד דרא"פ	0.45	0.52	0.40	0.55	0.42	0.59	0.6665	0.6748	0.6681	0.6764	0.6680	0.6764	0.6717
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.44	0.42	0.44	0.42	0.44	0.4283	0.4336	0.4325	0.4379	0.4320	0.4375	0.4342
10 שילינגים אוסטריים	1.26	1.32	1.27	1.33	1.26	1.33	1.2841	1.3000	1.2882	1.3043	1.2843	1.3004	1.2941
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.20	1.28	1.21	1.29	1.2278	1.2430	1.2278	1.2432	1.2254	1.2408	1.2548
1 "סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8765	1.8998	1.8801	1.9036	—	—	1.8904
1 דינר ירדני	2.69	2.86	2.60	2.77	—	—	—	—	—	—	—	—	3.0307
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.02	—	—	—	—	—	—	—	0.0302
1 לירה מצרית	0.58	0.61	0.60	0.64	0.63	0.69	—	—	—	—	—	—	0.6619

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אינטרטבאקו 1ש"ח	625	9.0		
אינטרטבאקו 5ש"ח	556	653		
מאיר עודא 1	290	1765	+6	+2.1
מאיר עודא אופ 2	87.0	284		
כלל סחר אופ ב	140.0	3200	+2.0	+1.4
כלל סחר אגח 2	136.5	4560		
קריסטל 1.0	390	941	-6	-1.5
רפק 1ש"ח	10300	3.4	-500	-4.6
רפק 5ש"ח	13650			
שופרסל א' 0.02ש	1100	2259	-30	-2.7
שופר-סל אופ ד	3829	175	-170	-4.3
שופר-סל אגח א	120.0	20377		

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אמותא 1	312	4.0	+2	+.6
סטנות הספקה 1ש"ח	267	3970	-2	-.7
סטנות הספקה 5ש"ח	152.0	6237		
סטנות הספקה אופ	110.0	5596	-3.0	-2.7
סטנות הספקה אגח	105.0	11800	-1.0	-.9
קרור הספקה 1ש"ח	530	634	-20	-3.6
קרור הספקה 10ש"ח	242	17273	-6	-2.4
מחסני ערובה 1	895	258	+5	+.6
מחסני ערובה 5ש"ח	677	472	-3	-.4

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
גני הדר 1ש"ח	82.0	2024	-2.0	-2.4
גני הדר אופ 1	29.1 תב	808	+2.0	+7.4
מלונות דן 1 ש"ח	1371	369	-1	-1
מלונות דן 5 ש"ח	819	134	-1	-1
חוף האלמוג 0.1	8000	30.0	-99	-1.2
מלונות ירדן 1.0	2190	2.0	-5	-2
ים סוף 1ש"ח	202 תב	1849	-15	-6.9
ים-סוף אופ 1	134.0			

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
ת.י.ל.ל. 1ש"ח	99.0 תב	974	-6.0	-5.7
ת.י.ל.ל. אופ ב	25.0	12142		
ת.י.ל.ל. אגח א	107.5			
יעבץ 1ש"ח	4295	17.0		
מ.ב.ע.ה. 1	1765	10.0	+15	+.9
מ.ב.ע.ה. 5	720 תב	110	+49	+7.3
ג'יבנו 1	855	364	+5	+.6
ג'יבנו 5ש"ח	285	3062		
ג'יבנו אופ 2	326	4264	+16	+5.2
תים מחשבים 1ש"ח	461	359		

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אזורים אופ 1	240	54.0	-4	-1.6
אזורים אגח 3	149.0	4.0		
אילק סלע 1ש"ח	55.0	12006		
אילקו סלנ' אופ	21.0	10804		
אל-רוב 1ש"ח	338			
אפריקה 0.1ש"ח	34000	8.0	-200	-6
אפריקה אופ 5	11220	61.0		
ארזים 1ש"ח	380	1435	-7	-1.8
אידלן 1ש"ח	2300	7.0	-125	-5.2
אידלן 5ש"ח	1800	150	-20	-1.1
ברנוביץ 1ש"ח	2000			
ברנוביץ 5ש"ח	1770			
דנקור 1ש"ח	4608			
דרוקר 1ש"ח	179.0	2800		
דרוקר 5	116.0	2497	+4.0	+3.6
מר-קן 1ש"ח	938	361		
מר-קן אופ' ב	185.0 תב	14365	-15.0	-7.5
מר-קן אג"ח 1	78.5	90200	-1.0	-1.3
המסלול 1.0	520	34.0		
המסלול 5.0	292 תב	645	-49	-14.4
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —			
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —			
כלכלית ים אופ 1	56.0	16775	-2.5	-4.3
גב-ים 1ש"ח	3520	164	-70	-1.9
גב-ים 5ש"ח	3440	5.0		
הכשרת ישוב אופ 7	98.0 תב	5500	+6.0	+6.5
הכשרת ישוב אופ 8	80.5 *	6305	+9.0	+12.6
* ביצוע חלקי 92.60%				
הכשרת ישוב אופ 9	94.0	4217		
מבני תעשיה 1ש"ח	56.0	15812	-2.0	-3.4
מבני תעשיה אופ 1	15.4	81000	-.5	-3.1
מבני תעשיה אגח א	111.0	6425	-.5	-.4
ישפרו 1ש"ח	4055	526	-30	-1.2
ישראלום 1ש"ח	1181	450	-1	-.1
ישרס 1ש"ח	34675 מב		-1825	-5.0
כנף פיתוח 1ש"ח	5080	2.0		
לוסיר 1ש"ח	3730 תב	33.0	-250	-6.3
לוסיר 5ש"ח	1300	443		
מ.ת.מ. 1.0	245	1006	-5	-2.0
מ.ת.מ. אופ 2	113.0 תב	506	-12.0	-9.6
מ.ת.מ. אגח א	133.5	6.0	-1.0	-.7
מגורי בניה 1.0	400	735	-1	-.2
מישכאל 5ש"ח	125.0 *	4126		
* ביצוע חלקי 96.90%				
מישכאל אגח א	72.0	16080		
מנרב 5ש"ח	850	261	-10	-1.2
ליפשיץ 1ש"ח	72.5	10011	-5	-.7
ליפשיץ 5ש"ח	38.9	33001		
ליפשיץ אופ 2	14.6	18.0		

בנקים ובטוח

בנקים מסחריים — מניות בהסדר והצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אי.ת.ג. ש	54351	26.0	-549	-1.0
אידיבי ב	— הפסקת מסחר —			
אידיבי בט"א	— הפסקת מסחר —			
דיסקונט ש"ח ב	— הפסקת מסחר —			
טפחות 1ש"ח	3113	1016		
טפחות 5ש"ח	2497	551		
הפועלים בכבל	— הפסקת מסחר —			
כללי קא בהסדר	15749	234	-1	
כללי ש"ח 1	— הפסקת מסחר —			
מסמן הסדר	— הפסקת מסחר —			
מזרחי 5	— הפסקת מסחר —			

בהסדר הצמדה ל-89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אידיבי בל"ל ל-89	147293	78.0	-60	
אידיבי ב' ל-89	146205	1.0		
אידיבי בט"א 89	693560			
איגוד 1 ל-89	159860	5.0	-300	-.5
דיסקונט ב ל-89	186102	10.0		
דיסקונט א' ל-89	159435	10.0	-600	-.3
מזרחי ש' ל-89	60709	326		
כללי ב' ל-89	60730	1.0	+500	+.8
הפועלים ש' ל-89	103350	272	-400	-.4
הפועלים ב' ל-89	93750	6.0		
כללי א' ל-89	255093	6.0	-100	
בל"ל סטוק ל-89	63590	315	-100	-.2

בהסדר הצמדה ל-91

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אידיבי בל"ל ל-91	117200	462		
איגוד 1 ל-91	65150	137	+20	
דיסקונט ב ל-91	150150			
דיסקונט א' ל-91	144550	90.6	-20	
מזרחי ש' ל-91	46073	594		
מזרחי ב' ל-91	48200	15.0	-800	-1.6
הפועלים ש' ל-91	79300	754	-389	-.5
הפועלים ב' ל-91	79610	50.0		
כללי א' ל-91	203000	15.0	+500	+.2
בל"ל סטוק ל-91	50505	1584	-100	-.2

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אדנים 1.1	34300	3.0	+250	+.7
לאומי למשכנתאות ש	10203	26.0	-200	-1.9
לאומי למשכנתאות ב	10750			
כרמל 1	306	2627	+7	+3.5
כרמל אופ א	190.0	7565		
כרמל סד ב	101.0	31125	+2.0	+2.0
פיתוח תעשיה 1ש"ח	2409	192	-35	-1.4
משכן 1ש"ח	4640	213	-100	-2.4
בנק עצמאות 1ש"ח				
הבינלאומי למשכ	15309	1.0		
טפחות מבנה ש	7050	1.0		
טפחות ב	25600			
טפחות ר.ג. ס	24900			

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
התיישבות מבנה א	— הפסקת מסחר —			
התיישבות מבנה ב	— הפסקת מסחר —			
לאומי תעשיה 5 ש	15800	10.0	-60	-.4
פיתוח תעשיה מבנב	90150		+2100	+2.4
פת תעש בב 1	519500			
פת תעש בב 3	324000			
פת תעש בב 12	315000			
פת תעש בב 6	337142			
פת תעש בב 24	72550			
מרכז לבנקים 3.0	950	473		
תיקוע בב	254750			
כלל ליסינג 0.1	11250	4.0	+1250	+.5
כלל ליסינג 0.5	10998	46.0	+457	+3.6
		60.0	-2	

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אילון בטוח 1ש"ח	60.0	1500		
איתנו ביטוח 1ש"ח	99.0	739		
אררט 1 ש"ח	865	260	-34	-3.3
בטוח משנה 1ש"ח	277		-3	-1.1
בטוח משנה 5ש"ח	120.5	766		
בטוח משנה אופ 2	157.0			
בטוח משנה שה-אג	115.0	5090		
הדר 1ש"ח	143.0	3950	-1.5	-1.0
הדר 5ש"ח	124.0	10157	-4.0	-3.1
הדר אופ 2	115.5	7958	-4.5	-3.5
הפניקס 1ש"ח	549	1331		
הפניקס 5ש"ח	477	363	-5	-1.0
[illegible]	5100	109	+27	+.5
המשמר-הראל	4920	4.0	-80	-1.6
כלל ביטוח 1 ש"ח	285	527		
כלל ביטוח אופ א	46.0 *	33411	-1.5	-3.0
* ביצוע חלקי 98.00%				
כלל ביטוח אג"ח	109.5	5000	-5	-5
מנורה 1ש"ח	771			
סהר ביטוח 5ש"ח	660	603		
סהר ביטוח 1 ש"ח	169.5	7.0	-3.0	-2.0
[illegible]	1237	314		
ציון אחזקות 1ש"ח	110.5			
ציון אחזקות 5ש"ח	1411			
	749			

(המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
ליפשיץ אופ 3	16.0	24000	-8	-4.8
ליפשיץ אגח 1	81.5	7351	+5	+6
באות אביב 0.5	46.0	1671	-10	-6
נכסי אחזים 1ש"ח	119.0	2234		
נכסי אחזים אופ	30.0	5005		
נכסי אחזים אגח	94.5	1800		
פזר השקעות 1.0	316	2.0	-2	-6
פזר 1ש"ח	1297	1.0		
רוגובין 1ש"ח	180.0			
רוגובין 5ש"ח	135.0	400	-1.5	-1.1
רוגובין אופ 2	345	2.0	-15	-4.2
רוגובין אגח א	142.0		-1.0	-.7

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
* הדר 0.1	2741	3.0	-20	-.7
מטע הדר 0.5	2590	1.0	-80	-3.0
מהדרין 1ש"ח	4379	201		
נכסי הדרים 1ש"ח	1111	150		
פריאור 5ש"ח	2100			

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
דובק מב ש	1500	10.0	+2	+1
דובק מב מ	1405 תב	34.0	-75	-5.1
תמכל 1ש"ח	297	1.0		
תמכל 5ש"ח	252	1.0		
תמכל אגח 1	87.0	1300		
ממטר בירה 1ש"ח	22151	3.0		
ממטר בירה 5ש"ח	17400	1.0		
יבנר 1ש"ח	961	3.0	-2	-2
יבנר א 5ש"ח	508	500		
יבנר אופ 2	104.0	1.0		
סו 1	— הפסקת מסחר —			
סו 5	— הפסקת מסחר —			
עגפרוסט 1ש"ח	10000	50.0		
עסיס ב 5	285	4413	+5	+1.8
שלמה אג"ל 1ש"ח	1864	128	-38	-2.0
שמן מכב א 4ש"ח	521	292	-20	-3.7

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
ארגר 1ש"ח	303	11.0	-1	-.3
ארגר אופ 2	78.5	1300	+2.5	+3.3
ארגר אגח 1	119.0	1.0	-1.5	-1.2
אופים 1 ש"ח	251	2.0	-1	-.4
אופנת ברוך 1 ש"ח	94.0	4.0		
אופנת ברוך 5 ש"ח	59.0	1.0		
אופנת ברוך אופא	46.5			
ארגמן ה.ש	7000	23.0	-350	-4.8
דלתא-גליל 0.1ש"ח	800	2800		
דלתא-גליל 0.3ש"ח	707	1502	-13	-1.8
ויסלבר 1ש"ח	145.0			
ויסלבר 5ש"ח	126.0			
חדיקון 1	5400	245	+250	+4.9
זיקית 1	1151	22.0	+1	+1
זיקית 5ש"ח	938	987		
זיקית אופ ב	175.0	364	+5.0	+2.9
לודזיה 1ש"ח	440	1.0		
לודזיה 4ש"ח	368	314	-1	-3
ליגת 1	— הפסקת מסחר —			
קיש 1.0	182.0	6.0		
קיש 5.0	98.0	3.0		
קיש אופ 2	45.5	2043	+.5	+1.1
קיש אופ 1	106.0	8800	-1.5	-1.4
עמק 1.0	106.5	3080		
עמק אופ 1	24.0	1706		
פולגת א 1	359	3399	+9	+2.6
פרגוד 1	647		-20	-3.0
פרגוד אג"ח א	76.5 תב	10950	-8.0	-9.5
גיבור-סבריניה	2110	9.0	+2	+1
תעש רוגוזין 1.0	4253	101	+23	+5

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אורדן 1 ש"ח	2150	360		
אורדן 5	1875	160	+20	+1.1
אלוטית 1ש"ח	5883	10.0		
אלוטית 5ש"ח	5700			
כבלים 1ש"ח	416 תב	7692	-26	-5.9
כבלים אופ 1	98.0 תב	110990	-16.5	-14.4
כבלים אג"ח-אופ'	115.0	3601	-2.0	-1.7
כבלים אגח א	117.0	16500		
כבלים אג"ח סד ב	92.0	6258	-1.0	-1.1
התכוף 1.0	306 תב	1450	-34	-10.0
התכוף 5.0	136.0 תב	1150	-13.0	-8.7
דיקה 1ש"ח	1598			
דיקה 5	930	116	+20	+2.2
קבוצת פח 5	1969	50.0	+20	+1.0
כבלי ציון 1.0	2400	55.0	+30	+1.3
כבלי ציון 5.0	1476	721	+1	+1
מתכת קיבוצי 1 ש"ח	94.0	4003		
מתכת קיבוצי 5 ש"ח				
נחושתן 0.1	47.0	7000	-2.0	-4.1
נחושתן 0.5	26500	7.0		
עוף טלדה 1 ש"ח	7595	7.0	-5	-1
קינג 1	1300	100		
קינג 5 ש"ח	285	340	+8	+2.9
קליל 1ש"ח	189.0			
קליל 5ש"ח	2997	11.0	-3	-1
	2300	50.0	-60	-2.5
קליל אופ	1200	300	-55	-4.4
קליל אגח	136.5		-2.0	-1.4
לבייש 1	345	4.0	+6	+1.8
לבייש 5ש"ח	206 תב	1002	-23	-10.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אלביט 3.0	303000	11.0		
אלגר 0.25ש"ח	8927	29.0		
אלקטרה 0.1ש"ח	2350	286		
אלקטרה א 0.5ש"ח	1734	1254	-6	-3
אלקטרה אופ 5	1335	814	-5	-4
אלקטרה אגח 3	171.0	13769	-3.5	-2.0
אריתן 0.02ש"ח	14350	204		
כלל אלקט אופ א	730	2739		
כלל אלקט אגח 1	119.0	11187		
ספקטרוניקס 1	928	298	+15	+1.6
ספקטרוניקס 5ש"ח	718	1000		
פיקונגר 1ש"ח	393	1005	-10	-2.5
פיקונגר 5	292		+2	+.7
ציקלון 1ש"ח	1960	2.0	-20	-1.0
ציקלון 5ש"ח	1460	162	-10	-.7
קמבושטיין 1ש"ח	2160	53.0	-40	-1.8
ת.א.ת. 1	586 *	215	+6	+1.0
* ביצוע חלקי 71.80%				
ת.א.ת. 5	264	959	-4	-1.5
תרואה 1ש"ח	650	1402	-19	-2.9

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
א.ב.בלכיין 1ש"ח	142.0	3500	-1.0	-.7
אי.ב.בין אופ א	454	2145	-6	-1.3
אי.ב.בין אופ ב	39.3	10000	-2	-5
אי.ב.בין אגח א	148.0	7680		
אי.ב.בין אגח ב	96.0	6408		
אקרשטיין 1ש"ח	411 *	2080	-46	-10.1
* ביצוע חלקי 71.60%				
אקרשטיין 5ש"ח	230			
אקרשטיין אופ א	251 *	337	+1	+.4
* ביצוע חלקי 85.50%				
אקרשטיין אג"ח 1	138.5	28080		
האחים בלום 1	58.5	4000	+1.5	+2.6
אחים בלום אופ 1	24.8			
מקאיקה 1 ש"ח	2500			
מקאיקה 5 ש"ח	1950	2.0		
נגב קרמיקה 1ש"ח	227	704	-8	-3.4
נגב קרמיקה אופ 1	69.5	179	-1.5	-2.1

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אבן 5 ש"ח	1790	2642	-55	-3.0
אבן אופ 2	403	2508	-2	-.5
אבן אג"ח א'	98.5	30500		
גל תעשיות 1	208	441	-3	-1.5
גל תעשיות 5	149.0 תב	823	+9.0	+6.4
גל תעשיות אופ	29.0	1082	+4.0	+16.0
גל תעשיות אגח 1	93.0	1200		
דשנים 0.1	2755	301	-145	-5.0
דשנים 0.5	1500	506	-40	-2.6
ליפסקי 1.0	2660	68.0	+30	+1.1
מקסימה 1ש"ח	675			
מקסימה 5ש"ח	439			
סנו 1	3540	189	+60	+1.8
סנו 5	2920	25.0	+60	+2.1
פריקלאס 1ש"ח	550	800	-5	-.9
פריקלאס אופ 1	125.0 *	5700	-3.5	-2.7
* ביצוע חלקי 95.50%				
קום 1ש"ח	6200	488	-259	-4.0
קום אופ 2	4210	185		
קום אגח 1	132.0	4700	-2.0	-1.5
תיא 5ש"ח	5080	134	-70	-1.4
פרוטאקים 10.0	1580	7285		

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
כתר 1ש"ח	90.5	2197		
דשרן 1ש"ח	5199	7.0		
חפרון 5ש"ח	4450	8.0		
לבוד אשקלון 1.	325	201	-2	-4
מלס ב 0.5	20080	19.0		
קרגל 1ש"ח	595	105		
קרגל אופ 1	126.0			
קרגל אופ 2	60.0 תב	9080	+6.0	+11.1
קרגל אג"ח לחמא	100.0	35286		
רים 1	205 תב	479	+15	+7.9
רים 4ש"ח	80.0	677		
תעל ב 1ש"ח	10580	13.0		

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אבזרית 1	170.0 *	559	+3.0	+1.8
* ביצוע חלקי 79.80%				
אבזרית 5ש"ח	77.0	2247		
תמישה יר 1ש"ח	1455			
ת.ג.מלוק 1ש"ח	750			
ת.ג.מלוק 5ש"ח	718		-38	-5.0

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
מרכזית ב 0.1	7000	179	+70	+1.0
כור בכל 1.0	2201 תב	576	-245	-10.0
כלל תעש אופ ד	80.5	21088	-3.5	-4.2
כלל תעש אגח 6	120.5	56721		

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אביק ש	2651	16.0		
אידיבי פית אופא	3910	448	+60	+2.0
אידיבי פית אגחא	114.0	32154	+2.0	+1.8
אלגר 1ש"ח	973	1000	-12	-1.2
גחלת השקעות 1ש"ח	875	322	-15	-1.7
גחלת אופ א	605	121	-20	-3.2
גחלת אגח 1	118.5	5000		
דנבאר 1ש"ח	444	134		
דנבאר 5ש"ח	366	4.0		
חברה לישראל 5ש"ח	2929	265	-71	-2.4
חלפסון 0.1	115000			
חלפסון 1.0 ש	12650 *	20.0	-700	-5.2
* ביצוע חלקי 71.40%				
אמפא א 0.5 ש"ח	15700	39.0	-200	-1.3

(המשך השקעות)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
השק דיסק אופ	1200	832		
השק דיסק אגח א	122.5	11922	-1.5	-1.2
השק פעלים 10ש"ח	45550 תב	20.0	-3400	-6.9
חרון 1ש"ח	1200			
חרון 5ש"ח	490	555		
יעקב 1	1001	71.0	+1	+1
יעקב 5ש"ח	630	96.0		
יצוא ש	10000		-100	-1.0
ירדן א 0.1	1100	122		
ישום 1ש"ח	28.5	5298	-1	-3
ישום אגח 1	52.0	1000		
כלל ישראל 50.0	600	439		
מגור 1ש"ח	239	347	-1	-.4
מגור א 5ש"ח	192.5	338	-4.0	-2.0
מגור אג"ח 1	137.0	393		
מטר פיתוח 1ש"ח	198.0	1501	-4.0	-2.1
פו השק ש	2961	440	-10	-.5
פמה א' 1ש"ח	4400	2.0		
פמה 5ש"ח	3550	129		
פריון ב 0.2ש"ח	9892	87.0	-101	-1.0
קרדן 1ש"ח	78.0	12440		
קרדן 5ש"ח	41.0	8710	-1.0	-2.4
קרדן אופ 2	26.0	11703		
קרדן אגח 1	116.5		-1.5	-1.3

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער
גוית מ	325

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
דלק חיפושים 1.0	1920	81.0	+54	+2.9
דלק חיפושים 5.0	915	750	-25	-2.7
שו חיפושי נפט	23550	55.0	-200	-.8
י.ע.נ.ל. אופ 2	112.0	5752	-3.0	-2.6
מ.ג.ג. 1.0	3480	30.0	-70	-2.0
מ.ג.ג. 5.0	2130	268	+30	+1.4
נפטא ש	315	2673	-5	-1.6

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
י.ב.ס.ל. 1ש"ח	250			
קנמורסים 1ש"ח	650	138	-4	-6
קנמורסים 5ש"ח	180.5			
מטל 1ש"ח	671	50.0		
תבל 1	— הפסקת מסחר —			

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
חווה ישראלית 1	25.0 *	7390	+2.3	+10.1
* ביצוע חלקי 36.00%				
כנס 1ש"ח	480			

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אומנת 1ש"ח	125.0 תב	1835	-12.0	-8.9
רפה מיכון 1ש"ח	260 תב	1760	-25	-8.8
דקון אופ 1	280	724		
כלל מחשבים 1.0	2400			
משוב 1	101.0	10418	+1.0	+1.0
ריקי 1ש"ח	46.1 מב		-2.4	-5.1

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אבנטים 1ש"ח	327	960		
בן-יקר גון 1.0	1500		-39	-2.5
דורקר 1.0	— הפסקת מסחר —			
דורקר 5.0	— הפסקת מסחר —			
לוינשטיין 1ש"ח	168.0	2.8		
לוינשטיין 5	64.5	13000	+.5	+.8
שפר 3.0	1256 מב		-65	-5.0
קוריה 1ש"ח	1890	18.0	-95	-4.8
קוריה 5ש"ח	909	960		
רסקו מבנה	682 *	152	+62	+10.0
* ביצוע חלקי 50.60%				
רסקו ר.ע.	706 תב	374	+64	+10.0

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אבמאס 1ש"ח	798 תב		-57	-6.7
גולדפרוסט 1	185.0		+1.0	+.5
גולדפרוסט 5	114.0	3.0	+1.0	+.9
מטרית מאזור 1.	342			
מטרית מאזור 5.	90.0		-4.5	-4.8
שטר 1	— הפסקת מסחר —			
שטר אופ 1	— הפסקת מסחר —			

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
יהודית 1 ש"ח	161.5			
מטן 0.1	1300			
מטן 0.5	300 תב	100	-29	-5.5
פלינון א 0.5	3606	51.0		

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אמליאב 1ש"ח	69.0	5843	-2.0	-2.8
אמקסטון 5.0	536	392		

(רשימה מקבילה — המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
מודן 1.0	695	450	-1	-1
משאבות טלע				
ש"ח	49.0			
מנבת מרום 1	— הפסקת מסחר —			
שלדות 5.0	1160	150	+50	+4.8

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אלקל 1	— הפסקת מסחר —			
אלקל 2.0	— הפסקת מסחר —			
בר-טן 1ש"ח	2040	802	-100	-4.7
בר-טן 5ש"ח	1450	1508	-45	-3.0
בר-טן אופ 2	790	1987	-39	-4.7
פרומוקבטון 1.0	5700			
פרומוקבטון 5.0	2250	50.0		
מ.ג.ס. 1ש"ח	603	24.0	-7	-1.0

מוצרים כימיים ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אלדר-קל 1ש"ח	149.0	1733	-1.0	-.7
אליאנס ב 200.0	— הפסקת מסחר —			
דימדור 1	2150	194	+38	+1.8
נכה 1ש"ח	3480	121		
ת.ג.ע. 1.0	— הפסקת מסחר —			
ת.ג.ע. 5.0	— הפסקת מסחר —			
תמר א' 5ש"ח	4750			

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
אמריקן פרינט 1ש"ח	394	378	-5	-1.3
ת.ג.ז. 1.0	3750	166	+240	+4.4
סקופיה 1 ש"ח	1560 תב	104	-134	-9.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
מלך 1ש"ח	180.0 תב	300	-10.0	-5.3
רגשמן 1 ש"ח	131.0			
שה-הן 1ש"ח	205			

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
כלל פיתוח 1ש"ח	99.0	6.0	-3.0	-2.9

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
איתם 1ש"ח	200	1501	-6	-2.9
איתם אופ 1	23.7	1.0		
אמיש כל 1ש"ח	246			
אמיש 1ש"ח	366	1090		
אמיש 5ש"ח	248		-5	-2.0
בנין השק ב 5	6201	10.0	-21	-3
לבורקי 1	— הפסקת מסחר —			
לבורקי 5	— הפסקת מסחר —			
פז השקעות 1ש"ח	522	3.0		
פז השקעות 5ש"ח	346 תב	500	-35	-9.2

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %
מראל ב 0.03	2740	6.0	+81	+3.0

מעותנים

שם הנייר	מספר שקות	שער מוסדות	שער ב.ת.ג	שינוי באחוזים	מחזור בש"ח
הבינלאומי	6	5208	5156	.50	838.0
פיבי	5	6520	6456	.49	873.0
הסנה	6	77.00	77.00	-1.28	80393.0
שלמון		712	712	-2.86	1901.0
כלל סחר	3	200.00	196.50	-.50	12372.0
שופר-סל ב'	3	953	955	-2.36	2684.0
דרך		2366	2348	.25	4518.0
אורשה 1		31456	31456	-.75	103.0
אחזים		455	455	-1.94	4339.0
נכסים-בנין		2574	2574	-.50	1085.0
הכלל הישוב	6	428	422	.94	29547.0
חברה כלכלי		275	275	-.36	11547.0
כלל פיננ'	2	475	478	-1.04	5500.0
עלית	2	15751	15712	.25	256.0
פולגת ב'	9	250	248	-.40	17296.0
קומבטיפוס	8	2055	2055	-.48	643.0
כלל תעש אל	6	2698	2637	.26	6373.0
אלרון	13	194516	194995	1.50	107.0
טבע	12	9499	9475	.25	2079.0
ים המלח	21	1858	1850	.80	9795.0
פטרוכימים		447	438	1.82	92372.0
נייר חדרה	11	207346	212663	-2.50	59.0
כלל תעשיות	3	126.50	125.50	-.39	49032.0
אידיבי פתו	1	6678	6645	.00	986.0
לאומי		649	649	-.46	1346.0
חברה לישראל	3	3801	3773	-.74	1962.0
פועלים השקע		706	706	-.56	3053.0
דיסקונט השקע	10	2361	2361	.00	11687.0
כלל ישר' 10		704	704	-.71	6541.0
יואל	1	376	370	1.62	8592.0

חברת החשמל תחלק כ־100,000 אחוז מניות הטבה לבעליה

תנפיק מניותיה לציבור תוך שנתיים ותצא בקרוב בהנפקת אג"ח נוספת

מאת אלי גולדברג

חברת החשמל החליטה לחלק לבעלי מניות מניות הטבה בשיעור של 95,264.88 אחוז. למניות ההטבה יהיו אותן זכויות כמו למניות הקיימות, כולל הזכות לקבלת דיבידנד משנת 1988 ואילך. חלוקת מניות ההטבה תתבצע עד סוף פברואר 1989.

החלטתה של חברת החשמל נובעת מביטול קרן האמורטיזציה שיצרה בהתאם להוראות הזיכיון שלה בתחילת אפריל 1987. לזכות הקרן עומד בתאריך זה כ־12 מיליון ערך נקוב מניות, לעומת הון מונפק ונפרע בסך כ־12,600 ערך נקוב מניות.

כיוון שהערך הנקוב של המניות הקיימות (0.0001 ש"ח כל אחת) הוא כה פעוט, הוחלט לאחד את הון המניות של החברה. הדבר יתבצע לאחר הקצאת מניות ההטבה, על־ידי הפיכתן של כל 10,000 מניות בנות 0.0001 ש"ח כל אחת, למניה רגילה בת שקל אחד ערך נקוב. כתוצאה מהחלטה זו ייהנו כל מחזיקי המניות הפרטיים של החברה, אשר מחזיקים כמות קטנה של מניות, ולאחר ההטבה יחזיקו פחות מע"נ 1. אלה יזכו להעגלה של אחזקתן כך שיחזיקו ערך נקוב 1.

חברת החשמל – על כוונת ההפרטה

חברת החשמל היא דוגמא לחברה ממשלתית שהשלימה בשנים האחרונות מסלול של מעבר מניות מידיים פרטיות לידיים ממשלתיות, ועתה מתוכננת להחזיר לידיים פרטיות. עד שנת 1985 נסחרו מקצת ממניותיה בבורסה הישראלית. העניין בהן היה מועט ושווי השוק של החברה היה נמוך. בשלב מסויים "גילו" אותן ציידי מציאות, והחלו לרכוש אותן בבורסה אגרסיבית. רכישות אלו גרמו לעלייה תלולה בשערי המניות תוך זמן קצר.

בעיצומן של הרכישות החליטה הממשלה למחוק את מניות החברה מהרישום למסחר בבורסה, בגלל סחירותם הנמוכה. לאחר הפסקת המסחר במניות שארכה כשנה, יצאה הממשלה בהצעת רכש לבעלי המניות. מחיר ההצעה היה גבוה בהרבה מהמחיר האחרון שבו הן נסחרו בבורסה, וגרם לרווחי הון נאים למשקיעים במניותיה. עם זאת מחיר הצעת הרכש היה נמוך במידה משמעותית משווי החברה, כפי שהוערך לאחרונה על ידי ה"פירסט בוסטון")

לאחר שהושלם תהליך "ההלאמה" של המניות, החל למרבה האירוניה, תהליך הפוך של העברת מניות מחברות ממשלתיות לידיים פרטיות. חברת החשמל היא בין החברות הראשונות המועמדות למכירה בתהליך זה. זאת במסגרת מדיניות "ההפרטה" של חברות ממשלתיות.

במסגרת מדיניות זאת מתוכננת גם הנפקה במניות חברת החשמל. שווי החברה לצורך הנפקה נאמד בין 800 ל־1.2 מיליארד דולר (על פי הערכת "פירסט בוסטון") פי שלוש ויותר מהמחיר בו רכשה הממשלה את המניות מהציבור, כאשר מחקה את המניות מהמסחר בבורסה.

על מנת להוציא את ההנפקה לפועל על הממשלה להתגבר על כמה בעיות קשות. העיקריות ביניהן: היקף גדול של ההנפקה, ובעיית המונופוליזם של החברה. בשלב ראשון הנפיקה החברה איגרות חוב צמודות מדד בהיקף של כמאה מיליון ש"ח. הנפקה נוספת של איגרות חוב מתוכננת בטווח הקצר. הנפקות אלו משמשות הן להגדלת הנזילות של חברת החשמל, והן כמבחן ליכולת הציבור לספוג הנפקה של החברה בקנה מידה גדול.

3.3 מיליארד שקל – ההזרמה המוניטרית לבנקים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בנק ישראל הודיע כי במסגרת תוכנית העבודה המוניטרית לחודש דצמבר יעמוד כל אחד משני המכרזים השבועיים הקרובים על 1,200 מיליון ש"ח. מכרזים אלו יוצעו לבנקים כרגיל בימי חמישי, החל ביום ה' השבוע (15.12.88), כאשר ביום זה יפרעו הבנקים סך של 1,200 מיליון ש"ח בגין הלוואה מוניטרית במכרז שניתן בשבוע שעבר.

עוד נמסר מבנק ישראל כי בוטלה האפשרות לניצול מוגדל של הלוואה המוניטרית בריבית של 33 אחוזים, שניתנה לבנקים אשר אינם מנצלים מסגרת זו בראשית החודש. עם זאת היקף המקורות העומדים לרשות הבנקים נשאר ללא שינוי לעומת היקפם בסוף חודש נובמבר במחצית הראשונה של דצמבר.

בבנק ישראל ציינו, כי השיפור שחל מתחילת החודש במצב הנזילות של הבנק מתבטא בכך שהם אינם מנצלים חלק מסך המקורות שמעמיד לרשותם עתה הבנק המרכזי. על רקע מצב זה, מעריכים בבנק ישראל כי הבנקים יוכלו לעבור את תקופת הספיגה הממשלתית של אמצע החודש (גביית מיסים), ללא התייקרות המקורות אשר בנק ישראל מעמיד לרשותם.

עוד נמסר מבנק ישראל כי המקורות הכספיים העומדים עתה לרשות מערכת הבנקאות מסתכמים בכ־3,300 ש"ח. מהם 2,100 מיליון ש"ח במסגרת מכסות בריבית שנתית הנעה בין 17.25 אחוזים לבין 33 אחוזים, וכאמור 1,200 מיליון ש"ח במכרזים מוניטריים שבועיים.

הבנק המרכזי יבדוק באופן שוטף את סך המקורות הכספיים שהוא מעמיד לרשות המערכת הבנקאית, בהתאם ליעדי המדיניות המוניטרית.

מומחי הבנקים: הריבית במכרז הקרוב תעמוד על 27 אחוז

מאת אלי גולדברג

מקורות בבנקים צופים עליה בריבית שתקבע במכרז המוניטרי שייערך מחר. להערכתם תקבע ריבית ממוצעת שנתית של כ־27 אחוז, לעומת 24.6 אחוז בשבוע שעבר וכ־29 אחוז לפני שבועיים.

המקורות מבססים את הערכתם על החלטת בנק ישראל שלא להגדיל את סכום המכרז המוניטרי, ולהשאירו על 1.2 מיליוני ש"ח. עובדה זו תביא לדבריהם לגלישת המערכת הבנקאית מעודף לגרעון בנזילות, בעקבות תשלומי מס ערך מוסף במגזר העסקי ב־15 לחודש.

עוד אומרים אותם מקורות שהעליה הצפויה בריבית המכרז המוניטרי לא תהיה דרמטית, מכיוון שהבנקים לא מנצלים כרגע את חלון האשראי שעומד לרשותם בריבית של 29 אחוז. להערכתם מספיק הסכום העומד לרשותם במסגרת זו לכסות את גרעונות הנזילות הצפויים. מכאן שריבית של 29 אחוז תשמש כריבית גג לזו שתקבע במכרז המוניטרי.

במערכת הבנקאית סבורים שניתן היה להוזיל את הריבית על־ידי שיכלול המנגנון שתפקידו לווסת את הנזילות בין הבנקים. לדבריהם עודפי הנזילות הקיימים כעת במערכת הבנקאית, לא מפוזרים בצורה הומוגנית בין הבנקים.

עובדה זו גורמת לתופעה של "רעב" לכסף אצל הבנקים שחלקם בעוגת האשראי לציבור עולה על חלקם במערכת הבנקאית. כתוצאה מכך מציעים אותם בנקים ריבית גבוהה, הן עבור פקדונות ציבור, והן במכרז המוניטרי. תופעה זו גורמת ל"ישור" הריבית כלפי מעלה בכל המערכת.

במערכת הבנקאית מעריכים שהוזלה משמעותית בריבית צפויה רק לאחר הפיחות הצפוי בינואר, בעקבותיו יחזרו למערכת חלק גדול מהכספים ש"התבצרו" בחודשים האחרונים במט"ח לצורותיו השונות.

תיק הביטוח של "אגד" חודש בחברת "הסנה"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

תיק הביטוח של קואופרטיב "אגד" חודש בימים אלה אצל חברת הביטוח "הסנה". היקף התיק כחצי מיליארד דולר.

את המו"מ עם חברת "הסנה" ניהל יו"ר אגף החוץ ומחזיק תיק הביטוח של "אגד" אמנון רשטיק.

תיק הביטוח של "אגד" כולל רכוש, חבויות, אחריות כלפי צד ג' וביטוח חובה. זו השנה השלישית ש"הסנה" זוכה בתיק הביטוח של "אגד".

"סיאטקס" מצפה לפרוץ לדרום מזרח אסיה

הצלחתה של חברת סאיטקס בהעברת תמונות צבע במהלך אולימפיאדת סיאול שהתקיימה לאחרונה, עשויה לפרוץ לה שווקים חדשים בדרום מזרח אסיה ובשוק העולמי בכלל.

מערכות משוכללות של חברת סאיטקס הישראלית הותקנו באחרונה והפעלו בהצלחה משני עברי הים הסיני בדרום מזרח אסיה.

27 תמונות צבע שודרו במהלך האולימפיאדה האחרונה באמצעות הציוד של סאיטקס. התמונות הופיעו בחמישה גיליונות אולימפיים ביפן. שיתוף הפעולה בין שני לקוחות סאיטקס – חברת קוריאה קוואנג־אנג, שהיא מכון הפרדה בסיאול וחברת טופאן בטוקיו – הביא להתקנת מערכת תקשורת של סאיטקס משני צידי הים הסיני. חברת טופאן אנג, היא הלקוח הגדול ביותר של סאיטקס ביפן ונחשבת למדפיס השני בגודלו בעולם.

במהלך האולימפיאדה הצליחו מערכות סאיטקס להעביר בתוך פחות משעתיים תמונה דרך כל שלבי הדפוס, סקירה לתוך מערכת סאיטקס בקוריאה, דחיסה ושידור ליפן, קליטת תמונה בטוקיו, פענוח ועיבוד צבע והפרדה ל־4 פילמים. ציוד התקשורת והמנגנוני הדחיסה איפשרו שימוש בקווי טלפון מסחריים ללא אובדן איכות.

עתה, כך מעריכים בענף, עשויה ההצלחה הזו להביא לסגירת עסקות חדשות של החברה הישראלית בחלק זה של העולם.

נגד התפרקות ספרים

הממונה על התקינה במשרד התעשיה והמסחר, המהנדס אברהם ניר, שלח לפרסום ברשומות הכרזת תקן ישראלי (1374) – כריכת ספרים בכריכה רכה כתקן רשמי.

ניר מציין כי ההכרזה תיכנס לתוקפה 60 יום אחרי פרסומה בילקוט הפרסומים, ומשמעות הדבר שאסור יהיה לייצר, למכור או לייבא את המוצר אלא אם יתאימו לדרישות התקן הרשמי.

הממונה על התקינה הסביר כי התקן הרשמי מיועד לקבוע כללים לחיזוק בכריכות של הספרים. המצב כיום הוא כזה, מסביר ניר, שספרים רבים מתפרקים תוך זמן קצר אחרי שימושם. בתקן יש דרישה לסימון של הכריכיה, כתובתה ומספר טלפון שלה. כמו כן התקן קובע כללים למבנה הספר הכרוך, דרישות כלליות, מידות, הדבקה ועמידות בתלישה.

עם כניסת התקן לתוקף, יערכו מבקרי משרד התעשיה ביקורות פתע בכריכיות ובמחסנים כדי למנוע שיווק ללא תקן רשמי. הממונה על התקינה יגיש תביעות משפטיות נגד אותם גורמים שייצרו או ישווקו ספרים בכריכה באיכות ירודה שאינם עומדים בדרישות התקן.

השגי קרנות הנאמנות הסולידיות בישראל אינם נופלים מאלה שבארה"ב

עולה מבדיקה של כלכלני "אילנות דיסקונט"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

קרנות הנאמנות הסולידיות המשקיעות את עיקר נכסיהן באגרות־חוב ממשלתיות בישראל, השיגו ב־12 החודשים האחרונים תשואות ריאליות הנמוכות רק באחוז אחד בממוצע מהישגי קרנות הנאמנות הסולידיות הפועלות בשוק ההון האמריקני. כך עולה מבדיקה שנערכה על־ידי כלכלני חברת "אילנות דיסקונט" המנהלת קרנות נאמנות.

בבדיקה השוואתית זו בחנו כלכלני "אילנות דיסקונט" את ההישגים של 10 קרנות הנאמנות הסולידיות הטובות ביותר ב"וול סטריט". בכדי להגיע למכנה משותף ניטרלו הכלכלנים את האינפלציה בכל אחת משתי המדינות והשגי הקרנות נבחנו, איפוא, על בסיס ריאלי. ההשוואה העלתה שהתשואות הריאליות של עשר הקרנות האמריקניות הטובות ביותר נעו בתחום של 10.4% – 5.8% ולעומת זאת התשואות של עשר הקרנות הישראליות הטובות ביותר היו 4.6% – 7.7%.

שלוש הקרנות המדורגות בראש הטבלה הישראלית השיגו ב־12 החודשים האחרונים שהסתיימו ב־30 בנובמבר 1988 תשואה ריאלית של 7.4% (קרן הנאמנות "שקד" שבניהול "אילנות דיסקונט") 7.6% ("תפוז" אף היא בניהול של "אילנות דיסקונט") ו־7.7% ("לשם" – המזרחי). לעומת זאת שלש הקרנות הטובות ביותר בשוק האמריקני היו: 8.1% (קרן "LINCOLN NATIONAL INCOME TRUST") 8.4% (קרן MFS MULTIMARKET WORLD INCOME FUND) ו־10.4% (VAN ECK). השתיים הראשונות הן קרנות סגורות.

בארה"ב פועלות כיום 232 קרנות נאמנות סולידיות המשקיעות באג"ח המנוהלות ע"י 98 מנהלים וערך נכסיהן הכולל של הקרנות הללו מסתכם ב־170 מיליארד דולר. בישראל פועלות סך הכל 134 קרנות נאמנות המנוהלות ע"י 27 מנהלי קרנות וערך נכסיהן הכולל היה כמעט מיליארד דולר.

בתי ההארחה של הקיבוצים מגבירים את השיווק

מאת דויד משיוב

במסגרת מאמציה להגביר את שיווק התיירות שלה, פרסמה בימים אלה רשת בתי ההארחה בקיבוצים חוברת הכוללת את כל תוכניות הנופש והבילוי והתיור המיוחדות של הקיבוצים. חוברת זו מופצת בארצות הבאות: גרמניה, שוויץ ואוסטריה באמצעות סוכני הנסיעות בהן.

היהלומנים נאבקים נגד העלאת עמלות הבנקים

שוקלים ניתוק קשרים עם הבנקים במסגרת מאבקם

מאת אבי שורדס

התאחדות תעשייני היהלומים החליטה לפתוח במאבק נגד נטייתם של חלק מהבנקים הפעילים במימון ענף היהלומים, להעלות באורח ניכר את העמלות הנגבות על ידם מיהלומנים. תעשייני יהלומים שוקלים ניתוק קשרי מסחר עם בנקים אלה.

מאבק זה החל בעקבות החלטתו של בנק איגוד להוציא טבלת עמלות חדשה, היקרה ב־200 אחוז בממוצע מהעמלות שהיו נהוגות עד כה. נטישת בנק זה על־ידי מספר יהלומנים עוררה הדים ובעקבותיהם, חזר בו הבנק מקביעת הטבלה והוחלט על משא ומתן אישי בין כל יהלומן לבנק.

מהתאחדות תעשייני היהלומים נמסר, כי העמלות מכניסות לבנקים למעלה מ־15 מיליון דולר בשנה, סכום השווה לכל ביטוח השער אותו מקבל הענף. מנכ"ל התאחדות תעשייני היהלומים, צבי שור, הביע פליאה על כך שבנק ישראל מאפשר לבנקים להעלות בשיעור דראסטי את העמלות.

בתגובה אמר דובר בנק איגוד, כי העמלות אותם שילמו היהלומנים, נשחקו מאוד במשך השנים האחרונות, לעומת גידול בפעילות, אותן היו אמורות לכסות העמלות. על רקע זה ערכנו את העמלות והטבלה לא בוטלה.

גורם כלכלי ציין, כי בעבר חושבו העמלות כפונקציה של גודל האשראי שהיה ליהלומן בבנק, בהנחה שגובה האשראי משקף את הפעילות. עם השנים והשינוי בתנאי שוק היהלומים, קטן היקף המימון באשראי הבנקאי ליהלומנים, לעומת גידול בפעילות. זה הביא לכך שבפועל שילמו יהלומנים עמלות נמוכות יותר על פעילות גדולה יותר.

"שרה לי" תפצל מניותיה לשלושה סוגים שונים

חברת הטקסטיל האמריקאית שהשקיעה לאחרונה בחברת "דלתא" שותפה בנסיון חדשני בשוק ההון האמריקאי

מאת דרור שרביט

חברת "שרה לי", ענק הטקסטיל האמריקאי, שלאחרונה הצטרפה כשותף בחברת "דלתא" הישראלית שותפה בחידוש מהפכני בשוק ההון האמריקאי. החברה, ביחד עם שלוש חברות ענק אחרות הודיעה על כוונתה לפצל את מניותיה לשלושה חלקים וזאת, בין היתר, כדי להקשות על נסיונות השתלטות עויינים על החברה.

התוכנית לפיצול המניות מעוררת עניין רב בשוק המניות האמריקאי ולפי הערכת מומחים צפוי דגם זה לחיקוי על ידי חברות אמריקאיות רבות. כשלב ראשון שותפות לתוכנית הפיצול חברות עם מניות בשווי של כ־5.7 מיליארד דולר. ההערכה היא שפיצול המניות יביא לידי גידול בערך השוק של החברות שמניותיהן פוצלו.

תוכנית הפיצול תאפשר למחזיקי מניות רגילות לקבל שלושה סוגי מניות:

מניה משתתפת ברווחים, על בסיס שיעור הדיבידנד השוטף שמחלקת החברה (חלק זה דומה במתכונתו לאיגרת חוב).

מניה משתתפת בגידול ברווחים, כלומר בגידול הצפוי של הדיבידנד.

מניה הצמודה לשינוי בערך השוק של החברה.

יצויין שכבר כיום ישנן חברות אמריקאיות המאפשרות לבעלי המניות לקבל תמורתן שני סוגי מניות המתייחסות לדיבידנד ולשוק הצפוי. תוכנית הפיצול החדשה מעניקה עין את אישור הרשויות המוסמכות בארה"ב. לפי הערכת מומחים צפוי שוק המניות לתת ערך של 50 אחוז מהערך הכולל של המניה למרכיב המניה המשתתפת ברווחים ו־25 אחוז לכל אחד משאר מרכיבי הפיצול. יחד עם זאת, כאמור, מוערך שהערך הכולל של המניות המפוצלות יהיה גבוה יותר מערכן המקורי.

תוכנית לשינוי מקיף במשרד התיירות ובמשאבים לענף

התוכנית שגובשה על ידי החברה הממשלתית לתיירות מבקשת להגביר כוחו של המשרד בהשפעה על התפתחות הענף

מאת דויד משיוב

החברה הממשלתית לתיירות מסרה לשר התיירות אברהם שריר תכנית מפורטת לשינויים במדיניות המשרד וזאת נוכח השינויים שחלו בקרב התיירים וכדי לעודד תיירות לישראל ולמצות את הפוטנציאל התיירותי האדיר הטמון בישראל.

התכנית קובעת, כי תיירות הנופש והמרפא במדינות אגן הים התיכון עברה בשנים האחרונות מהפך והפכה להיות יותר תובענית. תיירות זו אינה מסתפקת בשמש, חול וחופי רחצה בלבד והיא דורשת דברים נוספים השונים מהשיגרה כגון: שירותים בשפע וברמה באותה, תעסוקה רב גונית המתמזגת בטבע ורחוקה עד כמה שניתן ממרכזים עירוניים.

המסמך שהוגש לשר התיירות קובע, כי בגלל התפתחות היסטורית של מוקדי כוח במשרדי הממשלה השונים מצוי משרד התיירות המופקד על פיתוח התיירות והבאת תיירים לישראל במצב נחות מול הגופים ממלכתיים אחרים המקבילים לפעילותו.

קיים פער תקציבי בין ההשקעות המופנות כיום לפיתוח תשתית תיירותית לבין אלה המושקעים על ידי המדינה בשאר ענפי התיירות.

חסר מרכז מידע בתוך המערכת התיירותית המרכז, מציג, מנתח, מעבד ומשווק את כל הפרוייקטים הכלכליים, תיירותיים בדרכים ממלכתיות, המסוגלות לקרב בין פוטנציאל ההיצע התיירותי של מדינת ישראל למשקיע הפרטי מהארץ ומהעולם.

התכנית ממליצה לאמץ החלטה למציאת דרך, כדי להפוך את המוצר התיירותי של ישראל לבר תחרות עם שאר ארצות תבל העוסקות באותו נושא ובעיקר לאותן הארצות הממוקמות גיאוגרפית סביב אגן הים התיכון. הורדת מחירים על מספר מוצרים תיירותיים מוגדרים, הוא הכרח לכל שנוי אמיתי בהיצע התיירותי של ישראל.

התכנית ממליצה על הקמת מרכז מידע, החייב להיערך לאיסוף נתונים, סיווגם, לפי משתנים מוגדרים מראש, ניתוחם והצגתם במסגרת תיקי המשקיע, אשר יוכנו במרוכז על ידי גוף זה. על הגוף המוצע תוטל גם מלאכת שיווק התיק וכמו כן הוא יתווה בעבור המשקיע כתובת שתלווה ותקשר בינו לבין הפרוייקט מתהליך עשיית התזה ועד תום ביצוע הפרוייקט.

- יש לערוך תכנית חומש לפיתוח התיירות בישראל. תכנית זו אמורה להצעיד את הענף למציאות התיירותית של שנות האלפיים. היא אמורה להגדיר עדיפויות ברורות בפיתוח אזורי תיירות בישראל. התכנית חייבת להתגבש ולהיות מוצגת בממשלה במטרה להגדיר ולקבל תקציבים וכלים אחרים להגשמתה.

שר התיירות מתבקש לפעול במסגרת הממשלה, לשנות תקנה בחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 במטרה להכניס חברות קבועה לנציג משרד התיירות בוועדות ובמועצות בהן מתקבלות החלטות הקשורות בפיתוח התיירות במישור הארצי.

כן מוצע להקים במסגרת משרד התיירות גוף על, לישום ותכנון תכנית האב, תואם למדיניות שר התיירות. גוף זה ברמה מקצועית גבוהה צריך להיות במסגרת אגף תכנון וכלכלה והוא ישתף פעולה עם החברה הממשלתית לתיירות.

יש להגדיר את החברה הממשלתית לתיירות כחברה הרשאית להשקיע בפרוייקטים כלכליים, על בסיס עסקי, מבלי לשנות את אישיותה המשפטית הנוכחית.

ירידה בבורסת טוקיו; הדולר יציב

טוקיו (רויטר־עתי"ם) – שערי המניות ירדו ביום שלישי בבורסה של טוקיו. הדולר נשאר יציב, כתוצאה מצפייה לפרסום נתוני הסחר בארה"ב ביום רביעי.

מדד ניקיי המשיך לרדת ביום שלישי ב־74.48 נקודות, שהם 0.25 אחוז והגיע ל־29,597.81 נקודות, לאחר ירידה של 121.13 נקודות ביום שני.

משקיעים הביעו חשש שאם הגירעון המסחרי האמריקני בחודש אוקטובר יהיה גבוה מהציפיות, תחול עלייה נוספת של היין, שתכה את מחירי המניות.

הדולר, ביום שלישי, נשאר יציב לאחר מסחר שקט. הוא נסגר בטוקיו ב־123.60 ין ו־1.743 מארק, לעומת 122.88 ין ו־1.741 מארק בסגירה בניו־יורק ביום שני.

הזהב ירד ביום שלישי ב־55 סנט לעומת יום שני והגיע ל־419.60 דולר האונקיה.

ירידות נרשמו גם בבורסה של סידני, שם איבד מדד המניות 11.8 נקודות ונסגר ב־1,457.6.

מגמת ירידות דומה היתה גם בבורסה של הונג־קונג.

שוודיה צועדת לביטול מס הכנסה

מאת ביל כמפר

שיעורי המס בשוודיה נחשבים בין הגבוהים ביותר בעולם, אך לא עוד: על פי החלטת ממשלה מתכנן משרד האוצר השוודי רפורמה מקיפה במס הכנסה העשוי לבטלו כמעט כליל.

שיעור המיסוי הישיר בשוודיה היה בין הגבוהים בעולם. מדרגת המס הגבוהה ביותר הגיעה ל־80 אחוז והקטנה ביותר הסתכמה ב־35 אחוז.

שיעורי המסים הגבוהים הללו היו גבוהים עוד יותר לנוכח התשלומים הסוציאליים כמו הביטוח הלאומי, קרנות פנסיה וכדומה שהשכירים השוודים היו צריכים לשלם.

שיעורי המסים הגבוהים הללו הבריחו שוודים עשירים רבים שחפשו מקלטי מס ויש אומרים ששיעורי המס הגבוהים פגעו בקצב הצמיחה הכלכלית של שוודיה.

הסיבה לשיעורים הגבוהים היא ששוודיה כמדינת סעד מחייבת את ממשלתה לגייס כסף רב מהציבור.

שוודיה, כמו מדינות סקנדינביות אחרות, ידועה בשירותי הסעד המפותחים שלה. אלא שהיום זה עולה הרבה בכסף הנלקח מהתושבים. אך עכשיו אפילו המפלגה הסוציאליסטית השלטת הגיעה למסקנה שיש צורך ברפורמה מקפת והם אכן עושים אותה והיא מהווה מהפכה ממש במערכת המסים בשוודיה.

על פי התקנות החדשות שיעורי המסים יהיו מוקטנים בצורה דרמטית השיעור הגבוה ביותר יגיע ל־60% בלבד.

אך שימו לב: אחרי 1991, כשמלוא הרפורמות הפיסקליות יתממשו, רק 10 אחוזים מהשכירים השוודים ישלמו מס הכנסה. מרבית ההכנסה של הממשלה תבוא ממסים עקיפים כמו מס ערך מוסף, מסי קניה וכו' וגם ממסים המקומיים.

הוגה ומבצע הרעיון הוא שר האוצר השוודי קיאל אולוף פאלדט. הוא החליט להעמיד את כל יוקרתו הכלכלית הפוליטית על כף המאזניים כדי לבצע את התקנות החדשות.

השר אמר שהרפורמות במס הכנסה הן הדרך היחידה שאפשר לחדש באמצעותה את הצמיחה על ידי מתן תמריצים נאותים על עבודה קשה, על יעילות בעבודה ועל רמת הסיכון הגבוה.

כדי למנוע התנגדויות פוליטיות הוא כינס באחרונה את ראשי האיגודים המקצועיים כדי לדון איתם על פרטי התוכנית. הם מסכימים לתוכנית שתקטין את המסים אך מתנגדים לכמה מפרטי ההסכם.

עד כה הזמין שר האוצר השוודי להתייעצויות רק את הנציגים הסוציאליסטים. הנציגים האחרים, ראשי המעסיקים והסוחרים לא הוזמנו.

שוודיה היא המדינה הראשונה בעולם ההולכת בדרך של ביטול מס ההכנסה, הראשונה המבססת את הכנסות המדינה על מסים ישירים.

מבחינה בירוקראטית ביטול מס הכנסה משפר את מלאכת גביית המסים שכן קל יותר להתחמק מתשלום מס הכנסה מאשר מתשלום מס ערך מוסף. עם זאת, המס העקיף אינו מס סוציאלי כי הוא איננו מס פרוגרסיבי. המס העקיף נלקח מכולם באותה מידה מהעשיר ומהעני. לפי שעה אין פרטים על הדרכים שבהן עניי שוודיה יפוצו, אך במדינה עם מנגנוני סעד כה מפותחים אין ספק שהן יימצאו.

1,720 ש"ח – שכר ממוצע ברוטו לשכיר

סך התשלומים ברוטו למשרת שכיר (כולל עובדים מיהודה, שומרון וחבל עזה) היה בספטמבר השנה כ־1,720 ש"ח לחודש – מוסר דובר הלשכה לסטטיסטיקה בהסתמך על עיבוד מוקדם, מדיווחי המעבידים לביטוח הלאומי וממקורות מינהליים אחרים.

בתשעה החודשים הראשונים של 1988 היה השכר הממוצע לשכיר במחירים קבועים (כלומר השכר, מנוכה מדד חודש במדד המחירים לצרכן של החודש שעבורו שולם השכר) גבוה ב־6.6% מאשר באותה תקופה ב־1987.

עוד נמסר כי ברבע השלישי של 1988 היה השכר הממוצע לשכיר במחירים קבועים גבוה ב־5.6% לעומת אותה תקופה ב־1987 וב־14% לעומת אותה תקופה ב־1986.

לעומת הרבע הקודם (אפריל־יוני 1988) היה השכר במחירים קבועים נמוך ברבע השלישי של השנה ב־0.6% לעומת ינואר־מארס השנה. זאת, לאחר שבאפריל־יוני השכר הממוצע לשכיר היה גבוה ב־4.3%. יוזכר כי השינויים בשכר הממוצע למשרת שכיר בין התקופות מושפעים מתנודות עונתיות כמו מועדי הפעלת הסכמי שכר עבודה והתשלומים החד־פעמיים המשולמים בחודשים שונים.

בחודשים ינואר־ספטמבר 1988 היה השכר הממוצע לשכיר גבוה בכל ענפי המשק בהשוואה לתשעה החודשים הראשונים של 1987. בענף השירותים הציבוריים – ב־9.5%, בענף השירותים האישיים ב־8.3% ובענף השירותים העסקיים ב־7.5%. בענפי הבינוי והמסחר היה השכר גבוה ב־6% בערך, בענפי החקלאות התעשייה ב־5% בערך ובענף התחבורה ב־4% בקירוב.

ברבע השלישי של 1988 (יולי־ספטמבר) היה השכר הממוצע במחירים קבועים גבוה, בכלל המשק, ב־5.6% לעומת הרבע השלישי של 1987. בענף בשירותים הציבוריים ובשירותים האישיים היה השכר גבוה ב־8% לערך. בענף התעשיה ב־6% ובענף התחבורה ב־5%, בענפי המסחר ב־3.7% והבינוי ב־3%. בענפי השירותים העסקיים ובחקלאות היה השכר גבוה ב־2.5% לערך.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5670.90	5628.86
אבוקה	—	—
אגוז	387.64	381.72
אגם	117.22	115.81
אדיר	2063.13	2048.21
אדום	150.90	149.84
אופיר	188.16	186.88
אור	444.09	440.31
אוריון	127.04	124.55
אורלי	331.99	329.56
אורן	953.41	935.21
אייל	6601.50	6473.93
איריס	6215.87	6078.89
איתן	910.80	892.87
אלון	741.42	726.61
אלמוג	738.97	732.48
אנליסט אג"ח	116.58	114.93
אנליסט גמישה	109.98	107.57
אנליסט מניות	101.88	99.85
אפקי	102.12	100.30
ארין	199.42	195.55
אש	139.58	136.42
אשל	284.25	280.35
אתגר	87.00	85.34
אתרוג	292.24	289.43
בדולח	145.14	144.19
בדים	589.68	578.35
ברק	499.76	489.78
בשמת	355.68	351.09
בכיש	1692.47	1680.57
בכר	130.39	128.46

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גדרן	525.25	515.02
גיא	120.25	118.46
גיל	3469.86	3445.45
גלית	727.06	721.71
דובדבן	886.63	882.96
דוכיפת	557.77	546.89
דולב	281.86	275.88
דורון	166.68	165.50
דותן	318.89	312.81
דליה	332.43	326.41
דרור	366.10	359.84
דקל	455.02	450.03
הדס	454.41	452.30
הילה	—	—
הדר	127.15	125.34
אהוד	156.57	154.25
דיו	107.84	105.52
זינוק	81.60	79.61
זיק	424.69	416.42
יסוד	190.52	186.79
זהרות	164.49	164.86
חליפין	237.32	235.68
חלמיש	171.41	178.73
חן	128.80	127.62
חשמונאי	6916.92	6826.96
טל	536.88	531.36
יובל	166.81	165.69
יהלום	369.65	366.85
יסודות	535.91	529.40
יערה	298.24	284.60
כוכב	135.89	134.69
כחל	—	—
כלנית	299.13	296.96
כספית		

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	131.24	129.18
כתר	1296.25	1277.12
להב	5278.73	5240.63
למשקיע	139.84	137.91
לפיד	285.72	280.17
לקט	2193.11	2175.25
לשם	465.04	461.92
מבטח	1642.01	1610.50
מבטחת	4638.69	4594.95
מגדר	296.57	292.27
מגוון	4208.52	4160.78
מגן	1668.11	1644.55
מורן	932.17	925.32
מטה	27116.19	26788.83
מיטב	1211.19	1187.80
מכלול	94.12	93.47
מעוף	4977.57	4881.52
מעיין	816.45	800.82
מקסה	464.69	461.42
מרווה	146.70	146.10
מרום	1599.95	1569.17
נובה	167.98	165.49
נטיף	278.72	276.77
נסיך	469.03	461.93
נגילי	129.91	128.00
מבון		
סגולה	151.69	150.57
סלע	446.86	443.68
סנונית	640.18	634.61
ספר	401.96	394.24
ספיר	175.81	173.57
עדיף	388.50	376.09
עידית	817.78	811.80
עירן	577.29	568.76

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עבר	116.66	115.63
עגה	2266.60	2250.06
עמרני	600.52	595.22
ערמון	129.15	126.71
פיא	1698.16	1686.09
צבר	553.58	548.41
צמית	515.47	505.58
צוק	148.45	145.10
צמיד	1314.01	1303.90
צמיחה	567.22	558.83
צמרת	162.48	161.34
צרית	117.58	115.65
קלע	177.33	176.89
קשת	118.02	117.01
רוניה	17698.93	17544.73
רימון	155.37	155.10
רקפת	—	—
רשף	471.39	461.76
שבים	541.89	536.76
שוהם	387.44	384.39
שחף	109.89	108.91
שירה	479.57	476.05
שמיר	484.02	480.52
שנטב	690.72	685.65
שסק	751.22	736.89
שעלף	101.69	101.13
שקד	207.87	203.90
תאנה	264.02	261.52
תדהר	358.51	355.53
תירוש	636.82	632.14
תנומה	110.40	109.57
תפוז	508.80	502.98
תמה	228.15	226.54
תרשיש	125.91	125.03
תשרי	618.56	613.24

הסכם על חלוקת העומס בנמלים

מאת יוסף מיכלסקי

רשות הנמלים והרכבות, לשכת הספנות והאיגוד המשתמשים בהובלה ימית חתמו בשבוע שעבר על הסכם הבא לעודד פקידת נמל אחד בתקופת עומס בנמלים.

ההסכם מושתת על קביעת נמל יעד אחד בשטר המטען, כמקובל היום. התמריצים יינתנו בדרך של השתתפות בהפרש הוצאות ההובלה היבשתית מנמל הפריקה בפועל ליעד המטען בארץ, לעומת הוצאות ההובלה שהיו נגרמות אילו נפרק המטען בנמל היעד הקבוע בשטר המטען.

השתתפות בהפרש הוצאות ההובלה היבשתית תמומן על ידי בעל המטען, בעל האוניה ורשות הנמלים והרכבות בחלקים שווים. התמריצים יינתנו בגין מטען כללי באניות בלבד, לרבות אוניות שבהן כמויות מוגבלות של מכולות צובר.

מנכ"ל רשות הנמלים והרכבות שאול רדיאל בירך על ההסכם וציין שהוא בא למנוע מצב שבאחד הנמלים (אשדוד או חיפה) תיווצר המתנה של אניות כאשר הנמל השני מסוגל לקלוט אניות באותה עת. ההסכם יביא לניצולת טובה יותר של התשתית בנמלים ויקצר משך שהייתן של אניות לפריקת מטען בנמלים.

גלישה באלפים היוגוסלוויים

מאת דויד משיוב

חברת "תור תבל" מציעה חבילות סקי ביוגוסלוויה בהרי האלפים בבלד וקרנסקה גורה במחירים זולים יחסית: שהיה של שבוע במלון בדרגה ראשונה בעיירת הקיט בלד על שפת אגם, עם חצי פנסיון, ארוחות בוקר, צהרים או ערב כולל טיסה ישירה מהארץ וחזרה במחיר 532 דולר.

שהייה של שבוע במלון כזה, למרגלות אתר הגלישה בעיירת הקיט קרנסקה גורה כולל שתי ארוחות ביום וטיסה ישירה מישראל וחזרה ב־569 דולר.

שני זוגות יכולים לשהות בדירה גדולה בקרנסקה גורה בה יש שני חדרי שינה, סלון, מטבח ושירותים ב־448 דולר לאדם. המחיר כולל טיסה מישראל וחזרה.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק)
בנ' 393־85

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בר ג. הגר בשם היזמים הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בבנין גוש 236 חלקה 15 בשכונת רחביה רח' פתח תקוה בירושלים והיינה הקלה באחוזי הבניה בשיעור של 2.65% לא כולל השטח שבשטח העמודים.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב יפו 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

אברהם מוריה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

לשימוש חורג למשרה מבתון למשרד למקצוע חופשי בקומה מרתף לתקופה של 5 שנים, ברחוב נורדאו בס' 64 גוש 6957 חלקה 118 תיק בנין 197–064 בקשה מס' 880999.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 563

הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 47 בגוש 7174 רח' מדריגין? ס' 3 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 10% בקו בנין צדדי.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

בנני בני
רח' סוקולוב 44
חולון

هكذا من الأصل

נזקי האינתיפדה 3% מהתוצר – לפי מנכ"ל האוצר

מאת אמנון אמה, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

הנזק שגרמה האינתיפאדה השנה, הכולל את היצוא מהשטחים ואי־גידול התוצר, מסתכם בכשלושה אחוזים מהתוצר הלאומי – אמר אתמול מנכ"ל האוצר, ויקטור מדינה, בדיון שקיימה ועדת הכספים במצבו של המשק.

מגמת העליה באבטלה – מדאיגה

לדבריו מגמת העליה שנרשמה השנה באבטלה מעוררת דאגה. שיעורה עלה מ־5.5 אחוזים ל־7.2 ברבע השלישי של 1988, והיא עתה גבוהה בכחצי אחוז מרמתה בתקופה המקבילה ב־1985, לאחר הפעלת התוכנית הכלכלית.

מדינה אמר עוד כי הגידול באבטלה נובע משני גורמים עיקריים: מאמצי ההתייעלות של גופים רבים במשק אשר הפכו את האבטלה הסמויה לאבטלה גלויה, והעליה הריאלית בשכר מעבר לגידול בפריון.

עוד אמר כי מעגל ההצמדות במשק מהוה את אחד הגורמים המרכזיים לקשיים הרבים במשק.

מומחה לבליסטיקה קובע

הקליע שגרם מות הנערה מעזה נורה מאקדחו של שמעון יפרח מגוש קטיף

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

חוות דעת של מומחה לבליסטיקה, שהוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, קובעת כי הקליע שגרם את מותה של אל עפר אינתסאר בת ה־17 מעזה, נורה מאקדחו של הנאשם שמעון יפרח בגוש קטיף. בעקבות קביעתו, העומדת בניגוד לטענתו של יפרח עד כה שלא ירה בנערה, הורה אתמול בית המשפט להחזיר לכל מתיישבי נווה דקלים בגוש קטיף את אקדחיהם, שהוחרמו לאחר האירוע.

בכתב האישום שהגישה פרקליטות מחוז הדרום נגד יפרח, בן ה־30, מורה מנווה דקלים, נאמר כי ב־10 בנובמבר 1987, בשעה 7.15 בבוקר, הוא נסע בכביש חאן יונס־עזה במכונית נהוגה בידי מזכיר הישוב רחמים בן חיים. במהלך הנסיעה הושלכו אבנים לעבר המכונית, שנכנסה לסמטה בה נמצא בית הספר התיכון לבנות מנפלוטי. לטענת התביעה, ירה יפרח לעבר תלמידות שנמצאו בחצר בית הספר. אחת היריות פגעה בגבה של אל עפר אינתסאר וגרמה את מותה. "הנאשם גרם את מותה של התלמידה ברשלנות פושעת, כשהוא מגלה פזיזות וחוסר איכפתיות לגבי תוצאות מעשיו", טענה הפרקליטות.

סגנית בכירה לפרקליט המחוז, עו"ד צילה קינן, טענה כי לאחר שנפסק יידוי האבנים, נכנסו הנאשם וחבריו לבית הספר ורק אז ירה בגבה של התלמידה, לאחר שבוצע "סיבוב פרסה" במיטוב כדי לחזור למקום. לדבריה, יפרח כלל לא ירה באוויר, כטענתו, וכי הנערה שנהרגה לא השתתפה ביידוי האבנים.

הוחזרו כל האקדחים לחברי נווה דקלים

בעדות שמסר אתמול בפני השופט יצחק שבתאי, אמר יפרח: "כמה מטרים לפני בית הספר, על הכביש בין עזה לחאן־יונס, הבחנתי בקבוצה של נשים לבושות שחור. פתאום זיהיתי אבן ענקית שעפה מולנו. לשמשה הקדמית, ובנס לא פגעה. תוך שניות הושלכה עלינו עוד אבן באוויר. נכנסתי לבהלה. פתחתי את החלון ויריתי מאקדחי פעמיים באוויר. יידוי האבנים נמשך וכמה מהבנות התנפלו על המכונית ורפקו עליה. באותו שלב נכנסנו לסמטה שמובילה לבית הספר. יריתי עוד פעמיים באוויר וכל התלמידות נמלטו לחצר בית הספר. המתנו שם כחצי דקה, אבל את זה נראה זמן ארוך יותר. הייתי מבוהל ומפוחד, אבל לא ראיתי אף אחד נפגע או נופל... בפירוש לא היתה לי כוונה לפגוע בירייה במישהו או לכוון אליו. ניסיתי רק להפחיד את הבנות ולהרחיקן. יריתי באוויר. יכול להיות שמטלטולי המכונית, ידי קפצה והכיוון הידיה השתנה. כל הזמן יריתי רק באוויר ולא פנימה לתוך שער בית הספר".

לאחר האירוע נחקרו במשטרה כל חברי נווה דקלים. כשנשאל יפרח למעשיו, טען שלא יצא מהישוב כל היום וכלל לא נסע ביום האמור באותו כביש. אתמול נשאל על ידי השופט שבתאי מדוע העלים את האמת על מעשיו באותו יום אם היה כל כך בטוח בחפותו. יפרח טען: "אמרתי לעצמי שלא כדאי לי להיקשר לאירוע. חששתי שאם יידעו שהייתי שם ויריתי, המשטרה תנסה להלביש עלי את התיק, כמו שהתלבשה על אחרים, וחששתי".

בדיון הבא תמשיך ההגנה לחקור את עדיה.

ראש מועצת כאוכב קובל על התנהגות השוטרים: "כאילו היינו מהשטחים"

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

"השוטרים התייחסו אלינו כאילו היינו ערבים בשטחים, או כלבים שלהם. הם התגרו באופן מכוון בתושבי הכפר, קיללו וסטרו בחופשיות. בכניסה לכפר הציבו רמקול וצעקו: 'לכאוכב לא ניתן להיות יותר'. אחר־כך הזמינו אותנו לפגישה אצל מפקד התחנה בסכנין, דוד סיסו, והוא אמר לנו: 'אתם תשלמו ביוקר. נוציא לכם כסף מהכיס בגלל המחסום, הסיסמאות ודגלי אש"ף שהיו בכפר'. ואם למישהו לא מתיפה, שייצא לסוריה או ללבנון'. השוטרים עשו בכפר פרובוקציה כדי לגרור את התושבים למאבק. מזל שהתושבים ידעו להתאפק והתנהגו בסבלנות".

כך תיאר אתמול ראש מועצת כאוכב, חוסיין אבו להיג'ה, בפני סופר "דבר" את מה שעבר על תושבי הכפר בראשית השבוע.

במשטרת מרחב הגליל הוחלט להכניס לכפר את אנשי יחידת ההתערבות המיוחדת במרחב, לאחר שביום שישי שעבר, סמוך לחצות, גילו תושבים ממצפה אביב מחסום אבנים וחביות ועליהן סמלי אש"ף ופלשתין, לכל אורך הכביש המוביל מכאוכב עד המצפה. בעקבות אירועים קודמים כאלה החליטה צמרת המשטרה בגליל לפעול בתקיפות נגד הכפר. דובר מרחב הגליל, מפקח שלמה מורד, סיפר: "הגענו למסקנה, שבכאוכב ארעו לאחרונה מספר הפרות סדר. לכן הכנסנו לכפר יותר שוטרים מהרגיל כדי לאכוף ביתר יעילות את חוקי התנועה ואיכות החיים. נכון שרשמנו [illegible] הולכי רגל ה[illegible] כלי־רכב ביתר דקדקנות. מה רע בזה?"

ראש המועצה טוען שהשוטרים לא הסתפקו ב"בדיקות שגרתיות", כלשון דובר המשטרה. "בשבת הגיעה מכונית משטרה. שוטרים הוציאו שולחן באמצע הכפר והתיישבו עליו. הם קראו לתושבים לבוא אליהם ואמרו להם: 'למה אתה לא הולך על המדרכה'. אחר כך לקחו את תעודות הזהות ורשמו דו"חות", סיפר. שוטרים אחרים הלכו לערוך, לדבריו, "סיורים פרובוקטיביים" בכפר, הוציאו את רגליהם מכלי הרכב תוך כדי נסיעה וקראו קריאות גנאי לעבר התושבים.

ביום ראשון חזר המצב על עצמו, לדברי ראש המועצה. שוטרים לא אפשרו כניסת אוטובוס לכפר. אחד הפועלים שנעץ מבט בשוטר, קיבל סטירה. תושב שנשאל על ידי השוטרים מי הקים את המחסום בכניסה לכפר השיב שאינו יודע, [illegible] קללות ומכות. לדברי ראשי המועצה [illegible] שוטרים בלוקים במפעל, רשמו דו"חות לתושבים על זריקת בדלי סיגריות על הכביש וכן דו"חות תנועה ודו"חות לבתי עסק. היו תושבים שקיבלו דו"חות אחדים ביומיים אלה.

בעקבות פעולת המשטרה התכנסו ראשי הכפר והחליטו לערוך שביתת מחאה, והיא אכן נערכה שלשום. תלמידים לא יצאו ללימודים וכל בתי העסק נסגרו. בו ביום נפגשו ראשי הכפר עם מפקד מרחב הגליל, תת־ניצב יעקב גנות, וקבלו בפניו על ה"עונש הקולקטיבי" לכפר ועל אלימות השוטרים. ראש המועצה אף שלח מברק לשר המשטרה, חיים בר לב, וביקש ממנו "לשים קץ להתנהגות המחפירה של המשטרה". המועצה פרסמה בכפר כרוז הקורא לתושבים להתאפק, כדי לא לגרור את המשטרה למאבק. "הרי זה מה שהם רוצים", מסכם ראש המועצה.

[illegible] מרחב הגליל [illegible] השוטרים. לדבריו, אם תוגש למשטרה תלונה, היא תיבדק לגופה. אשר לדברים המיוחסים למפקד התחנה בסכנין, אמר: "לא נראה לי שסיסו אמר דברים כאלה".

ח"כ חוסיין פארס מעכס(?) שלח מכתב לשר המשטרה וביקש שלא תוכנס יחידת ההתערבות המיוחדת בגליל לכפרים הערביים מפני ששוטריה "מחוללים פרובוקציות וגורמים תסיסה".

קנסות ומאסר על תנאי על בדווי ישראלי ואשה מרפיח שחיה עמו כאן

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

"אומנם לבני הזוג שלושה ילדים, אך אין זאת אומרת שבית המשפט רשאי להתיר לתושבי מדינת חו"ל לשהות בישראל בניגוד לחוק. השופט הוא הנבון ושומה על בית המשפט להקפיד בבדיקות על קיום החוק. אני מצפה שרשויות המדינה האחראיות על העניין, ינקטו בדרך הנכונה ההולמת את נסיבות המקרה". כך אמר אתמול שופט בית השלום בבאר שבע, צבי סגל, בהטילו קנסות ועונשי מאסר על תנאי בלבד על בדווי ישראלי ועל אשה מרפיח שהתחתנה וגרה עמו בישראל בניגוד לחוק.

השופט קיבל את עמדת התובע המשטרתי, שביקש לא לגזור עונשי מאסר בפועל על האשה. "יש לי בעיה מצפונית עם הנאשמת, שיש לה שלושה ילדים, ועל משרד הפנים לנקוט בדרך הראויה", אמר התובע.

הבדווי, חסיין נוזיד מנסור אבו סבור (22), שגר בשבט אל צנעה לאורך כביש באר שבע־דימונה, הואשם בכך שאיפשר לתושבת מחנה פליטים מרפיח, פאטמה מועמר מוחמד איסמעיל (29), לשהות עמו בניגוד לחוק בשטח ישראל. זאת, עד שהשלטונות חייבוה לחזור לרצועת עזה ומאז היא גרה עם הוריה ברפיח. בינתיים נולדו לבני הזוג שלושה ילדים והאשה טענה בבית המשפט שהיא החזיקה כ־20 חודש בכלא. לפני תשעה חודשים הפסיקו השלטונות את שהייתה בישראל.

השופט הרשיע אתמול את שני בני הזוג וגזר על כל אחד מהם תשלום קנסות בסך 500 שקל, עונש של 18 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות לתשלום קנס של 3,000 שקלים כל אחד אם יעברו שוב על אותן עבירות.

"עתיד ערוץ הירדן בסכנה"

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

עתיד ערוץ הירדן נמצא בסכנה: קיבוץ כפר הנשיא מתכנן בימים אלה לבנות מפעל הידרואלקטרי להפקת חשמל באיזור גשר כפר הנשיא.

הירחון "ים שיט" מדווח בגליונו החדש כי כדי להפעיל את המפעל ייאלצו מקימיו להטות את הירדן למרחק של קילומטר וחצי. תעלה מיוחדת תעלה את מימיו לנקודה גבוהה יותר שממנה יתנקז המפעל שינצל לאנרגיה חשמלית.

הרחקה על תנאי ליו"ר ועד הסטודנטים הערבים באוניברסיטה ב"ים

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

יו"ר ועד הסטודנטים הערבים באוניברסיטה העברית, סמי סעידה, נענש אתמול בהרחקה על תנאי מן הלימודים משום שארגן והשתתף בהפגנה בלתי חוקית בין כתלי האוניברסיטה.

סעידה ארגן ב־15.11, יום ועידת אלג'יר, הפגנה בקמפוס הר הצופים במחאה על הריסת הבתים בטייבה.

הנהלת האוניברסיטה החליטה להעמידו לדין בפני ועדת המשמעת שמצאה אותו אשם באי־ציות להוראות בעניין ארגון והשתתפות בהפגנה לא חוקית ואתמול החליטה להטיל עליו עונש של הרחקה על תנאי מן הלימודים למשך שלוש שנים. כן חוייב לעבוד בשירות הציבור או בקנס על כל שעת עבודה לפי שכר סטודנט.

אריה קרן מועמד המערך לראשות עיריית אשקלון

מאת דני צוקרמן ויצחק מרידור, סופרי "דבר"

מועמד תא"ל (מיל.) אריה קרן נבחר כמועמד המערך לראשות עיריית אשקלון. הוא התמודד עד כה על תפקיד זה מטעמה של רשימה מקומית.

כידוע יתמודד ראש העיריה ח"כ אלי דיין, חבר מפלגת העבודה, לתקופת כהונה שלישית, אך גם הפעם כמועמדה של הרשימה המקומית שמטעמה נבחר בפעמיים הקודמות.

מועמד הליכוד הוא גבי לוי, כיום סמנכ"ל "עמידר". מועמד נוסף הוא שלמה ארבלי, שהקים לצורך זה רשימה מקומית נוספת.

גם בקריית מלאכי יתמודד מועמד מטעם המערך שלמה סופר, המכהן עתה כמזכיר מועצת הפועלים, נגד חבר מפלגתו ר"ד יוסי נתנו, ראש המועצה כיום, שנבחר לכהונתו כמועמד הליכוד פרש ל"יחד" ועתה הצטרף למערך. ר"ד נתנו יתמודד בראש רשימה מקומית. מועמד הליכוד הוא משה שמעון, אבל אבי יצחק, בן הסתנו של השר משה קצב, לא ויתר על מאבקו לזכות במועמדות מטעם הליכוד.

במגדל העמק – סולדנו

מליאת מועצת סניף מפלגת העבודה במגדל העמק בחרה השבוע ביעקב סולדנו כמועמדה לראשות העיריה. הוא גבר בהצבעה חשאית על מזכיר מועצת הפועלים, יהוכין גבאי, בתוצאה של 42 נגד 18. סולדנו הוא חבר מועצת מגדל העמק זה שנים, וכיהן בין השנים 1976־1978 כראש המועצה. מאז התמודד והפסיד פעמיים מול ראש העיריה הנוכחי, שאול עמור, שנבחר לכנסת ה־12 מטעם הליכוד.

שיתוף בין המשטרות של הונגריה וישראל

מאת נתן רועי

הונגריה היא המדינה היחידה במזרח־אירופה שמשתפת פעולה עם משטרת ישראל שלא במסגרת הארגון "אינטרפול".

תת־ניצב רומן יגל, נציג משטרת ישראל בבון, אמר בראיון לעיתון פנימי של משטרת ישראל, כי "כיום הקשר הוא עם הונגריה בלבד, אולם במסגרת 'אינטרפול' אני מקיים קשרים גם עם נציגים ממדינות נוספות במזרח אירופה".

מחלקת המודיעין של משטרת ישראל אף שיגרה נציג ישראלי של משטרת ישראל לכינוס שנושאו היה המלחמה בסמים.

בג"צ אישר הצווים לניתוק התחנות הפיראטיות

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

בג"צ דחה עתירות תושבים מראשון לציון ומהקריות נגד משרד התקשורת, המשטרה והמערכת המשפטית, שטענו נגד המשך ניתוק כבלי תחנות הטלוויזיה הפיראטיות מגגות הבתים.

בג"צ קבע כי צווי בתי המשפט המתירים את הניתוק, תואמים את החוק. העתירות הוגשו על ידי אזרחים תמימים, אולם פרקליטות המדינה העריכה בטיעוניה כי מאחורי העתירות עומדים בעלי התחנות הפיראטיות.

מארגון הגג למלחמה בתחנות כבלים פיראטיות נמסר כי עתה, עם הכרעת בג"צ, תימשך תנופת ניתוק הכבלים בכלל הארץ.

בחודשים האחרונים נתפסו 25 תחנות פיראטיות בירושלים, במעלה אדומים, באשדוד, בבת ים, בקריית ביאליק, בקריית חיים, בחיפה, בטייבה, בכפר סבא, בראשון לציון וברמת גן. במקביל נתקו טכנאי משרד התקשורת כבלים פיראטיים שחיברו כ־70,000 משפחות לשידורים הפיראטיים. עיקר הניתוק בוצע בתל־אביב, בערי גוש דן, בחיפה ובירושלים.

על פי הערכות פועלות כיום כ־1000 תחנות פיראטיות המגלגלות מחזורים כספיים של יותר מ־100,000 דולר בשנה.

כבל גרם שריפה

יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק, מוסר: כבל של טלוויזיה פיראטית, שנקרע ונפל על קו מתח גבוה בשכונת אליהו בבית שאן, גרם קצר ושריפה באחת הדירות. המקרה אירע אתמול ב־7 בבוקר. השריפה הרסה לחלוטין את המקרר החשמלי של משפחת דהן, פגעה בארון הבגדים וגרמה נזקים אחרים. איש לא נפגע.

נמסר שלמשטרה ידועה זהותם של מתקיני הכבל.

★ היחידה הארצית לחקירת פשעים עצרה אתמול 12 חשודים, שלושה מהם תושבי הכפר ליקיה בנפת רמאללה ותשעה מלוד החשודים בהתארגנות לכנופיה שהתמחתה בגניבת כלי רכב, זיופם ופירוקם. מן המטה הארצי של המשטרה נמסר אתמול כי שני כלי רכב נתפסו ומאות חלקים, בעיקר דלתות, הובאו למטה היחידה הארצית בפתח תקוה. המעצר בא לאחר עבודת עיקוב ואיסוף ראיות לגניבת 80 כלי רכב. החשודים יובאו היום בפני שופט שלום בירושלים.

★ ביום עיון שנערך ב"יד ושם" בנושא "הצלת ילדי ישראל בשואה", הוכרז על הצעדים להקמת דור המשך של הילדים ניצולי השואה שהגיעו לישראל כילדי טהראן, ילדי טרנסניסטריה וילדי סלניקי. על כך מוסר סופר "דבר". בכינוס שבו השתתפו תלמידי בתי ספר תיכוניים וחיילים, סיפרו המשתתפים על חוויות שעברו בתקופת השואה. קלרה מעין סיפרה על עבודתה במחיצתו של מחנך הילדים הדגול יאנוש קורצ'אק. העלו זכרונות, מאיר שפי, מאיר אחז ואברהם הסמן.

עובדי "מיגדה" של "טבע" בנס ציונה שובתים על רקע גובה הפיצויים

מאת דני צוקרמן, סופר "דבר" בדרום

120 עובדי "מיגדה", מפעל לציוד רפואי של קונצרן "טבע" בנס ציונה, פתחו אתמול בבוקר בשביתה. השובתים, ש־100 מתוכם נשים, דורשים פיצויי פיטורים בגובה 200 אחוז לעומת 100 שמציעה ההנהלה.

"טבע", שרכשה את המפעל מהבעלים הקודמים, רכשה גם את מפעל "טריבנול" באשדוד ומקימה מפעל בקריית שמונה. בשני המפעלים האלה קווי ייצור מקבילים לאלה שב"מיגדה", שאותו החליטה לסגור.

המו"מ על הפיצויים לעובדי המפעל בנס־ציונה, שנמשך זמן רב, התפוצץ שלשום על רקע גובה הפיצויים לעובדים. כיוון שעתה משלימים בו הזמנה אחרונה לפני סגירתו בפברואר הקרוב, החליטה אסיפת העובדים ברוב של 95 אחוז להשביתו במאמץ לזכות בתביעות. השכר הממוצע, כולל תוספות, הוא כ־700 שקל כך שסכום הפיצויים שיקבלו עובדים בעלי ותק של כ־10 שנים מסתכם בין 6,000 שקל ל־7,000.

חזרו לעבודה ב"מונוגיל"

עובדי מפעל "מונוגיל" (ארפיק) לגלידות בנס ציונה חזרו לעבודה לאחר שמזכיר מועצת הפועלים מני ויצמן נתן ארכה של שבוע לבעלים למלא את התחייבויותיהם לעובדים.

בית האריזה בבית חנן

עוד מוסר סופר "דבר" כי מושב בית חנן מעדיף אמנם להפעיל את בית האריזה שלו על ידי פועלים יהודים, אבל נתקשה בכך מסיבות כלכליות, מה עוד שראיסים ערבים מציעים לו לבצע את עבודתם ואת הקטיף בעלות נמוכה יותר.

מועצת פועלי נס ציונה מבקשת ממנו להבטיח לעובדים 90 ימי עבודה בשנה ולשלם תנאים סוציאליים בעד 130 יום עבודה ל־11 העובדים הקבועים. הבוקר מוכן להעסיק 90 יום ולשלם תנאים סוציאליים רק בעד 10 ימים נוספים. עוד 25 עובדים הם עונתיים. אם לא יגיעו לכדי הסדרים להסכם, יפוטרו העובדים היהודים.

"[illegible]" בשביתה

מזכיר מועצת פועלי [illegible] ביטון [illegible] 45 העובדים במפעל "[illegible]" [illegible] אביב להגיע ליד ביתו של מנכ"ל קונצרן "כלל" אהרון דובר [illegible] ה[illegible].

לדבריו הובטח לו, כשהוחלט על סגירת "[illegible]", כי לעובדים יתקבלו פיצויים באותו שיעור שקיבלו עובדי "[illegible]" של אותו קונצרן, כנגמר באותו זמן.

שירות חדש: מרפאה ב"סורוקה" מטפלת בהורים שבעוברם מום

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

מרפאה יחידה מסוגה בארץ, העוסקת במעקב, בייעוץ ובתמיכה נפשית בהורים שבעוברם התגלה מום בסריקה על־קולית, פועלת באחרונה בבית החולים סורוקה בבאר שבע.

עד כה טופלו במרפאה 110 מקרים שבהם התגלו מומים במערכת העצבים, מומי שלד, כליות, מערכת העיכול, ציסטות וגושים בגוף העובר. ייחודה של המרפאה הוא בעבודה שצוותה מספק שירות כולל בשטח חדש יחסית, שהוא פועל יוצא של ההתפתחות הגדולה שחלה באחרונה באבחון טרום־לידתי. הקמת המרפאה נבעה מתוך ההכרה בצורך של הזוגות הללו לקבל מידע וסעד במהלך ההריון, לא רק אחרי הלידה.

צוות המרפאה כולל רופא נשים בכיר, המתמחה בסריקה אבחנתית על־קולית, רופאת ילדים, מומחית למחלות מולדות, עובדת סוציאלית, [illegible]. אל המרפאה מגיעים כל המקרים באיזור הנגב שבהם התגלה [illegible] קבלת האבחנה, מקבלים בני הזוג [illegible] ובפרט על מהות המום, [illegible] לטיפול.

"פגישה מכרעת" על הצעת הייעול בקריית הפלדה – ביום ראשון

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר"

הנהלת קריית הפלדה איימה לפני זמן מה לסגור את המפעל ולפטר את כל 350 העובדים אם עד מחר לא יסתיים המו"מ על יישום תוכנית הבראה הכוללת דרישה לפטר 140 איש.

בעקבות התערבות ראשי ההסתדרות הוקפא האיום והמו"מ בין ההנהלה לוועד העובדים נמשך. פגישה מכרעת נקבעה ליום ראשון הקרוב ואז תודיע ההנהלה באיזו מידה היא מוכנה לקבל את הצעות הייעול שהגישו הוועדים. יישום הצעות אלו יביא, לדעת הוועדים, לצמצום הוצאות המפעל בשלושה מיליון דולר בשנה. בין השאר מציעים העובדים לבצע עבודות הנעשות כיום על ידי קבלני משנה וכן להקפיא הסכמי שכר לתקופה מסויימת.

נודע כי במהלך המו"מ הסכימו הוועדים שמספר מסויים של עובדים יפוטר ועתה מתמקחים על גובה הפיצויים.

האיום לסגור את קריית הפלדה היכה בתדהמה את העובדים. על לוח המודעות תלתה ההנהלה מודעה בה דווח על הסגירה הצפויה וכן גובה הפיצויים שישולמו לעובדים על פי שנות הוותק.

ראשי הוועדים נפגשו, נוכח האיום, עם מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר ויו"ר חברת העובדים דני רחוליו בעת כינוס מרכז מפלגת העבודה ביום חמישי שעבר. השניים הבטיחו כי סגירת המפעל תידחה כדי לאפשר את המשך המו"מ.

יו"ר הוועד, אברהם אבו דיה, אמר: "איום הסגירה לא הוסר, רק נדחה. נהיה מוכנים לבוא לקראת ההנהלה כדי שהמפעל לא ייסגר אך גם הם חייבים לבוא לקראתנו. ההצעות האלטרנטיביות שלנו [illegible]".

[illegible]

המפעל הפסיד אשתקד שבעה מיליון דולר. גם השנה הוא ממשיך להפסיד ולכן קיפוץ שכר העובדים [illegible] ההנהלה "[illegible]" [illegible] שהסכומים שקוצצו משכר העובדים יוחזרו להם בחודשים הקרובים.

תוכנית חירום במגדל העמק להתמודדות עם האבטלה

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

במגדל העמק גובשה תכנית חירום להתמודדות עם האבטלה המוחרפת הפוקדת את העיר.

בפגישה שנערכה אתמול במועצת פועלי מגדל העמק בהשתתפות ראש העיריה, מנכ"ל שירות התעסוקה, מזכיר מועצת הפועלים ואחרים, הוחלט לפתוח לאלתר קורסים להכשרה טכנולוגית במקצועות המתכת והמכניקה העדיפה לחיילים משוחררים ולדורשי עבודה. במסגרת קורסים אלה יינתנו גם שיעורים במתמטיקה, בפיסיקה ובאנגלית במטרה להקל את קליטתם במפעלים הטכנולוגיים הקיימים.

סוכם שהייעוץ המשפטי של שירות התעסוקה יבדוק ביד את שאלת העסקתם במגדל העמק של פועלים המובאים מחוץ לישוב על ידי קבלנים המעסיקים כוח עבודה זול, ללא תנאים סוציאליים. כן ייעשה מאמץ לאפשר לחרדים ושומרי מסורת לעבוד במפעלים בלי להתחייב לעבודה בשבת ובחג.

ראש עיריית מגדל העמק, שאול עמור, [illegible] 70 [illegible] 400 עובדים.

[illegible]

מכרזי הכבלים עד אפריל 89

מאת דניאל בן־סימון, סופר "דבר"

כל המכרזים למתן זיכיונות לשידורים בכבלים יפורסמו עד סוף אפריל 1989. כך מסר השר גד יעקבי בכינוס המפרסמים בישראל. עד כה נקבעו זוכים לתשעה איזורים בלבד.

השר הודיע כי באפריל 89 יפורסם המכרז לשידורי טלוויזיה באמצעות לוויין. הוא הביע את תקוותו כי עם הקמתה של ממשלה חדשה יסיר הליכוד את התנגדותו להשלמת תהליך החקיקה של הרשת השנייה. להערכתו ניתן יהיה להעביר את החוק בשלמותו בכנסת תוך מספר חודשים.

לחברנו יוסי קידר

אנו באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף נווה הימים
ההנהלה והעובדים

חלפה שנה מאז מותו של יקירנו

יעקב שנדרובסקי ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ביום ששי ה' בטבת תשמ"ט 16.12.88
בשעה 1.30 בצהריים, בבית העלמין בכפר [illegible].
אוטובוס ייצא מתחנה ברחוב בילינסון 47 קריית־חיים
בשעה 12.30 בצהריים.

המשפחה

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתו של חברנו לעבודה

רדיאנו משה ז"ל

תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
חברנו לעבודה (בגימלאות)

קופלמן אבנר ז"ל

תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה, העובדים
ועד הפנסיונרים

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ

לחברנו לעבודה בני לגזיאל
משתתפים באבלך הכבד על מות

אביך ז"ל

הנהלת הקרן ועובדיה

לחברינו אילה ודוד שליכטר

איחולי מזל טוב
להולדת
הבת מיטל
אחות לאלון

בית "דבר"

הודעה
על פרסום תיקון לתשקיף
של כחל – קרן נאמנות
שפורסם ביום 30.9.88

להלן התיקון לתשקיף:
"על־פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה בתקופה הקרובה כדלקמן:
לפחות 75% מנכסיה של הקרן יושקעו באגרות־חוב הנסחרות בבורסה שהונפקו בידי המדינה או בערבותה, לענין זה יראו כהשקעה באגרות־חוב של מדינה גם השקעה בניירות־ערך בנקאיים שבהסדר ובלבד ששיעור ההשקעה של הקרן בניירות־הערך הבנקאיים שבהסדר ו/או באגרות־חוב צמודות למטבע־חוץ – לא יפחת מ־50% מנכסי הקרן.
הטבות למחזיקי יחידות בקרן זו מוענקות לנישומים מסויימים מכח חוק מס־הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה–1985".
עותק מהתיקון ומהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים מתשקיף הקרן ומהנוסח המלא לתיקון ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי־ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
הודעה זו איננה מהווה הצעה לרכישת יחידות בקרן הנ"ל.
מנהל הקרן: להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.
הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ.

להק - ניהול קרנות נאמנות
של אמריקאי ישראלי בע"מ

מכרז פומבי משותף לביוב
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים),
התשל"ב־1972
עיריית נצרת עילית / מועצה מקומית ריינה
עיריית נצרת / מועצה אזורית עמק יזרעאל
מכרז מספר: מ' – 15 – 41/88 – 0677
פינוח אתר טיהור ביוב ואגירה משותף – השוללים
(מאגר, אגני שיקוע ונצרת)
במסגרת וניהול פרוייקט הביוב האזורי
1. קבלנים מוזמנים בזאת להציע הצעות לביצוע עבודות עפר והנרת לזקמת אגני שיקוע לביוב ומאגר קולחים באתר השוללים.
2. מסמכי המכרז המשותף מוצעים לרכישה תמורת תשלום של 500 ש"ח (אשר לא יוחזר) במשרד המועצה האזורית עמק יזרעאל.
3. את ההצעות בצירוף ערבות בנקאית כנדרש במכרז יש להגיש במעטפה אישית בלבד ע"י הכנסת ההצעות לתיבת המכרזים שנמצאת באולם הישיבות של המועצה האזורית עמק יזרעאל ביום ד', בתאריך 4.1.89, לא יאוחר מהשעה 12.00 בצהריים. תיבת ההצעות תיפתח ע"י ועדת המכרזים המשותפת בנוכחות המציעים בתאריך הנ"ל, דהיינו ביום ד', 4.1.89, בשעה 12.15.
4. רשאים להשתתף במכרז קבלנים מוסמכים בעלי ניסיון, העונים על הכישורים כמפורט במכרז והרשומים בפנקס הקבלנים לענפים ראשיים במקצועות כבישים – השוואת ופיתוח (הסיווג 200), בסיווג כספי בעל תוקף ביום הוצאת, המתאים להיקף העבודות.
5. סיור הקבלנים יקיים ביום ד', בתאריך 21.12.88, היציאה בשעה 10.00 מצומת הכניסה לקיבוץ השוללים על כביש שפרעם – נצרת.
יו"ר ועדת המכרזים המשותפת

דבר היום

אלג'יר, שטוקהולם, ז'נווה

אש"ף פסע אתמול בז'נווה צעד נוסף לקראת שיתופו בתהליך המדיני להסדרת הסיכסוך הישראלי־ערבי. אולי לא צעד גדול לשלום, בוודאי לא צעד שיספק את הציבור הישראלי, המורכב גם ממי שכל התבטאות פלשתינאית מתונה מאשרת את תקוותיהם כי אפשר להתפשר וגם ממי שכל התבטאות כזו מאשרת את חשדותיהם כי בגלגלת טופח רבתי להונאת העולם ולחיסול ישראל בשלבים. אבל היה זה צעד נוסף בדרך אשר בה הוחל אש"ף לצעוד לפני חודש בלבד, במושב המועצה הלאומית הפלשתינאית שבאלג'יר.

בחודש קצר זה הספיק ערפאת להתנים את בית־המחוקקים של תנועתו על הסכמה משתמעת להחלטה 242 ולפיכך גם לקיומה של מדינת ישראל, להפוך את המשתמע למפורש בפגישתו עם יהודים־אמריקאים בשטוקהולם בשבוע שעבר ולנצל את הקשב העולמי לדבריו בעצרת המליאה של האו"ם להערפה פומבית של נתיב השלום עם ישראל על נתיב המלחמה, כמעט כהד לדבריהם של אנואר סאדאת ומנחם בגין על "לא עוד מלחמה, לא עוד שפיכות דמים". ערפאת פנה בעת ובעונה אחת אל הקהל הישראלי ואל הקהל העולמי (ובמיוחד האמריקאי) אך גם אל הקהל הערבי ובכללו הקהל הפלשתינאי. והו צעד שיש ממנו חזרה, צעד הכרחי אם גם פרט מספיק, וקברניט ישראלי שיתעקש להתעלם ממשמעותו מסתכן בהטמנת הראש הלאומי אל הקיר המעצמתי.

ערפאת התקרב לעמידה בתנאים האמריקאים לדו־שיח עם אש"ף. מימשל רייגן אמנם חסם את דרכו של ערפאת לניו־יורק, אבל שיתף איתו פעולה בכינוס נאום ז'נווה. כעת צפוי שמימשל בוש ייענה לאתגר (ולתגובות האוהדות שיעורר הנאום בציבור האמריקאי) וכי דו־שיח כזה יתפתח. ריצ'רד מרפי — עוזר של ג'ורג' שולץ היוצא ועד להודעה חדשה גם של ג'יימס בייקר הנכנס — כבר שיבח את ערפאת על אלג'יר ועל שטוקהולם. מרפי, שהבטיח להאזין לנאום ז'נווה בקשב רב, ימצא בו מה שחיפש ואולי אף המתין, אך הוא גם שאמר עוד בשבוע שעבר כי אין להתייחס לעמדת־הפתיחה של הצדדים למשא־ומתן כאל עמדות־ההסכמה שעליהן ייאלצו להתפשר. האמריקאים, הבהיר מרפי, יבואו למו"מ עם עמדות משלהם. מותר להניח כי לא יהיו שונות בהרבה מתוכניות רייגן ושולץ שבמרכזן המרת שטחים בשלום, הרגעת דאגות ישראל לבטחונה והענקת זכויות מדיניות מסויימות לפלשתינאים, בזיקה כלשהי לירדן.

שום חדש לא הוצע על המזרח־התיכון מתוך אוהדי־הצדדים השוודיים, אבל התעודה חוברת־ההוכחה שעל ישראלים ופלשתינאים גם יחד. ערפאת חייב עתה להוכיח כי כוחו אינו רק בפיו וכי ביכולתו לשים קץ לטרור שמפעילים אירגוניו (בריכוזיו על המשמעת האינתיפאדה יש הצב יותר ממחות, כי ספק אם תושבי השטחים מרים למשמעת אש"ף שבחוץ). ממשלת ישראל חייבת להוכיח, מעל לכל לציבור המשרת בצה"ל והרד לעתיד מדינתו, כי היא נכונה באמת ובתמים לעשות מאמץ עילאי לשלום עם הפלשתינאים ועם המציאויות שבמדינות ערב. אסור לכוחות־השלום שבזירה הפוליטית בישראל להישאר מחוץ למאמץ זה — ואסור להם לתת יום לממשלה שתתכחש לכך.

ברה"מ / שירות "דבר"

פיצוץ השיטה הישנה

אחרי ארבע שנים של דברי כיבושין הצליח גורבצ'וב לעורר את ארצו הרדומה. הדבר לא קרה במקומות שהיה רוצה שיקרה בהם, אלא ברפובליקות של ברה"מ שנענו ראשונות לאתגר

כאשר מיכאיל גורבצ'וב מדבר על תכניותיו למען ברה"מ, הוא נזקק לא פעם לדימויים משדה־הקרב. פעם כינה את הרפורמות שלו "מהפכה ללא יריות", אבל זה היה בימי הסירונות שלו, לפני שהבין לפני מה הוא עומד. ב־29 בנובמבר, כשהגן לפני הסובייט העליון על הרפורמות הפוליטיות השנויות במחלוקת שלו, הוא דיבר על "פיצוץ" השיטה הפוליטית הישנה.

הפיצוצים הראשונים נשמעים כבר עכשיו. אחרי ארבע שנים במעט של דברי כיבושין הצליח גורבצ'וב לעורר את ארצו הרדומה. הדבר לא קרה במקומות שהוא רוצה היה שיקרה — בבתי־החרושת הכוחות החקלאיות, שם עדיין נתקלות הרפורמות שלו בחומת אדישות — אלא ברפובליקות של ברית־המועצות שנענו ראשונות לאתגר שלו, ובדבריהן יש ביקורת רבה כלפי מה שנראה כי הוא רוצה לעשות. אף־על־פי־כן, משתי סיבות יכול גורבצ'וב להיות מרוצה.

ראשית, הרפורמות המוצעות אילצו אנשים לראות בחוקה מסמך עבודה, ולא עניין של טקס. בהבינן את ריכוזי הדמוקראטיזציה של גורבצ'וב כפשוטם, התלוננו כמה רפובליקות — בהן אסטוניה, לאטביה, ליטא, ארמניה וגרוזיה — כי התיקונים לחוקה שגורבצ'וב מציע נותנים כוח רב מדי בידי הממשלה המרכזית. הם תבעו תיקונים לתיקונים. מביך בשביל גורבצ'וב: אבל הפעם, לפחות, הפרסטרויקה נדופת מלמטה.

בסופו של דבר, רק לאסטוניה העזירה היה האומץ להתנגד בגלוי לקרמל. בחודש שעבר הכריזה אסטוניה על עצמה "ריבונית" וזכאית לבטל חוקים לאומיים שאינם נראים לה. מאז הטילה נשיאות הסובייט העליון וטו על הוטו האסטוני. עד שהפארלמנט המרכזי הגיע להצבעה על השינויים השבוע, תמרנו עצמם שני הצדדים לפשרה. אחדים מן השינויים שהציע גורבצ'וב תוקנו, ועומדת לקום ועדה שתעבור חלוקת־כוחות חדשה בין המרכז לרפובליקות.

הסיבה השניה לשביעות־הרצון של גורבצ'וב היא, שהיה זה הויכוח האמיתי הראשון בפארלמנט הסובייטי זה עשרות שנים. עד כה היה הפארלמנט קיבוץ של 1,500 נציגים שנבחרו בזכות נאמנותם הנרצעת, ושימש חותמת גומי של המפלגה הקומוניסטית. כוונתו של גורבצ'וב היא, שהמפלגה תמשיך לעמוד בראש, אבל בגבולות הללו הוא רוצה שהפארלמנט והמועצות המקומיות יקבלו על עצמם אחריות רבה יותר לניהול העניינים.

הוא רצה אפוא, וגם קיבל, הסכמה כי יותר ממועמד אחד יוכל להתחרות על כל מושב (אף שהמפלגה עדיין תבחן את כל המועמדים לפני כן). גורבצ'וב השיג גם הסכמה לפארלמנט בן שני נדבכים: "קונגרס של נציגי העם", בן 2,250 חבר, שיתכנס פעמיים בשנה, ו"סובייט עליון" קטן שייבחר מתוך חברי הקונגרס.

על הימים הדו־נדבכי נמתחה ביקורת קשה, משום שרק שני שלישים ממושבי הקונגרס יתמלאו בבחירות ישירות. השליש האחר יישמר למנונים מטעם "ארגונים סוציאליים", לרבות המפלגה הקומוניסטית. מבקרי הצעותיו של גורבצ'וב חוששו גם, כי נציגים בעלי נטיות עצמאיות, שיעברו דרך רשת הסלקציה הראשונה ל"קונגרס" הגדול, העצל, יסוננו ברשת הסלקציה השניה ל"סובייט העליון" הקטן, החרוץ.

עד כה סירב גורבצ'וב לעצב מחדש את הפארלמנט החדש, אבל הוא הסכים להגדיל את מספר הנציגים שהרפובליקות יוכלו לשלוח אליו. הוא קיבל את הטענה שתכניותיו המקוריות נותנות סמכות גדולה מדי בידיו של נשיא־מבצע (משרה שאמורה היתה להימסר לגורבצ'וב עצמו לכשיתכנס הפארלמנט החדש באביב הבא) והסכים כי ל"סובייט העליון" תהיה זכות וטו לגבי כמה החלטות נשיאותיות. אם הפרי של אסטוניה תחת החוקים הישנים הוא סימן לבאות, אזי הימים הפארלמנטריים תחת החוקים החדשים לא יהיו משעממים.

כלבים / אמנון דנקנר

מהי ברוטליזציה?

העמדתם של חיי כלב וחיי אדם על מישור ערכי אחד היא סימן להתבהמות גדולה. ימותו אלף כלבים ובל ייפגע אדם אחד, זה מה שמצווה עלינו ההומניזם

הרבה נשמות טובות, אך רופסות מחוץ באורח בולט, הודעזעו מתצלומי הכלבים אשר מתו בפעולת צה"ל בלבנון. הכלבים, על פי פרסומים לא מאושרים אך בכל הנראה נכונים, שימשו לצורך חדירה למערות ולמחילות שבהן הסתתרו המחבלים, כדי לגרשם החוצה באמצעות מטעני נפץ וריסוני באו שהיו מחוברים לגופם. נמסר גם כי הכלבים היו ממולכדים, יש להניח כדי לאפשר שליטה עליהם לבל יפנו כלפי שולחיהם ויגרמו להם נזק.

הנשמות המזועזעות לא יכלו לשאת את המחשבה כי צה"ל משתמש בכלבים למשימות התאבדות. אכן איום ונורא. כך, למשל, כותבת ב"הארץ" ההומניסטית הדגולה הגברת הדה בושס: "הכלב הממולכד הוא עוד סימן לברוטאליזציה ולהתבהמות שהגיעה גם לצה"ל ולמפקדיו". מזמן לא קראתי פסקה ברוטאלית ומתבהמת יותר מן הפסקה הזאת, משום שבבירידה בין שליחה למשימה קשה ומסוכנת של חיילים או כלבים הגברת בושס מעדיפה משלוח חיילים. זאת, שומו שמים, בתור אשת מוסר הומניסטית.

שהרי זוהי בעצם השאלה העומדת לדיון לאור מקרה הכלבים הממולכדים — האם עדיף לסכן ואף לגרום למותם של כלבים או להעמיד בסכנת חיים בני אדם, חיילים צעירים? אם נבא מן ההנחה המתבקשת כי החדירה אל המערות והמחילות היתה חלק חיוני של המבצע, עולה מכך כי לדעתה של בושס צריך היה להציב למשימה זו בני אדם.

אני מנסה להבין איזה בסיס הומני משמש מצע למחירותה של בושס. איזו מחשבה הומנית מחייבת סיכון חיי אדם כדי לחסוך דם כלבים? אני יודע, כמובן, שיש אופנה בשנים האחרונות של מחאה נגד קטילתן של חיות למטרות שאינן חיוניות, כגון לצורך תעשיית הפרוות, ואני יכול להבין אותה ואף להזדהות עמה. אבל כאן הרי מדובר על דבקות בעקרון המקודש של חיי האדם, וודאי שאין הדברים חדשים. הרי בכל יום ובכל מדינה בעולם כלים חייהם של כלבים וחתולים, קופים ועכברים במעבדות כחיות ניסוי, משום שחכמי המדעים, שלא כמו הגברת בושס, נקטו מאז ומתמיד את הגישה ההומניסטית שעל פיה אין עורכים נסיונות על בני אדם אלא על בעלי חיים.

העיניים קוראות והמוח מסרב להאמין למה שכותבת הגברת בושס: "אנשים לפחות מודעים למה שהם עושים כשהם מתנדבים למשימת התאבדות. כלבים אינם יודעים דבר. הם נתונים בידי בעליהם לשבט או לחסד". הרי דווקא משום שלכלבים, כחיות אחרות, אין תודעה וקשה להתייעץ אתם באשר לפרטים מבצעיים בפעולה מסוכנת או לשכנע אותם להתנדב לניסוי במעבדה, אנחנו משתמשים בהם, שהרי אילו היתה להם תודעה, היו משולים לבני אדם וחל היה עליהם כל כלל הומני החל על יצירי אנוש.

אני חייב להתוודות כאן כי יש אלמנט אישי בכתיבתי היום, משום שבעוד זמן קצר אני עומד להפקיד את בני בכורי בידי צה"ל. לפיכך ממלאה את לבי שמחה גדולה על שיש מפקדים בצה"ל הרוצים לסכן כלבים במקום לסכן בני אדם. ייתכן שהגברת בושס, שהיא מבני סתום מבחינה גנטית, אינה רגישה כל כך לזווית הזאת. אני, לעומת זאת, חסיד גדול של כלבים, והחברים "גגי", "ריקי", "מאק" ו"רונה" שליוו אותי באמנות כלבית במשך שנים רבות היו חביבים עלי ביותר ואף אני חביב הייתי עליהם. אולם לו היתה עומדת לפני ברירה להקריב כל אחד מהם או לסכן את אחד מילדי, לא היתה לי כלל בעיה להחליט. ימותו אלף כלבים ובל ייפגע אדם אחד. זה מה שמצווה עלינו ההומניזם. ואילו העמדתם של חיי כלב וחיי אדם על מישור ערכי אחד היא סימן להתבהמות כל כך גדולה, שהיא נושאת בכנפיה סכנה של רוחמביזציה במסווה של רחמים הנכמרים על חיות, וכבר ידענו בתולדות העמים דוגמאות למי שהיו רחימאים לחיות ואכזריים לבני אדם.

כלב תקיפה בצבא האמריקאי. השאלה העומדת לדיון היא אם לגרום למותם של כלבים או להעמיד בסכנת חיים בני־אדם, חיילים צעירים.

מיני־מונולוג / יצחק בן־אהרון

תזוזה הצהרתית רצינית

יצחק בן־אהרון על התמתנותו של אש"ף. "אסור לנו לעצום את העיניים לנוכח התמורה שחלה באש"ף"

"אין ספק שאנחנו עדים לתזוזה הצהרתית רצינית מצד אש"ף. מדוע הצהרתית? משום שעל פי רוב הצהרות הן דו־משמעיות ויש לנו יחס אמביוולנטי אליהן. מי כמוני יודע הצהרות למיניהן כמו הצהרת בלפור. ואף על פי כן שמחנו מאוד על הצהרת בלפור, כי היא סימלה עבורנו אבן פינה.

"גם ההצהרה של ערפאת, צריכה לסמל עבורנו אבן פינה. מובן שמותר ללוות את זה בכל הספקות והחשדות המותרים, אבל אסור לנו לעצום את העיניים לנוכח התמורה שחלה באש"ף. אין כל ספק שישנם סימנים מובהקים של ייאוש מהדרך של הטרור. יש מעין חזרה בתשובה וחזרה לעמדה אותה הם היו צריכים לנקוט ב־1947.

"ישראל צריכה להכיר ולהיענות באותה מידה. אנחנו צריכים לברך על השינוי. צר לי על התגובה של שמעון פרס. היא מושפעת מההברות האמללה עם הליכוד. פרס גם מנסה ליישר קו עם יצחק רבין, שאמר שצריך לתת צ'אנס למדיניות האגרוף של הליכוד. ההודעה של פרס היא ברמה של פיחות גם לגבי הכרתו וגם לגבי העובדות הטמונות בתוך ההצהרה של ערפאת. הוא אינו עושה צדק להכרתו.

"נוצר מצב חדש, ואוי ואבוי לנו אם המדינאים שלנו לא יקחו זאת ברצינות. עשוי להיווצר מצב שוושינגטון תקדים אותנו בהכרת המצב החדש ואז תצטרך ישראל להתאים את עצמה לוושינגטון. זה עלול לקבל אופי של תכתיב, דבר שיחליש את מעמדנו. פתאום יתברר לאש"ף ולכל העולם שאם רוצים לדבר עם ישראל צריך לעבור דרך וושינגטון."

דניאל בן־סימון

פרס לחוץ / טדי פרויס

שמעון והחובות

הבנתו של פרס את התהליכים הכלכליים ברמה הלאומית אין פירושה התמצאות בבעיות המיקרו, שהן מנת חלקו של שר אוצר. וחוץ מזה, מי יעמוד על משמר סיכויי השלום?

החובותיה של התנועה הקיבוצית מסתכמים בכ־4.7 מיליארד שקל, סכום השווה לתוצר השנתי של שתי התנועות יחד. הפרופורציה דומה ליחס החובות של מדינת ישראל לתוצר הלאומי 1:1.

כדי להחזיק את ראשה מעל פני המים זוכה ישראל ל"העברות חד־צדדיות" (מתנות) בסדר גודל של ארבעה מיליארדי דולרים כל שנה: סיוע אמריקאי, תרומות מיהודי העולם, פיצויים אישיים מגרמניה ועוד. התק"ם והקב"א אינם זוכים לתשורות כאלה ועליהם להסתדר בכוחות עצמם. בנסיונם להיחלץ ממבוך החובות והריבית הם עושים לא מעט כדי לעזור לעצמם: הורחב הייצור התעשייתי, נסגרו קווי ייצור בלתי־רווחיים, הוקפאה רמת החיים (ובכמה קיבוצים אף הורדה), נגזרו השקעות בלתי־נצרכות ועומדים למכור נכסים שאינם חלק מהמערך היצרני. העמיקה העזרה ההדדית בין המשקים ובני קיבוץ אחד יוצאים לעבוד (בשכירות) בקיבוץ אחר. בדרך זו מקוות שתי התנועות לחסל כשלושה־רבעים מחובותיהן. לביצוי הרבע האחרון הן מבקשות סיוע, בצורת פריסת חובות ואף מחיקת אחוזים. זה בתוקף הריבית שמעל ל"נורמאלי", המערערת את הבסיס היצרני־קיומי מתחת למערכת הייצור, מסבירים מזכירי התנועות ישעיהו פרי מהתק"ם ואלישע שפירא מהקיבוץ הארצי.

מאחר שרק הסעיף האחרון מופנה ליצוא, כלומר לגורמים שמחוץ לקיבוץ, מרבות התנועות להדגיש אותו יותר משהן מרגישות את סעיפי ההתייעלות והחסכון העצמיים, המכוונים לצרכי "פנים", היינו אל החברים שבסדרנה. זו שגיאה הסברתית־טאקטית. מאחר שמחיקת החובות ופריסתן מודגשות, נוצר הרושם, שהקיבוץ מבקש גמילות חסדים, שלא במסגרת מאמץ כולל ואזרחות חלציים. העדויות בהדגשים מקל על יצחק מודעי ואריאל שרון (פחות) למדוד את הישיבות והת"תים למיניהם באותה אמת־מידה שהם מודדים את התנועה הקיבוצית ושאר מפעלים יצרניים של חברת העובדים. מודעי הגדיל לעשות בתאוריו את מעשר־הכהנים, תומש־הרבנים והתרומות לשאר כלי־קודש, כבטלים בששים לעומת המתנות שמקבל המשק היצרני.

ההיתממות של מודעי מתאשרת כביכול בלחץ שמפעילים במפלגת העבודה, ובמיוחד אלה המקורבים לענייני משק, על שמעון פרס, כי ילך לאוצר. הלחץ מתפרש כתקווה, שאם פרס יהיה ליד צומת הברזים המגוף הראשי, הוא ישפוך יותר על המשק ההסתדרותי משר שיבוא משורות "חירות". לשם שליטה, או מה שנראה כשליטה, במערכת ההשקיה, דורשים חבריו של פרס ממנו כי יוותר מראש על משרד החוץ; הם שוכחים כי פירוש הדבר, שהתשובה היחידה על מאמצי שלום ותמרוני שלום, תהיה תשובת יצחק שמיר. זו הטעות בצד הפאסיבה של המאזן, אוצר מול חוץ.

טעויות החשבון בצד האקטיבה רבות יותר. שום שר אוצר אינו יכול לפעול שלא במסגרת תקציב המדינה. אם חוק־התקציב יאמר, כי הסיוע לגוף זה או אחר חייב להיות אפס מיליון, יוכל שר האוצר להוסיף לכל היותר אפס מיליון שני, אבל לא אחד או שני מיליונים. בוודאי שהמשרה מקנה גמישות בסדרי ההוצאה והשפעה על קצב (לא היקף) ההקצאות, אך פרס יצטרך להיזהר בתקציב יותר משר אוצר אחר, כי אם יעניק, למשל, עדיפות לכבישים בגליל, יאמרו שהוא מפנק את קיבוצי הצפון. המלעיזים ישכחו כי כביש כזה יסייע גם לקריית־שמונה, למטולה ואף לצה"ל. ובאשר שפרס אינו שוטה, הוא יזהר בכל "הערפה" של קופת־חולים או של הקיבוצים כפל־כפליים משיזהר שר־האוצר הנוכחי. אפשר לסמוך על ראש הממשלה וועדת השרים לענייני כלכלה שיבדקו בקפדנות יתירה כל טיפה שתזלוף מהברז וגם כל טיפה שלא תזלוף. בדילמה זו יעמוד גם תקציב הבטחון. כל קיצוץ או אי־הרחבה יתפרשו כהתנכלות לרבין וכל עמידה של האחרון מול תביעות האוצר, תתורגם ללשון הטינה הקיימת או הבלתי־קיימת של רבין לפרס.

וזה לבד מהשאלה, עד כמה בנוי פרס להיות שר אוצר. פעולתו כראש ממשלה למען אישור התכנית הכלכלית מיולי 1985 היתה מהירה. מעבדי התכנית הכלכלית מלאים תשבחות לתפיסתו הרחבה, הבנתו המהירה ותגובתו הנכונה על כל רעיון שהועלה, אך הוא נדרש אז להחלטות מאקרו שבמאקרו. אין זה מבטיח, כי יצלח באותה מידה לפסוק בענייני מיקרו ספציפיים, כמו אם לאשר ל"אל־על" או למפעלי ים־המלח או לאברהם שפירא הלוואה או ערבות מדינה. הבנתו הטובה את התהליכים הכלכליים ברמה הלאומית אין פירושה התמצאות בשוק ההון, בקופות־הגמל ובשאר בעיות מיקרוסקופיות, שהן מנת חלקו של המופקד על קופת המדינה.

ומעבר לכך: מי יעמוד על משמר סיכויי השלום? שר המשטרה? ז'אן ד'ארק? נהדר!

פרס לאוצר / גדעון בן־ישראל

בין שני דגלים

יש להציל את החברה והמשק. לכן על המערך לקבל את תיק האוצר ומי מתאים לכך יותר משמעון פרס, שלזכותו בעיקר נזקפת ההצלחה בהדברת האינפלציה

משחר נעוריה הניפה תנועתנו שני דגלים: הדגל הלאומי והדגל החברתי־כלכלי. קראנו לכך ציונות סוציאליסטית. בהשקפת־עולמנו זו נבללו, כמובן, גם שני הדגלים שבהנפתם הנהגה, שמעון פרס, בנאומו הדרמאטי במרכז העבודה, את ההצטרפות לממשלה רחבה — דגל השלום ודגל הצלת הדמוקראטיה.

ואף־על־פי־כן ההתמקדות בערכי השלום והדמוקראטיה בלבד, עם כל חשיבותם, לוקה בחסר. הרי גם ר"צ ותנועת המרכז־שינוי דוגלות בערכי השלום והדמוקראטיה ובכל־זאת תפיסתן הכלכלית־חברתית מנוגדת לזו של מפלגת העבודה.

האבות המייסדים חלמו על הקמת חברת עבודה, חברה של ציונות סוציאליסטית. מים רבים זרמו מאז לים. תנועת העבודה השתחררה מהמרכיבים המארקסיסטים במשנתה, ששמו דגש במאבק המעמדי על־פי תפיסת בורוכוב וחבריו, והתמקדה ביצירת מנופים משלה לבניין הארץ — ההתיישבות העובדת, חברת העובדים, עזרה הדדית, בטחון סוציאלי, בריאות שוויונית. כל זאת עשתה תוך שיתוף עם צורות משק אחרות — המשק הפרטי והמשק הממלכתי — ותחרות הוגנת עמן.

כמובן, יש צורך בשינויים מרחיקי־לכת כדי להתאים את הכלים לעידן החדש ולתקן שגיאות בתחומי הניהול וכיווני העשיה. לכך מכוון המהלך החדש בהסתדרות. עם זאת הניאו־סוציאליזם החדש לנו, ימשיך לינוק מהעקרונות ומהערכים הבסיסיים של התנועה. הוא אינו מתיישב עם מגמות הפריואטיזציה (ההפרטה) והפקרת איש איש לגורלו. השאיפה לחברה צודקת יותר ושוויונית יותר, הבנויה על עזרה הדדית ובמצום פערים, תמשיך להיות נר לרגלינו.

אין שחר לאגדה המרושעת, כאילו המשבר הכלכלי־חברתי שלתוכו נקלענו הוא רק משבר המנופים שהקימה תנועת העבודה, ולא משבר המשק היצרני כולו. כמה מתוך 100,000 דורשי העבודה — פרי הבאושים של סרטן האבטלה המתפשט — הם מפוטרי "כור"? ומה על מאות המפעלים הפרטיים שנאלצו להיסגר? האם החקלאות הפרטית לא נהרסה? לאן הוליכה אותנו "הכלכלה החופשית" מבית־מדרשו של הליכוד? לשווייץ של המזרח התיכון, נוסח ארליך ול"כלכלה הנבונה" של ארידור, שפרצה את כל הסכרים. פריצת הסכרים הולידה אינפלאציה דו־ספרתית, ואחר־כך תלת־ספרתית — שלושה אחוז ביום ויותר מאלף אחוז בשנה. המשק הציבורי והפרטי־ציבורי חדלו לצמוח, כי במקום לעסוק בייצור החלו לעסוק בפינאנסים ובמקום לייצר השקיעו במניות הבורסה.

ההתיישבות העובדת ומשק העובדים היו הקרבנות הראשונים, מפני שעסקו פחות מאחרים בספקולאציות, המשיכו להשקיע בהקמת מפעלים, ולא מיהרו ללחוץ על הדק הפיטורים.

זה היה הרקע כשנכנס לתמונה שמעון פרס. ביוזמתו התגייסה הממשלה שהוא עמד בראשה, בשיתוף פעולה עם ההסתדרות, עם התאחדות התעשיינים ועם גורמים יצרניים נוספים במשק, להצלת המשק מהתמוטטות. ואולם במקום לעבור לשלב הצמיחה, כפי שהותנה עם הפעלת התכנית הכלכלית, המשיכו בהקפאת שער הדולר, קווי האשראי, הריבית העלתה לרמות רצחניות. בעליהן, שהיו בידיהם כספים גדולים, הרוויחו על כל דולר עד 70 סנט בשנה, אך מי שהיה זקוק לכספים לבנקים שילם על כל דולר זוב — דולר וריבית בשנה. כך תפחו חובות סבירים של משק מתפתח למימדי ענק. הראשונים שנפגעו בשלב זה היו המושבים והקיבוצים; בהמשך נפגע כל המשק היצרני בישראל.

בזה אחר זה קרסו מפעלים פרטיים וציבוריים. בהם רבים שהצטיינו באיתנותם במפעליו של אברהם שפירא, מפעלי "פלגת" של ישראל פולק ותעשיית הטקסטיל כולה, גם רוב ענף הבניין הקבלני־פרטי, כולל "רסקו". הוא הדין לגבי ענף האלקטרוניקה ובראשו "אלסינט". אפילו קונצרן "כלל", שפרס את תחומי פעילותו לא על התעשיה לבדה אלא גם על מסחר, ביטוח ופינאנסים, נקלע להפסדים כבדים. לפי הדיווח של חברת "קונסלטנט" האמריקאית, המתמחה בכך, כ־3000 חברות מפעלים ועסקים נמצאים בקשיים ובמצוקה.

מן הראוי להזכיר למי שמיהרו להכריז, שההתיישבות העובדת וחברת העובדים הן נטל ולא נכס, כי ראשי המשק ההסתדרותי אינם השלומיאלים היחידים בישראל; כמעט כל המדינה מלאה היום מנהלים כושלים, כביכול, תעשיינים גרועים, מושבניקים פושטי רגל וקיבוצניקים חסרי מזל.

מה קרה כאן? מדוע אנשים מוכשרים, מנהלים מעולים, יזמים מוצלחים, אנשי עבודה חרוצים נהפכים לכשלונות ניהוליים ועיסקיים? מדוע מפעלים לתפארת במדינת ישראל מפסידים? מדוע קורס המשק? די לעיין בכמה מנתוני 1988 כדי להבין זאת.

בתוצר התעשייתי חלה ירידה של 2.2 אחוזים. בהשקעות — ירידה של 2.1 אחוזים, באבטלה חל גידול מאיים מ־5.5 אחוזים ל־8 אחוזים. ובאינפלציה, במקום תחזית של 12 אחוז, הגענו ל־18 אחוז. וכל זה התרחש לאחר ששר האוצר נתן לבעלי היכולת מתנת מס של כמיליארד שקלים מתוך הנחה שאם יתנו להם כסף, הם ידאגו לצמיחה.

הוסיפו לכך את הריבית הרצחנית ואת שער־החליפין המוקפא, העושה שמות ביצוא, והתמונה ברורה: אנו בעיצומו של משבר. אם לא תותווה מיד תבנית כלכלית מקיפה דוגמת זו של 1985, בשיתוף ההסתדרות הכוחות היצרניים האחרים במשק, לחידוש הצמיחה, ניקלע מחדש לסכנות לא פחות חמורות מבעבר הקרוב.

על־כן חייבים להעלות את הדגל החברתי־כלכלי לראש התורן. יש להציל את החברה והמשק בעוד מועד. משום כך על המערך לקבל את תיק האוצר, ומי כשיר לכך יותר משמעון פרס, שלזכותו בעיקר נזקפת ההצלחה בהדברת האינפלציה.

ההתוועדות בשטוקהולם / מרים פוקס

אנטומיה של פגישה

הודעה נמסרה לרוזנופס באמצע הפגישה בשטוקהולם: אם תיפגש עם ערפאת תסולק מכל תפקידיך. הגיב על כך עבד ראבו מאש"ף: "אני רואה שגם לכם יש חזית סירוב"

שלושה מאלה שהשתתפו בפגישה עם ערפאת ואנשיו בשטוקהולם סיפרו לסופרת "דבר" על ארגונה ועל מהלכה. את הרעיון הגה שר החוץ השוודי סטן אנדרסון. אנדרסון, ידיד ישראל מסור, שקל כיצד תוכל שוודיה, כארץ נייטראלית, למלא תפקיד של מתווכת בין הצדדים לסכסוך הישראלי־פלשתינאי. מאחר שלישראלים אסור להיפגש עם אנשי אש"ף ומאחר שגם ארגונים יהודיים אמריקאים לא היו מוכנים לפגישה מסוג זה, פנה אנדרסון לידידו עו"ד סטנלי שיינבאום מלוס אנג'לס. כחבר הסניף האמריקאי של המרכז הבין־לאומי לשלום במזרח־התיכון הציע שיינבאום לאנדרסון להכניס את יו"ר הסניף האמריקאי של המרכז, עו"ד ריטה האוזר, בסוד יוזמתו. גם את דרורה קאס צירפו לעניין, בתוקף היותה מנכ"ל הסניף האמריקאי.

בספטמבר, לכבוד פתיחת המושב ה־43 של עצרת או"ם, הגיע אנדרסון לניו־יורק. בהזדמנות זו נפגשה הקבוצה לראשונה ודנה על פגישה עם נציגי אש"ף. ב־21 באוקטובר התקיימה בשטוקהולם הפגישה הראשונה. בפגישה השתתפו שלושת נציגי המרכז לשלום במזה"ת, שר החוץ השוודי וחאלד אל חסן, ראש ועדת החוץ והבטחון של אש"ף וחבר הוועד המרכזי של הארגון. בפגישה משולשת זאת, לאחר דיונים והבהרת החלטות המועצה הלאומית הפלשתינאית, נוסח מסמך שטוקהולם.

השוודים העבירו את העתק המסמך לידי ג'ורג' שולץ. הלה הודיע להם שהמסמך חסר ערך כל עוד לא יצהיר עליו ערפאת בפומבי וגם יחתום עליו. לפי הצעתו של שולץ יזמו השוודים את הפגישה השניה. שלושת הנציגים היהודים הדגישו צורך להרחיב את המשלחת לצורך פגישה זו ופנו למנחם רוזנופס, נשיא תנועת העבודה הציונית באמריקה, ולאברהם יודוביץ, ראש המחלקה להיסטוריה של המזרח התיכון באוניברסיטת פרינסטון. לאחר לבטים הסכימו השניים להצטרף למסע.

ב־5 בדצמבר הגיעו לשטוקהולם חמשת חברי המשלחת היהודית. המשלחת של אש"ף, וערפאת בראשה, הגיעה למחרת.

חברי שתי המשלחות הסכימו פה אחד למסמך, כפי שנוסח בפגישה הראשונה. אנשי אש"ף הבהירו למשלחת בארה"ב, שהמסמך אושר על־ידי חברי הוועד המרכזי של אש"ף לפני בוא המשלחת לשטוקהולם. במהלך הדיונים, מספרים חברי המשלחת, הודיע להם ערפאת שההחלטות מל"פ באלג'יריה מבטלות למעשה את החלק באמנה הפלשתינאית הקורא להשמדת ישראל. עוד במהלך הדיון הודיעו הפלשתינאים שהם תומכים בפתרון של שתי מדינות, פלשתין וישראל, זו בצד זו.

ההרגשה הכללית של חברי המשלחת היתה, שאש"ף אכן עשה תפנית היסטורית ופנה לדרך חדשה — דרך השלום. במסיבת עיתונאים נגררות

(המשך בעמוד 8)

هكذا في الأصل

● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

ארבעה מארבעה?

"בידבר היום" מאתמול נשמטה השורה האו־מרת, כי לבד משמעון פרס כיהן בממשלת ישראל שר נוסף שהח־זיק בשלושה מארבעת התיקים הבכירים – לוי אשכול (בתמונה), שהיה שר האוצר ולאחר מכן ראש הממשלה ושר הב־טחון. אם יקבל פרס את תיק האוצר יהיה "יחיד בצמרת" שכל ארבעת התיקים הב־כירים הוחזקו על־ידו.

מצא את ההבדלים

בשנת 1958 הופיע לראשונה הספר רחב הידיעה "ימי ציקלג" לס. יזהר ומיד עורר תשומת לב וזכה לשבחי הביקורת. מאז ועד היום יצאו לאור מספר מהדורות אולם בשנים האחרונות אזל הספר מן השוק. עתה ראתה אור מהדורה מתוקנת של "ימי ציקלג". יזהר עצמו, לדברי הוצאת זב"מ, סקרן לדעת מי מהקוראים יגלה את השינויים.
העטיפה המקורית צוירה בידי רעייתו של הסופר, נעמי סמילנסקי, בחום ולבן. בזב"מ החליטו כי יהיה מרשים יותר להפוך את החום לזהב.

זכות ראשונים

ד"ר אברהם צביון (בתמונה), מנהל האגף לחינוך מבוגרים ב־משרד החינוך והת־רבות, נבחר לכהונת סגן־נשיא ההתאגדות הבינלאומית לחינוך מבוגרים. זו פעם ראשונה שישראלי נבחר לתפקיד כה בכיר בהתאגדות זו. ד"ר צביון נבחר במושב הוועד המנהל של ההתאגדות שהתכנס השבוע בשוודיה. התוכנית להשכלת מבוגרים (תהיל"ה) הפצה עלידו ברחבי העולם וזכתה להתעניינות רבה. מספר מדינות אף ביקשו מישראל "לייצא" את התוכנית, שהצליחה להחזיר לספסל הלימודים מבוגרים שמסיבות שונות לא השלימו את לימודיהם הסדירים.

בפעם הראשונה משלחת מהודו בביקור בהתאחדות התעשיינים. בפגישה החליטו התעשיינים ההודים והישראלים על המשך הידוק הקשרים העסקיים עם תעשיינים ואנשי עסקים משתי המדינות. בתמונה: דורון סמיר ראש אגף מתכת ואלקטרוניקה בהתאחדות התעשיינים לוחץ את ידו של ראש המשלחת מהודו, צ'.ר.פבסקר.
צילום: ישראל סימיונסקי/י.פ.פ.א.

חלוף

אלכסנדר דובצ'יק, חלוץ תנועת הרפורמה בצ'כוסלובקיה, הוכתר ביום שני כאזרח כבוד של העיר בולוניה באיטליה. הוא נתקבל בהתלהבות ובחמימות רבה בעיר זו לפני חודש ימים בתחילת סיור מחוץ לצ'כוסלובקיה, לאחר 18 שנות בדידות. המועצה העירונית של בולוניה, בה יש רוב לקומוניסטים, הודיעה כי תואר הכבוד הוענק לדובצ'יק לאות הוקרה על "מעמדו המוסרי והמדיני כאדם וכמדינאי ועל תרומתו לתנועת האביב של פראג".

סמנטיקה

הנשיא רייגן נפגש ביום שני עם 16 ראשי שבטים אינדיאנים והדייע כי לא השמיע שום הערות מעליבות על האינדיאנים בפגישותיו במוסקווה באביב שעבר. הפגישה שנמשכה 20 דקות באה בעקבות מחלוקת על דברים שנשא רייגן בפני סטודנטים באוניברסיטת מוסקווה ובניהם המשפטים: "יתכן ולא היינו צריכים להענות לדרישת האינדיאנים להמשיך באורח החיים הפרימיטיבי שהורגלו לו. היינו צריכים אולי לומר להם לא, בואו הצטרפו אלינו. היו אורחים כמו כולנו". לפני הפגישה אמר רייגן לכתבים: "אינני זוכר שאמרתי זאת". לדבריו רצה לספר לקהל הסובייטי על הגיוון הרב בחיים האמריקאים.

ביקור משפחתי

ויויני מנדלה (מימין) ביקרה אתמול את בעלה נלסון מנדלה הנתון במעצר בית בפארל. נתלווה אליה עורך־דין המשפחה דולה אומר.

מינוי

ד"ר אליעזר לודמן (בתמונה) מרצה בכיר בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל־אביב, נבחר לראש המכון לקרימינולוגיה ולמש־פט פוליטי בפקולטה. בשנים 1977־1980 ערך ד"ר לודמן את עיוני משפט כתב העת של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב. משנת 1980 הנו חבר המערכת, המוציאה לאור את פסקי הדין של בית המשפט העליון.
תחומי התעניינותו העיקריים הם אחריות פלילית של גופים משפטיים, עבירות מחשב ופגיעה בסודיות מסחרית.

דו"ח

שר האנרגיה של ארצות הברית ג'ון הרינגטון והשגרירה לשעבר של ארה"ב באו"ם פרופ' ג'ין קירקפטריק נתקבלו אתמול בלשכת נשיא המדינה חיים הרצוג במשכן נשיאי ישראל בירושלים. האורחים מסרו לנשיא פרטים על הסמינר השנתי שקיים המכון ע"ש קירקפטריק באוניברסיטת תל־אביב, שנושאו הפעם היה "לקראת שנת 2000 – דו קיום ושיתוף פעולה אזורי בין ישראל ושכנותיה".

מתוך 44 מועמדות קיבלו 12 נשים ירושלמיות את התואר יקירת נעמת בירושלים לשנת 1988: דבורה אברהמובסקי, אסתר אלון, עליזה הלק, דינה הרס, תקוה זיתי, ג'ולייט שואטר, רחל טגר, חלה ירושלמי, קלרה מרדה, פנינה ניספלד, שולה נתנזון, רות פרידמן ומזל המם. בטקס שנערך אתמול בבית אלישבע בנוכחות כ־450 מוזמנות הסבירה מזכירת נעמת רות לב, כי נשים אלו פעלו בהתנדבות 50־30 שנה למען נעמת. בשקט, בצינעה וללא אור הזרקורים. ניסן הרפז, מזכיר ההסתדרות בירושלים, הזכיר, כי 51 אחוז מכלל האוכלוסיה בבירה הן נשים, והשפעתן מורגשת משנה לשנה. בתמונה: (מימין לשמאל): הדסה שעלוב, מאשה לובלסקי, רות לב וניסן הרפז.

מכתבים ● מכתבים ● מכתבים ● מכתבים

על מה באמת מתנהל המאבק?

שמענו בתוכנית "מוקד" (7.12.88) את דבריו מלאי הלהט של ח"כ פרופסור אבנר שאקי, בה הציג את תביעתם של חוגים בארץ לשינוי חוק השבות (חוק מיהו יהודי). לצערי לא נגע כבעיה אשר לגבי ולגבי כמותי היא העיקרית בנושא: מה הוא יהודי? כאשר אומר אדם "אני יהודי", מה הוא מתכוון להגדיר? את אמונתו הדתית? או את השתייכותו לעדה דתית? או אולי את לאומיותו בלבד?
נוטים אנו להתעלם מאחד ההישגים העיקריים של המהפכה הציונית: המהפכה הציונית נתנה ליהודי, לראשונה בהיסטוריה, את האפשרות להגדיר את לאומיותו מבלי לשייך עצמו לא לאמונה דתית ולא לעדה דתית. אפשרות זאת תישלל מיהודי ישראל עם חקיקת חוק מיהו יהודי. יש להדגיש: המהפכה הציונית לא מנעה מאיש להגדיר את אמונתו או את השתייכותו לעדה דתית יהודית כלשהי. היא רק נתנה, גם לרוצים בכך, אפשרות להגדיר את השתייכותם הלאומית במנותק מהשתייכותם הדתית.
כדי למנוע טעויות יש להבהיר את השימוש במושגים "עם", "לאום", "אומה": בעולם העתיק ובימי־הביניים היו ההשתייכות הדתית והלאומית כרוכות זו בזו. הנביא מוחמד כינה את עדתו "האומה" המוסלמית. הצלבנים שרו על אודות "בני העם הנוצרי", ואיש לא ראה בכך כל פגם. גם היום יש עמים שמשתמשים כך במונחים אלה, אבל ישנם עמים שנתנו לבניהם את האפשרות להגדיר את השתייכותם הלאומית נטו, ללא כפיה לכרוך בכך גם אמונה דתית. בלשון העברית שלט העירוב הזה בלי מצרים, עד למהפכה הציונית. בא הקונגרס הציוני הראשון ונתן באות־כוח לעם היהודי, במנותק מן הצורך להשתייך לעדה דתית זו או אחרת, ובמנותק מן השאלה אם אותו יהודי מאמין בדת היהודית. עתה באים בני הגוף המתגדר (בצדק או שלא בצדק) בתואר "המחנה הלאומי" ונותנים את ידם לחיסול הישג יסודי זה של המהפכה הלאומית היהודית. עצוב לא כן?

יאיר גורן
ירושלים

לעצור את פרס!

כחצי שנה לפני הבחירות ערך עוזי ברעם סיור בסניפים. כתב "מעריב" שנלווה אליו סיפר, שעשרות פעמים במשך היום שמע מראשי סניפים את המשפט: עוזי, תרד משפם ועידה בינלאומית אי־אפשר ללכת לבחירות. ומה השיב עוזי: תעזוב ועידה, העיקר השלום!
ובכן, כיום אפשר להגיד בפה מלא: רעיון העידועים של הוועידה הבינלאומית גרם לכשלון המערך בבחירות עברות, שהליכוד תקף שוב ושוב בנושא הזה ולמערך לא היתה כל תשובה. ומה אפשר לענות כשמצטטים את נימוקיו המשכנעים של שמעון פרס ב־1983 נגד ועידה.
כל התנהגותו של פרס בנושא הזה הזכירה את התנהגותו של רבו, דוד בן־גוריון ז"ל, בנושא "הפרשה". הפסיכולוגים קוראים לזה "אידיאה פיקס". כלומר, האדם דבק ברעיון מסויים ושום כוח שבעולם לא יזיז אותו מאמונתו...
עד היום עוברת בי צמרמורת כשאני זוכר שהיה חשש רציני מאוד ששולץ ישלח ליצחק שמיר הזמנה לוועידה בינלאומית – וחודשיים לפני הבחירות ואז היה נוסע שמעון פרס בשם חצי הממשלה...
עכשיו כשאני שומע ששמעון פרס (בניגוד לדעת המפלגה), רוצה להיות שר חוץ דווקא, אני קורא למפלגה: למען העם והמדינה, עיצרו את שמעון פרס ו"יועציו"!

עודד כהן
עין־הוד – איחוד

ח"כ אבנר שאקי

להחזיר הטלוויזיה לציבור

תגובות דעת־הקהל על המשדר הנעשה בטלוויזיה באות לביטוי על־ידי קומץ עיתונאים ופוליטיקאים, המבטאים לרוב את עצמם, בניגוד ליומרתם לדבר בשם הכלל. קיים פער בין דעתם של מעצבי דעת־הקהל המקצועיים לבין דעתם האמיתית של מיליוני הצופים.
קבוצת מומחים אירופית בשם "כוח המשימה האירופי המיוחד לבדיקת עתיד הטלוויזיה" שמונתה על־ידי 21 החברות במועצת אירופה פירסמה בחודש יוני דו"ח מקצועי מיוחד בשם "אירופה 2000 – טלוויזיה מאיזה סוג?" בדו"ח הם קובעים, כי "השדרים, מנהלי תחנות הטלוויזיה ומנהלי התוכניות, לא היו די רגישים להעדפות הציבור ולדעותיו, אלא אם כן העדפות הציבור עלו בקנה אחד עם שאיפתם של השדרים. בעתיד יש הכרח לשנות את חוקי השוק כדי שהאינטרסים של הצופה יבואו לכלל ביטוי".
אם באירופה זו המסקנה, בישראל על אחת כמה וכמה היא נכונה. על רקע תמונת מצב זו, היגשתי לרשות השידור הצעה בדבר הקמה והפעלה של קבוצות צפייה האונה (קצ"ה) מקרב האוכלוסיה. קבוצות אלה יהיו התשובה ל"דעת־קהל" ספקולטיבית וסלקטיבית. קבוצות אלו יהיו סיסמוגרף עממי של דעת־הקהל האמיתית, ובכך יסייעו להנהלת רשות השידור לעצב, לבנות ולשנות תוכניות, ולעמוד בפני לחצים תר־בודיים של כל המיסטרים.

מתי דויד
חבר מליאת רשות השידור

המדע והדת

מאז תקופת הרנסנס שפקחה עיני רבים שאין העולם נראה כפי שתיארו כל שליטיו למיניהם, כי לולא אותם גאוני־מדע שצמחו אחרי זה היתה עוד האנושות חיה עד היום כמו בתקופת האבן הצייד, היו מוציאים את פרנסתם בפרך. בכך אפשר היה להוכיח מה הם היתרונות של מחקר מדעי מול תפיסת־עולם מאובנת שרגלו בה חכמי־הדת. הם חסמו כל התקדמות אנושית לעומת גאוני־המדע המביאים אושר ועושר לאנושות שהיתה אומללה מאות דורות.
המדע מגלה את רזי הטבע האדירים כדי להפיק תועלת ממשית לבני־אדם. אולם גם בימינו עדיין שולטת האי־רציונליות בכיפה. רבים סוגדים לדת ורואים בה נחמה לסבלותיהם, מבלי להעריך את גאוני־המדע שהקדישו את חייהם לטובתנו. על קבריהם של גלילאו, ניוטון, דרווין, פסטר ואיינשטיין לא באים להשתטח כפי שמשתטחים על קבריהם של קדושי־הדת. אנו מנצלים את המצאות הקיטור, החשמל, המכונות וכל הציוד הטכנולוגי שקיצר לנו את יום העבודה בשיווין־נפש כאילו כל זה בא מהשמיים, ולא פרי מאמץ מוחו של האדם.
גם על מדינת ישראל עובר אותו גל של אי־רציונליות וסגידה למנהיגירות שמעוניינים במדינה תיאוקרטית ולא מתקדמת. על קברו של הנשיא הראשון חיים וייצמן, שהיה גם מדען גדול, לא באים להשתטח כמו על קברו של הבאבא־סאלי.

חיים חצורי
אילת השחר

יובל לספינה "אגיוס ניקולאוס"

ב־4 ביולי 1989 ימלאו יובל שנים להגיעם של כ־700 מעפילים אל נמל חיפה לאחר מסע תלאות של כ־4 חודשים על סיפון הספינה "אגיוס ניקולאוס".
אנשים אלה יצאו לדרכם ב־12 במארס 1939 מברנו, צ'כוסלובקיה. הם התחילו את מסעם ברכבת אל ברטיסלבה. משם בשתי סירות שטו המעפילים בצפיפות נוראה במורד הדנובה. בעיר טולקה, רומניה, עלו 700 הפליטים על הספינה הרעועה "אגיוס ניקולאוס" ולאחר שלושה שבועות הגיעו לחיפה. משמר החופים הבריטי יצא לקראת הספינה, ובחילופי אש נהרג אחד המעפילים – יוסף אבל ז"ל. האוניה חזרה ליוון ועגנה ליד האי קאוס במשך שלושה(!) חודשים. הקהילה היהודית של אתונה דאגה להם לאספקה במשך תקופה ארוכה זו, בה לא ניתנה להם הרשות לרדת מן האוניה (אף גם נולדו 3 תינוקות – שני בנים ובת). בעזרת היהודים היוונים נשכרה אוניה קטנה יותר שהיתה מחוברת אליה סירת דייגים. במשך שיט של שבוע נאלצו המעפילים להצטופף מתחת לסיפון, ללא מזון וללא תנאים סניטריים, מפחד פן האנגלים יגלו את "המטען האנושי". אל החוף הגיעו המעפילים בסירת הדייגים הקטנה בשיט בים סוער, שיט שנמשך 36 שעות של בלהות, ונחתו בארץ ישראל ב־6 בבוקר של ה־4 ביולי 1939.
אנו – חנה לרמן (לשעבר אולמר) המתגוררת כיום בניו־ג'רזי, ארה"ב, וארנסט רטינגר, המתגורר באילינוי, ארה"ב, מעוניינים לארגן כנס של אותם מעפילים ואנשים שהיו מעורבים בספינה זו שעודם בין החיים, בישראל ביולי 1989.
נשמח מאוד אם אנשים, שעלו באוניה זו ייצרו קשר עם נציגתנו בארץ, החתומה על מכתב זה, מרים שפס, רח' החלוץ 46ב, ירושלים.

מרים שפס
ירושלים

לפני 60 שנה

קצינים צרפתיים נהרגו באלג'יר

פלוגה צרפתית הותקפה מן המארב ע"י פרשים ערביים. האורבים פרצו והתנפלו על מכוניתו של הגנרל שעמד בראש הפלוגה. הגנרל ושני קצינים אשר היו איתו נהרגו מייד.

שמונה יהודים בפרלמנט הרומני

בהרכב בית הנבחרים הרומני הכולל את מפלגות הליברלים, ההונגרים והאכרים – שבראשה עומד הפרימייר מאניו – נבללו 8 צירים יהודים. ארבעה ציונים, אחד סוציאליסט ושלושה מסיעת מאניו.

לפני 40 שנה

גבורי יד־מרדכי למנוחות

עשרים הארבעה הקרבנות שנפלו בהגנה על משק יד־מרדכי הועברו למקום מנוחתם האחרון, על גבעה הנשקפת אל פני המשק.
על גבעה זו תוקם מצבת זכרון למרדכי אנילביץ' גבור גיטו וארשה.

הפרלמנט הירדני מאשר סיפוח פלשתינה

שני בתי הפרלמנט העבר־ירדני אישרו היום פה אחד את החלטת הקבינט בדבר איחוד א"י ועבר הירדן תחת כתר עבדאללה.

ה"אסיף" של ליברמן – 90 אלף דולר

מאת אריה לינדנבאום

אם אכן תימכר יצירתו הידועה של מאקס ליברמן "האסיף בטירול" במחיר המוערך של 90 עד 120 אלף דולר, כפי שהתמונה הוערכה על־ידי גלריית "גורדון" לקראת המכירה הפומבית הקרובה, תהיה זו אחת המכירות הגדולות בארץ. במכירה הפומבית הצפויה של גלריית "גורדון" בתל־אביב, שתיערך ב־2 וב־3 בינואר 1989, במרכז הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב, יוצעו למכירה יותר מ־600 יצירות אומנות. המדובר ביצירות ציירים ישראלים ולא ישראלים, מהם רבים בעלי שם עולמי כמו מאקס ליברמן, יעקב אגם, אורי לסר, לגיה, פיקאסו, מירו, שאגאל, אגם, מרסל יאנקו, ישראלס, טולוז לוטרק, דומייה, ואף רמברנדט שמיוצג במכירה זו בשני תחריטים במחירי הפתיחה של 1400 ו־1800 דולר התחריט.
בין האומנים הישראלים בולט נחום גוטמן בטריפטיקון משנות ה־50 – שמן על עץ, עם נוף טבריה ודמויות בגודל של כ־80 על 60 ס"מ. היצירה מוערכת במכירה של גורדון, במחיר של 40 אלף דולר (!).
קומפוזיציה של מרדכי ארדון משנת 1958, שמן על בד, הוערכה בין 24 ל־30 אלף דולר. במחיר דומה מוצעת קומפוזיציה אחרת של ארדון. "אקרובטים של המעגל", משנת 1968, של יוסל ברגנר, מתוך באלבום האומן, יוצע בכעשרות אלפים דולר.
היקרה ביצירות שאגאל במכירה של גורדון היא חיתוך עץ בצבעים בשיטת המונוטייפ. בס"ה מדובר ביצירה בגודל של 28.2×20.2 ס"מ. היא חתומה בעיפרון בשולי הדף ומתוארכת בשנת 1923. היצירה הוצמה שנית בתאריך מאוחר יותר ומסומנת במספר רומי. המדובר בחיתוך עץ נדיר ביותר על נייר יפני שקוף (במצב טוב פרט למספר כתמים בשולי הדף וקרע קטן בשוליים). הודפסה בעת שהותו של האמן בברלין בדרכו לפאריס לאחר שעזב סופית את רוסיה בשנת 1922.
שאגאל הוזמן על־ידי פול קסירר, מו"ל וסוחר אומנות, להדפיס את זכרונות נעוריו ברוסיה והוא הכין 5 לוחות עץ מהם הודפסו בשעתו עותקים בודדים של היצירה. מאוחר יותר, בשנת 1950 הודפסו מן הלוחות מהדורות קטנות של 20 עותקים כשהן חתומות וממוספרות. היצירה שבמכירה ידועה בשם "האיש עם השק" (1922/3). חיתוך עץ זה בצבעים הוערך על־ידי גלריית גורדון במחיר שבין 35 אלף דולר ל־45 אלף דולר (!).
ליטוגראפיות של שאגאל מתוך מהדורות ממוספרות בנות 50 עותקים יימכרו במכירה במחירים שבין 4,000 דולר ל־9,000 דולר.
תחריטים של פיקאסו יוצעו במכירה במחירים של 1,800 עד 4,000 דולר.
היצירה של מאקס ליברמן שבמכירה מתועדת בספר תולדות האומנות המודרנית בהוצאת פייפר במינכן, 1920. גודלה לא יותר מ־62×29.5 ס"מ. היא צוירה בשנת 1878 בשמן על בד.
לצד היצירות היקרות ויכוו במכירה הרבה אקוורלים, תחריטים ותמונות שמן במחירים נמוכים בהרבה. אקוורלים של מרדכי לבנון יוצעו ב־500 עד 1,400 דולר; שמנים של לבנון – 6־4 אלפים דולר; אורי ליפשיץ – שמן על בד – 2,000 – 3,000 דולר; ליטווינובסקי – שמנים – בין 500 ל־1,600 דולר (ריזקן בגל בצלאל).
במכירה מספר תמונות שמן של יאנקו כשהגדולה בהן 70×50 ס"מ הוערכה בין 7 ל־9 אלפים דולר ("רכן קישוט").
יוסף ישראלס, שמן על בד משנת 1890, הוערך עד 16,000 דולר; מנחם שמי – "נערה שלובת כפות" – עד 9,000 דולר; יחזקאל שטרייכמן – עד 7,000 דולר; מאלדי משנות ה־40 עד 4,000 דולר; זריצקי – 7,000 דולר; חיים גליקסברג – 9,000 דולר ועוד ועוד.
בס"ה יוצעו במכירה 637 יצירות שנסקרו בשלושה קטלוגים נפרדים.
את היצירות אפשר לראות בתצוגה מוקדמת בגלריה גורדון.

מאקס ליברמן – דיוקן האמן, ליטוגרפיה

קבלת מודעות 24 שעות ב"דחוף"
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' "דחוף" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 246363 239952

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות המתחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' וערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ב' – 04־525566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן ובתו טיפול חירום לסובלי שיניים בהדסה עין כרם בחדר המיון – 02־446220

עזרה ראשונה נפשית "ערן עזרה ראשונה נפשית"
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשישים 02־690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146 טל': 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

אלמקס משחת השיניים במניעת עששת יעילה פי 3

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
סביון – אבן גבירול 83 – 246003
ירושלים
ירושלים – יפו 212 – 380073
חיפה
קופת חולים מכבי – יל"ג 6 – 672472
פתח־תקוה
אסותא – ברוך הירש 21 – 911710
בני־ברק – רמת־גן
בני־ברק – ר' עקיבא 110 בני־ברק – 787355
רמת־יצחק – שד' ירושלים 96 – 777506
בת־ים חולון
קופ"ח – עין יהב 2 חולון – 884854
אהרון – המגינים 52 חולון – 889153
מכבי – שנקר 35 חולון – 895571
רחובות
מעיין חיים – בנימין פ. מנוח"ב – 456212
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
קופ"ח כפר־סבא – בן גוריון 45 כפר־סבא

אלמקס

עיריית קרית־אתא
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י שכון עובדים בע"מ למתן הקלה בגוש 11023 חלקו 41+42 בתוך הבעל שם טוב 8־10 ובגוש 11023 חלקות 49+50 בתוך הנביאים קרית אתא (תיק בב' 2780/87+בב' 2781/87 + בב' 2544/87 ובב' 2455/83).
מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים:
בחלקה מס' 41 – ב־4.55%
בחלקה מס' 42 – ב־4.06%
בחלקה מס' 49 – ב־1.0%
בחלקה מס' 50 – ב־0.3%
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00;
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית אתא, ת"ד 1 קרית אתא.
אינג' י. ...
מהנדס העיר

מהלך חדש בהסתדרות

אנטומיה של פגישה

(המשך מעמוד 7)

קראו ראש הממשלה השוודי ושר החוץ השוודי את נוסח המסמך. לבסוף התייצב יאסר ערפאת, בליווי חברי משלחתו, לפני העתונאים ואמר כארבע פעמים שהוא מכיר בישראל. הערכת חברי המשלחת היתה, שערפאת עומד לחזור על מסמך שטוקהולם בנאומו בג'נבה. להערכתם, אש"ף עמד בדרישות הממשל, כפי שהציגן לפניה.
מנחם רוזנפס מספר, שכאשר הזמינה אותו דרורה קאס להצטרף למשלחת, ידע שהדבר עלול לסכן את מעמדו בקהילה היהודית בארה"ב, אך כתומך נלהב ב"שלום עכשיו" החליט לקבל עליו את הסיכון. והוא גם ראה חשיבות בכך שבמשלחת יהיה לפחות נציג אחד בעל רקע יהודי ציוני. רישה האחר מעורבת בסכסוך הישראלי־פלשתינאי בתוקף היותה יו"ר המרכז בארה"ב. האחר פעילה בזרוע השמרנית של המפלגה הרפובליקאית. לעומתה מייצג סטנלי שיינבאום את הזרוע הליברלית של המפלגה הדמוקראטית. אברהם זדוכין מייצג את האקדמיה. דרורה קאס צורפה למשלחת כמנהלת הכנס האמריקאי של המרכז.
שבוע אחרי הפגישה, לאחר שספג הרבה ביקורת אך קיבל גם הרבה תמיכה, חושב רוזנפס שלפגישה היתה חשיבות והיא תביא תועלת לתהליך השלום. לפיכך לא היתה מובנת לו תגובתו המאיימת של יוחאל לקס, יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית, שצילצל לביתו בשעה שלוש בלילה, בעוד רוזנפס עושה דרכו לשטוקהולם, והודיע לאשתו שאם ישתתף בעלה בפגישה, יסולק מתפקידו, נשיא התנועה בארה"ב, ומכל תפקידיו בקהילה היהודית. לא די בכך, מספר רוזנפס
בעלבון, באמצע הפגישה של המשלחות בשטוקהולם מסרה לו פקידה, לעיני כל הנוכחים, הודעה טלפונית מלקס: "אל תיפגש עם ערפאת – אם תיפגש תסולק מכל תפקידיך".
לבשורת התפרסם בעמוד הראשון של העתון השוודי "דאגנס ניהטר", תחת כותרת גדולה, איומו של לקס. הוא התפרסם גם ב"ניו־יורק פוסט" ובעתון הגרמני "דוישה צייטונג". הגיב על כך איש החזית הדמוקראטית באש"ף, יאסר עבד ראבה: "אני רואה שגם לכם יש חזית סירוב".
רוזנפס ער לכך שחברי אש"ף הם עדיין אויבי ישראל; דווקא משום כך, הוא אומר, יש לנהל אתם דו־שיח לקידום השלום. כנגד הביקורת על החלטתו להיפגש עם ערפאת, הוא מבקש להדגיש, יש רבים התומכים בצעדו. תנועת הנוער דרור־הבונים, למשל, העבירה לו מסר בשם חברי ההנהלה: הללו הודיעו לו שהם ניצבים מאחוריו, ושמעשהו היה ברוח הציונות המתקדמת. זה מזעזע ובלתי מתקבל על הדעת, מתמרמר רוזנפס, שיוחאל לקס יבוא לפגישת הוועד המרכזי הארצי של תנועת העבודה הציונית וידרוש את סילוקו של רוזנפס מתפקידו כנשיא, כפי שהודיע לקס שיעשה ב־17 בדצמבר, בפגישת הוועד המרכזי העומדת להתקיים בבלטימור. "אינני מסוכן אך שלקס אינו מסכים עם דעותיי", אומר רוזנפס. "זכותו גם להפריך את מעל גבי העתונות, אך אין לו כל זכות להתערב בפעילות של ארגון יהודי עצמאי ולהכתיב לחברים את דעתו".
בערב ניו־יורקי קר אני נפרדת מרוזנפס ומהרהרת: דווקא בגלל דיונים על קידום השלום פורצת מלחמת יהודים חדשה.

דבר אחר

עורכים: שלמה גונן, אתיק ברנר, תרזה אינגבר, יאיר גרבוז, עודד גראפי, סמרל
אורחים: דני קרמן, אהרן שמי, אמנון דנקנר, אביב אלחסיד ותמר קרמן, יוני להב ואבנר כץ.
המערכת מתנצלת בפני הכלב של שריר, המלך על פרס הגבולות של רבין,
על כך שהיתה צריכה לטפל חשוב בכלבים אחרים.

ימונה הרב פרץ לניהול תיאטרון חיפה!

אזרחים שרוצים שיהיה לתיאטרון החיפאי מספיק כסף.

המוסף הסאטירי של דבר ● ר' בטבת, תשמ"ט ● גליון מס' 265 ● מוקדש לממשלת התקוה הלאומית ● למערך שיציל את הליכוד מהדתיים ומהמפד"ל הקיצוני ● לרבין שיציל את תיק הבטחון משרון ● לש"ס שיציל את הקופה הלאומית מאגו"י ומש"ס ● לקופה הלאומית שתציל את ההתיישבות ואת "בר" ● ל"בר" ולהתיישבות שיצילו את ההסתדרות ● ולהסתדרות שתציל את המערך, שיציל את הליכוד וחוזר חלילה

סיכסוך חדש: הליכוד הבטיח את טאבה גם למצרים וגם ל"דגל תורה"

מכתב אישי ליצחק רבין

מר רבין היקר,

שמעתי בצער שהחלטת לבטל את חתימתך על "דבר". בצער, כתבתי – אבל בהחלט בהרגשה של כבוד והזדהות. אני לא זוכר בדיוק מה כתבו עליך, שגרם לך להחליט את ההחלטה החשובה הזאת – ואני, כעורך "דבר אחר", מברך אותך, אבל מבקש ממך לזכור: "דבר", "דבר אחר" זה לא "דבר". "דבר אחר" זה דבר אחר – ולכן, אנא, המשך בבקשה לקרוא אותנו.

אני בעצמי לא קורא את "דבר". לו היית יודע איך הם חשמצו אותי, בעתון הצהוב הזה. ואנחנו לא מקרים יחידים אצלם: איך שהם כותבים על אנשים, זה פשוט נורא. סוד גלוי הוא שאנחנו, "דבר אחר", וחם, "דבר", יושבים באותו בניין ואפילו מודפסים באותה מכונה – וגרוע מזה: גם מגיעים ביחד לבתי המנויים (אלה שנשארו, אחרי ש"דבר" השמיץ כמעט את כולם) – אבל בעניין הזה אנחנו סומך עליך. אנחנו כל הזמן אומרים לעורכי "דבר": "אתם רוצים שאנשים יחתמו על העיתון? אז אל תכתבו עליהם רעים. אחרת אתם פשוט כורתים את הענף שאתם רובצים עליו". ואני וידידי ב"דבר אחר" פשוט עשינו החלטה: אף מלה רעה על אף אחד. זה גם שומר על אחדות העם – והעיקר מביא לנו המון קוראים.

אני מוכן אפילו לספר לך סיפור שהוא סוד, אבל אני בטוח שלא תגלה: אחד העורכים שלנו כתב על איזה פוליטיקאי שהוא "מפרל של פרס" ואני ראיתי את זה ממש לפני שזה הלך להדפסה ושיניתי את הכינוי חסר הטעם הזה ובמקום זה כתבתי: "הזרוקטור הצעיר והדינאמי, שאני מכבד את דעתו למרות שנראה לי שבמקרה הזה הוא טועה" – וככה מנעתי, ברגע האחרון, עוד ביטול־חתימה. ואם תשאל אותי, הלוואי שהיו לנו כל כך הרבה מנויים, כמו **ביטולי המנויים** שמנענו.

זהו, יצחק היקר (תרשה לי לקרוא לך "יצחק היקר"), מה שרציתי לבקש ממך. וכעת אני שואל את עצמי איך מכתב זה יגיע אליך ואם ביטול החתימה פירושו של דבר שאתה גם לא **פותח** את "דבר" ואפילו לשם "דבר אחר"? אבל אני כבר סומך עליך. אנחנו "דבר אחר" מתוך דבר.

אנא, עשה כל מה שאתה רוצה. רק אל תפסיק לקרוא אותנו.

שלך, בהתרפסות

דב בר אחער,
עורך "דבר אחר"

אריק שרון התנגד לפעולת צה"ל בלבנון: "אין לתקוף מדינה שחתמנו איתה על חוזה־שלום"

– מאת פרשננו המדיני חוזה לבנבירה –

[illegible]

ש"ס תקבל את הסוודר של עוזי ברעם, במקרה של ממשלה רחבה

ברגע האחרון

במערך חובבים: על כל שלושה שיגותו בליכוד צריכים למות לפחות שניים מהמערך

קבוצה של עתונאים מ"דבר אחר" נפגשה עם הנשיא וקראה לו "יצחק". הנשיא אמר שקוראים לו "חיים"

"שלום עכשיו" יגיב אחר־כך

"הטלפון אצל צלי היה מקולקל, לאבשלום [illegible] ההכרה בישראל וכל השאר, הגיעו לחבר"ח ... [illegible]

ארה"ב לא תטיל על ישראל וטו, אלא שמטו

בעקבות הפשיטה הישראלית על מפקדת ג'יבריל בלבנון, החליטה ארה"ב להטיל שמטו על הצעת הגינוי לישראל באו"ם. [illegible]

פודל אנאליטי

זה סיפור ישן על יהודי אחד שהלך ברחוב ואחריו הלך כלב, ואחרי הכלב הלך שוטר.

אמר השוטר ליהודי: קשור מייד את הכלב הזה בשרשרת, או שתשים לו מחסום.

[illegible]

אנו דורשים

לשים מחסום לפח אשפה בחצר תיק משטרה

$ 5,000,000 [illegible]

דבר אחר

פועלי כל העולם – כול כאלב ביג'י יומו

הודעה לציבור
תרגיל הג"א
השבוע יערך תרגיל הג"א.
במסגרת התרגיל יודיעו ברדיו ובטלויזיה, שערפאת מכיר במדינת ישראל – וכולם יצטרכו לרדת למקלטים תוך שתי דקות.

לפרס שיציל את הקופה הלאומית מאגו"י ומש"ס ● לקופה הלאומית שתציל את ההתיישבות ואת "בר" ● ל"בר" ולהתיישבות שיצילו את ההסתדרות ● ולהסתדרות שתציל את המערך, שיציל את הליכוד וחוזר חלילה

האוצר למערך – המערך לליכוד

פרס יהיה שנתיים שר האוצר, שנתיים שר החוץ – ולפני הבחירות יחזור להיות פרס האש"ף, החרא והבן־זונה כמו קודם

קונצנזוס

ליכוד לישראל – מזל לישראל!

היום כבר אין שום ספק:
רק לליכוד מגיע להרכיב ממשלה.
רק לליכוד מגיע לשלוט במדינה – ורק הליכוד מגיע לעם היושב בה.
וזה מגיע לו וגם לנו, רק בגלל הצורה הממלכתית שבה נוהג הליכוד, לעומת המפלגתיות הצרה שנודפת מכל מעשיו של המערך.
ואין צורך ללכת רחוק.
צריך רק לקום ולהשוות.
להשוות את הממלכתיות של 600 אחוזי האינתיפאדה, לעומת המפלגתיות הצרה של בלימתה;
להשוות את הממלכתיות של הכניסה ללבנון, לעומת המפלגתיות הצרה של היציאה ממנה;
להשוות את הממלכתיות של הסירוב לעשות שלום, לעומת המפלגתיות הצרה של השאיפה אליו;
להשוות את הממלכתיות של חרס כלכלת ישראל, לעומת המפלגתיות הצרה של התמוטטות חברת העובדים.
ועכשיו, ממש בימים אלה, כמוה בולטת לעין – כל הממלכתיות שבה מנסה הליכוד להרכיב ממשלה צרה, לעומת המפלגתיות הצרה של המערך, המנסה להציל אותנו ממנה. אבל, ומוכרחים להודות, לליכוד יש גם מזל גדול – והמזל שיש לליכוד, הם מנהיגיו.
אותם המנהיגים שיודעים כל כך יפה להסביר את כל העובדות האלה לעם.
כל הזמן.
בכל שעה.
ובעיקר שעה אחת קודם.

הלפרין

בעקבות נאום ערפאת בז'נווה:

ישראל איבדה את חוסר ההכרה

● שמיר: כל מה שערפאת רוצה, זה רק להשמיד את מדינת ישראל. לכן הוא מוכרח להכיר בה, כדי שיוכל להשמיד אותה. כי אם הוא לא יכיר במדינת ישראל, אז איך הוא יוכל להשמיד אותה? ●

● מקור בכיר: לו ידענו לפני שש שנים, כשערפאת ישב בבונקר בביירות, שלא יעברו שש שנים והוא יכיר במדינת ישראל – היינו מחסלים אותו כבר אז! ●

● כוחות גדולים עמדו הכן להפציץ את ארמון האומות בז'נבה, לפני שערפאת יספיק להכריז שם על הכרה מפורשת בישראל, דבר שיביא להשמדתה הסופית ●

גנדי לא יגלה לאף אחד מה הן דרישותיו לפני שהן תתמלאנה

– מאת כתבנו גיל שבט –

רשימת דרישותיו של גנדי, הקרויה גם "רשימת ה־11" על שם אחת־עשרה הדרישות הכלולות בה, כביכול, הפכה בין־לילה נושא לספקולאציות והשערות פרועות, דווקא בגלל סירובו של שר המשטרה המיועד להתייחס אליה באמצעי התקשורת.

חוגים מוריעיניים יודעים לספר, שבאחת מדרישותיו תובע גנדי את מישרת מנכ"ל משרד המשטרה לגומאדי או לאושרי – ואילו ידיעה אחרת טוענת, שגנדי דורש בדיוק את ההיפך, כלומר שבשום פנים אין למנות את גומאדי או את אושרי לאיזו שהיא מישרה במשטרה.

חוגים מסויימים אומרים, שדרישה אחרת מן הרשימה מבקשת להחיל את חוק שיחרור אסירי המוחתרת גם על אושרי וגומאדי ולמקום שהם יפנו כבית הסוהר, להכניס את העתונות.

נמסר גם, שלא לפרסום, מפי מישהו מהמקורבים, שמכיוון שלעתונות אין שום סיכוי למלא אפילו אחת מהדרישות הכלולות ברשימה, זה בכלל לא העסק של האבא שלה.

ברגע האחרון

המסגד שנשרף בכפר איבטן, נשרף כתשובה על שריפת בית הכנסת, שיישרף, בלי ספק, כתגובה על שריפת המסגד

שערוריה: התוכנית "מחפשים את המטמון" הובטחה גם לש"ס וגם ל"דגל תורה"

מקור בכיר: אם אולמרט יזכה בחצי מיליון, בתביעת הדיבה שהגיש נגד "דבר", הוא לא יצטרך יותר לקחת הלוואות מבנק צפון־אמריקה

[illegible]

ישראל טוענת כי אין לה כל קשר לכלבים הממולכדים, אשר נשלחו לפגוע במחבלים המסתתרים במערות בפשיטת צה"ל ללבנון בסוף השבוע. "הכלבים הללו שייכים למחבלים", הסביר דובר צה"ל, • – ולראיה, הם נושאים על גופם אמצעי־חבלה וחומרי־נפץ. תראו לנו כלב יהודי אחד שמסתובב עם חומרי נפץ על הגוף".

דובר צה"ל מעריך, שכלבי המחבלים נולדים עם חגורות חומרי־נפץ סביב גופם, כך שבעצם הט.נ.ט. הינו גנטי, בדיוק כמו שכל תינוק שמה ישר נולד מחבל, עם קלאצ'ניקוב וכרוז של כוח 17 ביד.

Dog Day Afternoon

פאהד פשרה פוסע
איפה פאהד אין חלב.
עוד מעט יתחיל העצר.
מה זה פאהד עם כלבלבו
מתנה הבאתי לו...

פאהד – ילד שלי מצלח.

הרב פרץ: אני מוכן לצאת לארמניה עם מזוזות כשרות, בתנאי שהארמנים יבטיחו לש"ס את הטוטו של ארמניה

– מאת כתבנו צדוק יטרחואין –

הדרישה של הרב פרץ עוררה תמיהה, בעיקר בגלל שידועה התנגדותו של השר למשחקי כדורגל המשוחקים בשבת.

אבל הרב השיב לתמיהה שהובאה לפניו, במתק שפתיו הידוע: "על כך הם כבר נענשו, לאו?"

גנדי לא ימנה את סוסו לקונסול

– אבל, מאיר שני, הוא יתבע להעניק לחמור שלו תפקיד של סגן־שר.

[illegible]

פועלי כל העולם – בפני מכשול לא תשים עיוור

פסים

המאגאזין הדו־שנתי להולכי־רגל בקריית מלאכי והסביבה • גליון מס' 1 • יום רביעי, י"ד בדצמבר, התשמ"ט

הולך רגל שעבר במעבר חצייה לנשים נדרס שלא כהלכה

לקראת תהליך הפיצוליזציה של מעברי החצייה, העומד להתחולל בקרוב, החליטה מערכת "פסים" להביא כשירות מיוחד לקוראיה, את השירטוט הנ"ל, המתאר את ההבדל בין מעברי החצייה של הגברים ושל הנשים, כפי שהוא מצטייר בשירטוט: לגברים מעברי־חצייה ובהם פסים שחורים על רקע לבן – ואילו לנשים פסים לבנים על רקע שחור.

הערה: ההבחנה בין שני הסוגים אינה מן הקלות. ההבדלים הם יותר לוגיסטיים־תוכניים, מאשר צורניים־חיצוניים. אם אינכם מצליחים להחליט באיזה מן המעברים לבחור, חכו על הברזלים עד אשר יעבור בן מינכם ותוכלו לחצות אחריו.

הערה להערה: במידה ונקלע למקום בן המין הנגדי, תוכלו לפעול על דרך האלימינציה ולחצות בכל מעבר שבו לא חצה בן המין שאינו מינכם את הכביש.

מה גברים: מה נשים:

■ פסים שחורים □ רקע לבן
□ פסים לבנים ■ רקע שחור

דעת יחיד — דעת רבים

היקשו באוזני כמה פעמים ויפה היקשו את הקושיה הבאה: מדוע אי אפשר לפתור את בעיית מעברי החציה, בכך שגברים יחצו את הכביש על הפסים השחורים – ונשים על הפסים הלבנים בלבד, או שלא יעברו נשים במעברי החצייה, או שלא יעברו בכלל. שהרי אשה – סוף כל סוף אשה היא!

ובכן, ישבו חכמים ומצאו כי מיפתח רגלי האשה הממוצעת גדול מן המרחק שבין שני פסים – וידוע לכולם שהנשים מבכרות לפסק את רגליהן למקסימום. מכאן שהאשה, עם כל הרצון הטוב, תמיד תדרוך לפחות על חלק מן הפס השחור.

בוודאי שאין להתיר לנשים לעבור בכביש סתם ככה, ללא מעבר. כי הכביש הוא שחור (ע"פ כל חור בחושך) והצבע השחור מותר רק לגברים.

מה שנכון הוא, שמוטב שהנשים לא יעברו בכלל, אולם לכך אין השעה כשרה עדיין.

ד. יחיד ד. יחידה

בתמונה: ארבעה גברים חוצים במעבר־חצייה לנשים. אחד מהם כבר בא על עונשו

מלאחי לוטו באופן לוטומטי

לתושבי העיירה קריית־אמו שבדרום: מעבר החציה שבעיירה יעמוד לרשות הגברים בימים: ב', ד', ו', ושי בשבוע, ולרשות הנשים בשאר ימי השבוע. עם הכלבים והילדים הסליחה.

קונצנזוס

מזוזיים!

יפה דרשו חכמי וגדולי הקריה, בהפרידם בין אשה־ערווה לגבר־אבר, במעברי החציות בעירנו שחוברת לה יחדיו. אולם מי כמותם ראשון לדעת, כי מעברי החצייה – חשובים ככל שיהיו – הנם רק הסימפטום לבעיית התערובת הגסה, בין אשה־ערווה לגבר־אבר.

יוצא אדם את ביתו ומנשק את המזוזה. היתכן כי גברים ונשים ינשקו את אותם המצים ואולי מנשק אותו אדם את הלוקוציטים המרוחים על המזוזה, שהשאירה אחריה אשה בנידתה!!

משום כך קורא אני לשים על כל משקוף ותחת כל קורה רעננה שתי מזוזות: האחת „שדי" לאשה והשניה „שדי ח"" לגבר. כמו שנאמר בכתובים: – שתי מזוזות לשני מינים. – ויפה שעה אחת קודם!

הסירב

המדור לחיפוש תשובות

למערכת "פסים", שלום.
אני הומוסקסואל. במיני אני גבר, אולם במשיכותי המיניות אני אשה. האם עלי לחצות את הכביש במעבר החציה לנשים, למרות שמעבר החציה לגברים מגרה אותי הרבה יותר?
משה בן־לולו

מערכת "פסים" היקרה.
כאשר אני לוקחת את בני, שהוא בגיל מיצוות, ומעבירה אותו את הכביש – באיזה מעבר עלינו לעבור, כדי להגיע ליעדנו בשלום? ואל תענו לי, שאבא שלו יעביר אותו, למה הוא אין לו אבא. ואל תגידו לי שילך לבד, כי הוא עיוור!
זהבה מבשולי

מערכת "פסים" הנכבדת.
בשכונה שבה אני מתגורר, צמוד מעבר החציה לנשים מימין למעבר החציה לגברים – ושאלתי היא: האם כאשר אני חוצה את המעבר, עלי להסתכל ימינה ושמאלה, כמצוות חוקי התעבורה – או שמא לשים את מבטחי בצור ה' צבאות ולהסתכל שמאלה בלבד?
משה דרעי

אתה שואל – להב הזועם משיב

להב הזועם יקר,
עכשיו, אחרי שהשיחות הקואליציוניות עם החרדים [illegible] מאחורינו, רציתי לדעת: מיהו החרדי, והאם כל החברה הללו עשויים מעור אחד, או שמא יש הבדלים ביניהם, ולמה?
ישראל [illegible]
[illegible]

להב הזועם משיב:
ישראל היקר, אכן, צדקת. ישנם כמה הבדלים ביניהם. [illegible]

1. החרדי הקיצוני שאיננו מדבר איתנו:
[illegible] ובקיצור הם לא נחמדים.

2. החרדי הקיצוני שמדבר איתנו:
הוא לא כל־כך קיצוני. הוא מאוד מתון, אפילו. [illegible]

3. החרדי הספרדי הנוטה לליכוד
הינו פרימיטיבי, באבאסאלי, מים קדושים, [illegible] בקיצור אספסוף.

4. החרדי הספרדי בעל הנטיות הדו־אליטיות והסוציאליסטיות
[illegible]

5. החרדי האנטי־ציוני (נוטה לממשלה צרה של הימין)
[illegible]

6. החרדי האנטי־ציוני (נוטה לממשלה צרה שלנו)
[illegible]

7. החרדי הגלותי שבגללו נמסור את השלטון
מדבר כל הזמן באידיש, [illegible]

8. החרדי [illegible]
[illegible]

9. החרדי בעיצומו של המו"מ הקואליציוני עם מפלגתנו
[illegible]

10. החרדי עם סיום המו"מ הקואליציוני המוצלח עם מפלגתנו
תוקע סכין בגב. [illegible]

דעת יחיד השחור עשה את שלו

כבה לא מתנוגים.
כשצריכים את החרדים, לא מתססים לטרוד אותם, כידוע, [illegible] להבטיח להם את כל ההבטחות שבעולם ובלבד שיתרצו. ואז הם מאמינים ובאים, לתומם, לסייע.
[illegible]

ד. יחיד

פוזיטיב

אהרון שמי

מוזר על המירקע
צפה מחר בטלוויזיה בסרט הוידיאו המרגש
„עשרה יצאו עם שחור"
הסרט שהקליטו כלבי התופת של ישראל, בטרם יצאו למיבצע־ההתאבדות בלבנון.

ברגע האחרון

הכלב של שריר מגיש תביעת־דיבה. טוען: בגלל החשיפה הגדולה כל אחד ברחוב מצביע עלי ואומר: הנה הכלב של שריר

חיי כלב

משבוע הבא ב„דבר אחר":
הכלב של שריר מגלה: שלחתי את הפודל של פרס עם מטען חומר נפץ לפוצץ את עמודות „יחידשות"

5000 שנות היסטוריה

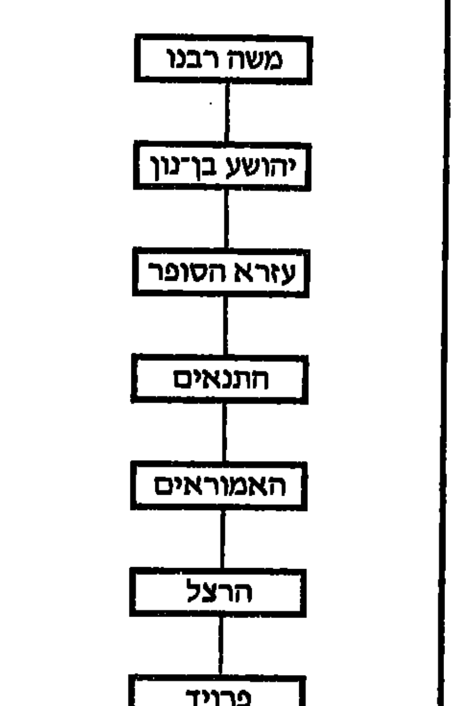

מסביב לעולם בפאניקה

שלום קוראים. אני עכשיו במדרים.
ארץ עתיקה, עתירת תרבות.
אני מנסה לי להגיע מאתר לאתר,
[illegible] את המראות ועיני לא
שבעות.
[illegible] לראות את מסגד
[illegible] הוא חביב עלי במיוחד.
[illegible]

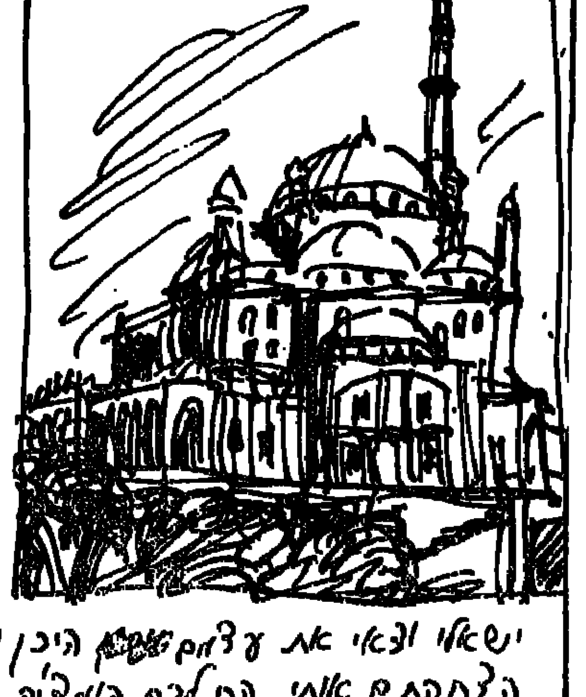

[illegible]
שלכם [illegible]

הגליל היה עליון גם בצרפת

טורניר דרג ב' באמצע מאי

מאת משה כהן

נבחרת ישראל תשחק בין ה־11 ל־15 במאי בטורניר דרג ב' בכדורסל שיערך בליסבון. ישראל שובצה בבית אחד עם נבחרות הונגריה, איסלנד, בלגיה ופורטוגל. במקביל יערכו משחקים בעוד שלושה בתים והזוכות בשני המקומות הראשונים מכל בית יעלו למשחקי שלב הביניים של אליפות אירופה.

משחקי בית הגמר של אליפות אירופה יתקיימו בסוף חודש מאי בעיר היוגוסלאווית, זאגרב. במשחקים אלה יטלו חלק נבחרות בולגריה, צרפת, יוון, איטליה, הולנד, ברה"מ, ספרד ויוגוסלאוויה. הגרלת המשחקים תהיה ב־28 בחודש באגרב.

ישראל תארח את בית ג' באזור האירופי של מוקדמות הגביע העולמי שיערך ב־1990 בארגנטינה. המשחקים בבית ג' יערכו בין ה־6 ל־8 בספטמבר בהשתתפות נבחרות מערב גרמניה, בלגיה, שוויץ וישראל.

הנבחרת שתדורג במקום הראשון בבית תצטרף למנצחות שני תתי הבתים האחרים ולחמש הנבחרות שידורגו במקומות 4–8 באליפות אירופה שתערך באגרב, לטורניר מוקדם לאליפות העולם. שתי הנבחרות הראשונות בטורניר זה ייצגו את אירופה ביחד עם שלוש הנבחרות הראשונות באליפות אירופה דרג ב' באליפות אירופה באגרב.

גביע המחזיקות – גליל עליון

שרות „דבר"

שחקני הפועל גליל־עליון קצרו אמש הישג מרהיב בהר הגעש של מחזיקת הגביע הצרפתי, שולה. הם זכו בנצחון – 78:87 (40:47) שהותיר את הצרפתים פעורי פה. המשחק נערך במסגרת המחזור השני של משחקי בית רבע הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע.

ראשי הגליל לא התקשו אמש

בשיחה מיוחדת ל„דבר" להסתיר את התרגשותם. יו"ר הקבוצה, ישע כהן אמר: „זה היה משחקנו הטוב ביותר בתקופה האחרונה". ואכן, חניכיו של מולי קצורין לא נבהלו מקהל רעשני ומשיפוט עוין של השופט הבולגרי. הם החזיקו ברסן המשחק והצליחו להוציא את הצרפתים משיווי משקלם.

היה זה הפסד הבית הראשון של שולה לאחר תקופה ממושכת. כמה אחראים היו להישג הישראלי. אור גורן שנכנס לשחק בדקה ה־7 במקום ברד ליף שצבר שלוש עבירות, גילה כושר קליעה מעולה ממרחק. דיין פרימן ליהטט ללא קושי בצרפתים ושרי מרסין שלט ללא עוררין מתחת לסלים.

רק בפתיחה הוליכו הצרפתים, אבל ההמשך היה של שחקני הגליל שגם בדקות הסיום הצליחו לשמור בקור רוח על יתרונם.

נקודות לגליל: מרסין וגורן 20 כ"א, פרימן 19, מאלוביק 16, ליף 10, פלישר 2.

נקודות לשולה: ודר 24, דובלס 12, בילבה 10, לאמורי 9, גראהם 15, קאם 5, קונסטנטין 3.

מאמן צבי שרף: בתקוה

הערב בגביע אירופה בכדורסל

פרשנים: לימוז' נחלשה מכבי מסוגלת לנצח שם

גביע האלופות – מכבי ת"א

שרות „דבר"

שחקני מכבי ת"א ינסו הערב לעבור את הר הגעש הצרפתי בשלום. הם יתארחו אצל לימוז' במטרה לשכוח את ברצלונה ולעלות על דרך ההצלחות במסגרת משחקי בית הגמר של גביע אירופה לאלופות.

לפחות על הנייר נראים המכבים טובים יותר. נקודת היתרון העיקרית שלהם תהיה מתחת לסלים. אם קוין מאגי, קן בארלו ולבאן מרטר יצליחו להציג את יכולתם הרגילה, יזכו חניכיו של צבי שרף בנצחון חוץ חשוב. המכבים הגיעו לצרפת כבר לפני יומיים במטרה להסתגל לקור האירופי ולהתכונן בצורה יותר יסודית לקראת המשחק. הדי ההפסד הצורב מול ברצלונה עדיין ניכרים במחנה הישראלי.

אולם, גם הצרפתים במצוקה. הם נוצחו במחזור הפתיחה של משחקי בית הגמר ע"י יוגופלאסטיקה והערב הם חייבים לזכות בנצחון ביתי כדי להשאר בתמונת המאבק על העליה למשחקי חצי הגמר. פרשני כדורסל רבים באירופה טוענים כי לימוז' עשויה להוות את הסוס השחור של משחקי בית הגמר. למכבי אין זכרונות נעימים מלימוז'. לפני שלוש שנים הצליח שחקנה הוותיק של הקבוצה, מבגאל לקלוע סל מחצי מגרש ולגרום להארכה שבעקבותיה נוצחה מכבי והפסידה בסופו של דבר את כרטיס העליה למשחק הגמר.

פרשני כדורסל צרפתים טוענים כי לימוז' נחלשה לעומת העונה שעברה וזאת בעקבות עזיבתו של הענק שחום העור, קלדנס קי, שעבר לשחק באיטליה. את מקומו תפס מייקל ברוקס בן ה־30, שבינתיים לא הצליח לגלות יכולת משכנעת.

הזר השני של הקבוצה הוא דרן קולינס בעל „יד הזהב". קולינס הוא מלך הסלים הקבוע של לימוז' ויכולת הקבוצה תלויה רבות בו. שחקן מסוכן נוסף הוא סטפן אוסטרובסקי המככב גם בנבחרת הלאומית. יתר שחקני הקבוצה הבולטים הם רישאר דאקורי, בריגור באגיו וסטרים.

הצרפתים מודעים ליתרונה של מכבי מתחת לסלים. לכן, הם ינסו לשחק במהירות ולבסס את המשחק על קליעות ממרחק. אנו צריכים לקוות שהקלעים הצרפתים לא יהיו בכושר קליעה יוצא דופן.

באמת, מכבי צריכה לשחק היטב מתחת לסלים ואז הסיפור יכול להיות קל. את משחק הקבוצה ירכזו לסירוגין חן ליפין, שגילה יכולת טובה מול ברצלונה ווילי סימס. דורון ג'מצ'י יהווה את התשובה של מכבי לקלעי החוץ של לימוז'.

גם לקהל המקומי תהיה השפעה על הנעשה ונראה שמצפה לנו מאבק חריף ועצבני. בכל מקרה, גם באולמה הלוהט של לימוז' מכבי ת"א היא הפייבוריטית לזכות בנצחון.

הפועל: „אור אדום" לעיני וראנקוביץ'

מאת משה כהן

קבוצת הפועל ת"א מקווה להמשיך הערב את שרשרת הצלחותיה. האדומים יארחו את ענקי זאדאר במסגרת המחזור השני של משחקי בית רבע גמר גביע קוראץ'.

שחקני הפועל מצויים לאחרונה בכושר מעולה. משחקם המעולה מול מכבי ר"ג הוכיח זאת שוב. גם הערב הרבה יהיה תלוי בשלישיית הזרים, פרישמן, טאונס וויליאמס.

לשחקני זאדאר יש יתרון מתחת לסלים וזאת בעיקר בזכות הענק הבין לאומי, סטויאן וראנקוביץ', שבעונה הבאה ילבש את מדי ריאל מאדריד תמורת סכום אסטרונומי של מליון דולר לשלוש שנים. ידוע שגם הבוסטון סלטיקס מעוניינת.

גביע קוראץ' – הפועל ת"א

זאדר נחתה במצב רוח אופטימי: באנו לנצח!

בשיא יכולתו, יכולתו של הענק המגושם לגובה של 2.17 מ' יכולה לעשות צרות רבות לשחקני הפועל. היוגוסלאווים זכורים לנו מלפני שנתיים כשהתמודדו מול מכבי ת"א. אז הם לא הרשימו במיוחד במסגרת משחקי בית הגמר לאלופות, אולם צריך לזכור שלפני שנתיים הופיעה בארץ קבוצה צעירה חסרת ניסיון וכעת יש לזאדאר צוות מנוסה יותר.

ג'יימס פרי והאורחי לאסוף ינסו להקשות את המלאכה על היוגוסלאווים המנוסים. אולם יהיה להם מאוד קשה להזיל מולם ניסים.

יעקב אזולאי ישאף למשחק מהיר של חניכיו ולכושר קליעה טוב של טאונס וויליאמס. צריך לזכור שהפועל קבוצה מהירה יותר והיוגוסלאווים החסונים יתקשו לעמוד בקצב משחק מהיר.

בהפועל מנסים להחדיר פרופיל ומקווים לדבר על המגרש בלבד. הערב מול יריבים עוצמים באולמם הביתי תנתן להם הזדמנות נוספת להוכיח כי לא מדובר בקבוצה לא יציבה. בכל מקרה, תוצאת המשחק תלויה בעיקר בחניכיו של יעקב אזולאי.

מאת מנחם בלום

שחקני זאדאר נחתו אתמול בנמל התעופה בן־גוריון לאחר הפסקת ביניים ברומא. האווירה במחנה היוגוסלאווי אופטימית והם מקווים לזכות בנצחון חוץ.

מאמנם, דראזן פאקוטה הביע אמש אופטימיות לגבי סיכויי קבוצתו להעפיל למשחק חצי גמר בגביע קוראץ'. הוא הביע אמונה כי הערב ניתן יהיה לגבור על הפועל ת"א.

את מירב תשומת הלב עורר סטויאן וראנקוביץ' שבשנה הבאה ישחק בריאל מאדריד. וראנקוביץ' הביע אופטימיות לגבי האפשרות שהוא ישחק במאדריד יחד עם דראזן פטרוביץ' תמורת מליון דולר, אולם, הוא ציין כי שום דבר רשמי עדיין לא נקבע.

וראנקוביץ' אמר כי הוא מעדיף לשחק במאדריד כדי שיתאפשר לו להמשיך וליטול חלק במשחקי הנבחרת הלאומית של ארצו. הוא הצטנע והביע את דעתו כי סאבוניס הוא שחקן הציר הטוב ביותר באירופה.

המאמן יעקב אזולאי ציין כי הוא לא ראה את זאדאר בפעולה, אבל יש לו מעט אינפורמציה. הוא הביע בטחון כי אם חניכיו ישחזרו את יכולתם מול מכבי ר"ג – הם יזכו בנצחון.

עדיין לא ידוע אם המשחק ישודר ברדיו. המנכ"ל של הפועל, אברהם פלדה אמר אמש בזעם: „זה שאין שידור של משחקה של הפועל גליל־עליון ברדיו גובל בשערוריה. לא יתכן ששדר שישב בצרפת מיום שני לא יתייחס למשחק. זה מראה זלזול בקבוצות האחרות מלבד מכבי ת"א. לכן, אנו שוקלים לא לאפשר לרדיו להעביר את המשחק בשידור ישיר".

גולדברג הושאל לצפרירים חולון

חיים גולדברג שחקן מכבי ת"א הועבר אתמול לצפרירים חולון, לפי שעה כשחקן מושאל. בכך הושלמה ההעברה המסובכת שבמהלכה היו גם הדים במסדרונות בית המשפט. לעומת זה רוני צמח, שחקן צפרירים חולון ישחק בקבוצה מליגה נמוכה.

ד"ש לגרוזיה

משלחת אס"א בג'ודו יוצאת היום לטיבליסי, גרוזיה, לאליפות העולם לסטודנטים. מימין: רות מגן, אלופת ישראל 52 ק"ג, יעל ארד, אלופת ישראל 61 ק"ג, המאמן יורם הדר וראש המשלחת אפרים אטלס, דיקן הסטודנטים במכון וינגייט

שלטי פרסום בעברית במשחק מכבי במוסקווה

מאת משה כהן

הרוסים טרם השיבו לבקשת הרבבות של ישראלים לקבל „ויזות" למוסקווה, אבל כנראה שהאוירה במשחק תהיה ישראלית לפחות בשילוט מסביב לרצפת הפרקט.

נודע, כי היום עומד לצאת למוסקווה בעל חברה לשלטי פרסום. הוא עומד לנהל מגעים עם הרוסים על הצבת שלטי פרסום בעברית מסביב לרצפת הפרקט. מחר עומד לצאת לוינה מנכ"ל דיזנהויז בניסיון להסדיר קבלת אשרות כניסה לישראלים הרבים שביקשו לראות את מכבי בפעולה.

אולם, עד כה הסכימו הרוסים לתת 14 אשרות כניסה בלבד והכל עוד פתוח. לפחות דבר אחד נראה לנו בטוח: באולם הכדורסל במוסקווה יהיו שלטים רבים בעברית.

יצחק אופק, אחרי סיאול לפני ברצלונה:

צפויה „מלחמה" וישראל צריכה להחליט אם להשקיע ולהצטרף או רק להשתתף

מאת א. יצחקי

סיכומים בנושא ההופעה הישראלית בסיאול נסקרו אתמול ביום עיון, שאירגן הועד האולימפי לסיכום סיאול 88' ופתיחת ההכנות לברצלונה 92'. יו"ר הועד האולימפי יצחק אופק, ציין בדבריו: „בברצלונה תהיה מלחמה בין מזרח למערב, כשהמדינות משקיעות מאות מליוני דולרים כדי להתמודד בה. ישראל צריכה להחליט היכן היא עומדת, האם רוצה להיות אחת המשתתפות או אחת המדינות השואפות להישגים. דברים אלה חייבים להיות מוגדרים כבר עתה ויש להסביר זאת לכל הספורטאים שברצונם להגיע לברצלונה. הם צריכים לדעת מה הדרך הקשה שעליהם לעבור".

אופק הדגיש שהועד האולימפי קבע 5 ענפים מועדפים בהכנות: כדורגל, כדורסל (משחקים קבוצתיים) וסיוף, שיט, קליעה (אישיים). עם זאת, הוא המשיך, שאין הדבר מונע מענף אחר בעל פוטנציאל להוכיח עצמו ולעמוד בקריטריונים.

בתשובה לשאלתי השיב אופק ש־11 מתוך 19 ספורטאי סיאול נמנים על סניפי „הפועל" לעומת 5 מ„מכבי" וכבר ברור שהמשימה העיקרית לקראת 92' תהיה מוטלת על מרכז „הפועל", שהוא משמש כמנכ"ל ההתאגדות, ומרכז זה יצטרך להשקיע בתשתית האגודות ולהרים הישגים מבלי לפגוע בספורט העממי.

בכינוס נטלו חלק נציגי הועד האולימפי, ההתאחדות לספורט, רשות הספורט, וההתאחדויות הכדורגל, הכדורסל הטניס, והיחידה לספורט הישגי ומכללת וינגייט. מבין דברי ראשי הספורט ניתן להסיק שיש לראות בשנה הקרובה כחשובה ומכריעה בציון הדרך לקראת 92' והתכנית הארבע־שנתית תחל בינואר הקרוב. על היחידה לספורט הישגי צויין, כי היא תעבור ריענון.

★ נצחון בטניס. נבחרת הנוער עד גיל 18 בטניס (רכיב ויידנפלד, משה סלאפין ואהוד וייזברג) גברה אתמול בתחרות סאן־שיין בארה"ב על טרינידד 0:3. בסיבוב הבא יתמודדו היום מול יפאן.

המתאגרפים רוצים להיות חובבים

3 המתאגרפים האולימפיים, יעקב שמואל, יהודה ברזויים ואהרן יעקבשוילי, נפגשו היום בראשונה עם יו"ר ועדת האגרוף הקרואה, מנחם פרישלר. שמואל וברזויים הדגישו שהם לא רואים עצמם כמקצוענים ולא רוצים להיות כאלה, אלא חובבים ולייצג את ישראל בתחרויות הבינלאומיות. פרישלר מסר שהודעה זו תובא בפני ישיבת הועדה בשבוע הבא.

דראפיץ', שמעון מנחם וניר לוין שוחררו מהסגל הרחב

נצחון דחוק על צפרירים – 0:1 משער של עטר ■ גרונדמן: היה קודם אימון בוקר מעייף ■ הסגל ישהה 3 ימים בחיפה עד המשחק נגד אסטון וילה ביום ג' הבא

מאת שמואל קליגר

ניר לוין, שמעון מנחם וסלובודן דראפיץ' שוחררו מן הסגל לקראת המשחק נגד אסטון וילה בחיפה בשבוע הבא. השלושה יצורפו לסגל מחדש באימונים שלאחר המשחק נגד הקבוצה האנגלית.

לקראת המשחק נגד האנגלים תגיע הנבחרת לחיפה ביום ראשון ותשהה בבית מלון דן כרמל עד למשחק. ביום שני תערוך הנבחרת אימון מסכם באיצטדיון קרית אליעזר בשעה זהה לקיום המשחק.

הדברים הללו נמסרו ע"י המאמן יעקב גרונדמן מיד לאחר המשחק באצטדיון ר"ג שבו ניצחה נבחרת ישראל בקושי רב את הפועל צפרירים חולון 0:1. על הסיבות ליכולת המאכזבת של השחקנים שמענו הסברים מפי המאמן גרונדמן: „עשינו אימון בוקר מפרך. הבעייה שהמשחקים באצטדיון ר"ג נערכים בשעה בוקרתית בגלל היעדר תאורה. השחקנים היו עייפים לאחר האימון הקשה ולחלק מהשחקנים בערך גם אימון מיותר. הבעייה לא היתה לנצח את צפרירים חולון. אם זו היתה המטרה היינו נמנעים מעריכת אימון קשה כבוקר, שמנע מהשחקנים לגלות את כוחם האמיתי במשחק. כוונת המשחק הזה להגביר את הכושר הגופני ולגלות יכולת יותר טובה".

הבנו את זה ובכל זאת העיניים סירבו להשלים עם התצוגה החלשה של מרבית השחקנים, כוכבים גדולים כקטנים.

על משטח דשא פנטסטי ובמזג אוויר סגרירי נפלא למשחק התקשינו להאמין בשלבים רבים של המשחק שאלה השחקנים הטובים ביותר העומדים לרשותנו. הכדורגלנים ביצעו טעויות לרוב, התקיפו מהמרכז במקום לשתף את האגפים וניהלו מאבק עקר וחסר סיכוי עם מגיני חולון. מספר הבעיטות לשער היה זעום והתוצאה היתה בהתאם. היחיד שגילה יכולת טובה היה השוער גילרדי וגם זה אומר משהו על יכולת הנבחרת שנצפה היה שתגלה עליונות על הקבוצה היריבה.

הקפטן משה סיני פתח היטב אולם בהמשך דעך. גם ניר קלינגר לא גילה את יכולתו הטובה מהמשחקים הקודמים. בהגנה נעשו טעויות לרוב ופעם נכשל הבלם פרסלני בהרחקת כדור פשוט והעמיד את שער הנבחרת בסכנה מוחשית של הבקעה.

המחצית הראשונה היתה מעט טובה יותר מהשנייה אף כי לא הובקעו בה שערים. לאחר ההפסקה הרבו המאמנים בחילופים והנבחרת איבדה כל כיוון. כניסתו של ראובן עטר בדקה ה־60 הביאה לטובה, לא במעט בשל כשרונו הטבעי של השוער הזריז המוכשר. בדקה ה־62 הוא פרץ נפלא בין מגיני חולון ובעט מול השוער את שער הניצחון.

הנבחרת הופיעה בהרכב הבא: גילרדי, אהרוני, פרסלני, אילוז, מכלוף, קלינגר, הדידי, סיני, א. כהן, י. מנחם, דריקס. שותפו במשחק: ניסן כהן, שמעטוב, עטר, ניר לוין, עמר, ברקוביץ, ניר אלון.

על המשחק עצמו אמר המאמן גרונדמן: „במחצית הראשונה היה משחק יפה. חסרה היתה רק הפריצה לשער. אם נגביר גם את המהירות לעומק אז גם יבואו השערים". על תרומת השחקנים שלנו בבלגיה אמר: „הם יביאו תועלת. יכולת אישית הוא מרכיב חשוב של המשחק".

המאמן הסכים עימנו כי הנבחרת מתבססת יותר על המידה על פריצות מהמרכז, דבר התורג מההוראות שניתנו לשחקנים לפני המשחק. אמנם, מדי פעם ראינו את המגן אהרוני פורץ מאגפו אבל הבעייה היא שהפריצות נעשות רק מהאגף הימני בעוד שהאגף השמאלי שבת ממעולה.

ראובן עטר: שער נצחון

המאמן הגן על ההחלטה שלא להעתר להצעת פולין להתמודד עימנו השבוע בר"ג ומתח ביקורת על מבקריו, למשל המאמן הלאומי לשעבר עמנואל שפר שהביע את דעתו כנגד החלטת המאמנים לדחות את ההצעה הפולנית. הוא אמר במידת תרעומת: „כששפר היה המאמן הלאומי אני נמנעתי ממתיחת ביקורת עליו".

ולעצם העניין: „איני יכול לוותר על הכבוד של הנבחרת שלנו. איני יכול להיות נתמך כמו מאמן לאומי לשעבר שהביא את נבחרת ארגנטינה שהנחילה לנו הפסד משפיל 2:7. חוץ מזה, לשחק נגד אסטון וילה, נגד הפולנים ובאמצע משחק ליגה זה גורם לשחיקה ולרעת הנבחרת. אין לנו עדיין כדורגל גדול המאפשר עומס משחקים כזה".

המאמנים עמדו לעקוב אחרי יכולת האנגלים בוידיאו, אלא שזה התקלקל ויעשו זאת ביום ראשון בבית המלון בחיפה. המאמנים עדיין מתלבטים לגבי השוער שיפתח במשחק. מכל מקום שלושת השוערים יהיו בסגל לקראת האנגלים. עטר, אף כי המאמנים אינם מסתירים שבחיהם ממנו, ישתתף לפחות בהמשך המשחק.

שיא חדש בארץ: 500 אורחים ב־21 נבחרות נערים ונוער

המדובר בטורניר החורף המסורתי הבי"ל בכדורגל שיחל בסוף החודש וייערך ב־7 איצטדיונים במשך 6 ימים

מאת שמואל קליגר

500 איש – המספר הגדול ביותר של כדורגלנים ומלווים הגדול ביותר מחו"ל מאז ומעולם בטורניר כדורגל בישראל – יגיעו לארץ בסוף החודש כדי להשתתף בטורניר הנוער. המדובר ב־21 נבחרות נוער ונערים מרחבי יבשת אירופה ומארה"ב.

פרטים על הצדדים הארגוניים המקצועיים נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים בת"א. יו"ר ועדת הנוער גרעון בריקמן מסר כי המשלחת הראשונה מחו"ל תהיה נבחרת הנערים של ארה"ב שתופיע בפעם הראשונה ותגיע ב־24 בדצמבר. נבחרת קפריסין תגיע אחרונה ביום תחילת המשחקים ב־27 בחודש.

הטורניר יימשך 6 ימים ויתקיים בשבי משחקי הגמר שיהיו בזה אחר זה בהרצליה. „לטורניר שלנו יש כבר שם באירופה והוא מופיע במסמכים הרשמיים של פיפ"א. נעשה הכל לפרטי פרטים כדי לקבל אותן תשבחות שזכינו אשתקד", אמר בריקמן שציין כי הטורניר הפך כבר לשם דבר באירופה. לקראת הטורניר עוצב גם סמל חדש שישקף את האחווה בין המדינות המשתתפות. ההתאחדות עשתה מסע פרסום לרבות תשדירי פרסום בטלוויזיה הכללית והחינוכית כדי להגביר את המודעות בקרב בני הנוער. המגמה היא שכמה שיותר בני נוער יבואו לצפות במשחקים שיהיו ברחבי הארץ

מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל יעקב אראל אמר כי ארגון טורניר בסדר גודל כזה, 10 משחקים בכל יום במשך 6 ימים – מקבילים לטורניר הגביע העולמי לנוער, ואם ננטרל את גורם ההתעניינות והמשקל המקצועי, הרי מבחינת הקשיים ומורכבות הארגון אין הבדל מהותי. ההתאחדות הדפיסה שלושים אלף כרטיסים שיחולקו בבתי הספר. 2 משחקי הגמר של טורניר הנוער והנערים יהיו בהרצליה בחסות ראש העירייה ואפשר כי ישולב בהם מצעד של אלפי תלמידי בתי הספר בהרצליה.

בטורניר הנערים תופיע לראשונה נבחרת ארה"ב והדבר נעשה מתוך מחשבה כי האמריקאים הם שיארחו את משחקי הגביע העולמי ב־1994 והיום הם כה עולים בכדורגל העולמי.

ההיקף הכספי של עלות הטורניר כמיליון שקלים. בנוסף למשחקים שיתקיימו מדי יום יהיו גם אירועים חברתיים ובמרכזם השתתפות המשלחות האורחות בחגיגות חג המולד ב־31 בדצמבר כדי להעניק להם תחושה ביתית. כמו כן ישתתפו המשלחות בטיולים בירושלים שיאורגנו על ידי ההתאחדות לכדורגל.

מאמן הנוער שלמה שרף

מאמן נבחרת הנוער שלמה שרף ציין כי שתי הנבחרות (תהיה גם נבחרת נוער ב' שהשנתון שלה נמוך בשנה משנתון הטורניר) יפיקו את מירב התועלת מצבירת ניסיון בינלאומי. „ההשתתפות של הנוער יכולה להיות גירוי מחודש לבני הנוער לפנות לכדורגל", השמיע שרף את ה„אני מאמין" שלו.

מאמן נבחרת הנערים אמנון רז אמר כי גם חניכיו יזכו למנת ניסיון חיונית לקראת המטרה החשובה באמת: משחק המוקדמות הגומלין נגד הולנד.

עצמון המאמן שנהר היועץ

מאת גבעתי בן יוסף

דב עצמון, מחליפו של דוד בר נור בקבוצת הפועל טבריה, חתם אתמול על חוזה אימון עם הקבוצה ובשעות אחה"צ העביר את אימונו הראשון בקבוצה. שמעון שנהר ישמש כיועץ מקצועי.

בר נור עצמו אומר כי פיטוריו לא נבעו משיקולים מקצועיים, אבל הוא לא מוכן עדיין לכבס את הכביסה המלוכלכת בפומבי.

הלוח הכללי

עסקים | הצעות עבודה | מכוניות | רהיטים | מקררים | מי מצא? | הלוואות | רוצים לקנות | רישומי הדרכה | ריפוי והדיה | הכרזות | פוליש ונקיון | שונות | שוק המציאות | נרשמו לנשואין | ירושלים | אולמות

[illegible]

דרושים/ות בעלי נסיון בשיווק טלפוני (טלמרקטינג) לפרוייקט מעניין.

שעות העבודה: 17:00-21:00
תנאי עבודה: מקום שכיף לעבוד בו
תנאי שכר: הרבה מעל למקובל

טל. 03-218269

هكذا من الأصل

המחזמר של הילד מוצארט

התזמורת הקאמרית הקיבוצית תעלה החל מהיום „מחזמר", לילדים ולנוער, בבימוי מלא, מאת הילד מוצארט. המדובר באופרה „בסטיין ובסטיינה" שחוברה על־ידי מוצארט בן ה־12 בשנת 1768 בהפוגה לאחר שלוש שנים של מסעות וטילטולים והופעות בקונצרטים יחד עם אביו ליאופולד ברחבי אירופה.

על האופרה ינצח מנהלה המוסיקלי של התזמורת הקיבוצית ליאור שמבדל. הזמרים המשתתפים הם הזמרת **לילי טונה** בתפקיד בסטיינה והזמרים **גבי שדה** בתפקיד בסטיין **ואיזי** בירנשטיין בתפקיד קולאס הקוסם. התרגום לעברית הוא של חיים גולומב; הבמאי – **יעקב קאופמן**. התזמורת מתפקדת בהפקה כחלק מן ההצגה.

עלילה „בסטיין ובסטיינה" פשוטה בתכלית. קוסם הכפר מיישב את אי־ההבנות בפרשת אהבה וקנאה בין נער ונערה – שניהם רועים. ההצגות תתקיימנה היום באולם האזורי בקיבוץ עין־השופט. מחר (שתי הצגות) במוזיאון תל אביב ובמוצ"ש בקיבוץ אשדות־יעקב מאוחד.

ישראל דלית

הסרט התיעודי כצורה אמנותית בסדרה במוזיאון ת"א

במהלך השנה הקרובה יציג מוזיאון תל־אביב את הסרט התיעודי כצורה אמנותית. הפתיחה: החל ממחצית חודש זה, עם סרטיה של עפרה ביקל. יוקרנו חמישה מסרטיה ותיערך פגישה עם היוצרת. ביקל הגיע לישראל מברה"מ, שם אספה חומר לסרט שני על המדינה הסובייטית. הראשון, שנקרא „הרוסים הגיעו", עוסק במהגרים הרוסים והרוסים בארה"ב. הוא הוקרן בטלוויזיה האמריקאית, וחודש לאחר מכן גם בטלוויזיה הסובייטית. מסרטיה הנוספים שיוקרנו כאן: „שבוי באל סלבדור" שזכה בפרס ה„אמי"; „מה בקשר לאבא ואמא", שיוקרן בצמוד לסרטה של מיכל אביעד „התנהגות בהתאם לגיל", שניהם על הזדקנות של נשים; „למה שקטה קאהיר" על בידוד מצרים בעקבות יבוא הנשיא סאדאת וכן הסרט „ישראל, מחיר הנצחון", שנעשה עשרים שנה לאחר מלחמת ששת הימים.

בחודש ינואר יוקרנו שניים מסרטיו של אברהרדט מתגר מגרמניה, הנחשב לאחד מן הבולטים בבמאי הקולנוע התיעודי הגרמני. יוקרן הסרט „המשפט", שנושאו משפט מיידנק. אורכו ארבע וחצי שעות ולאחר הקרנתו (ברציפות) תיערך פגישה עם הבמאי. הסרט השני מדבר על קבוצת ה„קומידיין הארמוני", מוסיקאים וזמרי פופ מן הארבעים שעבדו בגרמניה בשנות העשרים. קבוצה ששלושה מחבריה היו גרמנים והתפרקה בעקבות חוקי הגזע.

ורדה צימרמן

הפרימה בלרינה לא תגיע

בניגוד לפרסום אתמול, לא תגיע **אוה אבדזוקימובה** להופעות עם „הבלט הישראלי". אתמול בבוקר התקבל במשרדי הבלט מברק התנצלות ובו נאמר כי הפרימה בלרינה המהוללת כ„רקדנית הטובה ביותר בעולם" נקעה רגל בהופעה ועוברת סידרת טיפולים. על כן לא תככב בהפקה הישראלית של „היפהפיה הנרדמת". במקומה תופיע הרקדנית ההולנדית אלכסנדר פרוצמן ולצידה, בתפקיד הנסיך, יופיע רקדן הולנדי נוסף אלן לנד.

בפאתי מערב

תשמישי קדושה ממרוקו, מאוספו של הנגיה דהאן, בתערוכה חדשה במוזיאון ארץ־ישראל

תערוכה של תשמישי קדושה מבתי כנסת ממרוקו הספרדית – „בפאתי מערב" – נפתחה בשבוע שעבר במוזיאון ארץ ישראל בתל־אביב. התערוכה כוללת פריטים נדירים של קישוטים לספרי תורה, רימונים להידור, מעילים ברוקמת זהב, להיות הקדשה, קבוצה גדולה של כוסות וזכרון לבית הכנסת וחיבוקים נושאי כתובות הקדשה. הפריטים השונים הם מאוספו הפרטי של הנגיה דהאן, סופר וחוקר תולדות יהודי מרוקו שתרם את האוסף הנדיר למוזיאון. ניצת ביהודי, אוצרת הביתן לאתנוגרפיה ולפולקלור אמרה בערב הפתיחה התגיגי שנערך במעמד חוקרים מאוניברסיטת ירושלים היפה, יו"ר הנהלת המוזיאון, ראש העיר. האוסף וקהל רב, כי התערוכה באה להאיר את מאפייניהם האמנותיים ושימושם הטקסי של החפצים בתוך בית הכנסת, ועומדת על המוטיבים העיטוריים המיוחדים ליהודי מרוקו.

מקורם של הפריטים בערים השוכנות לאורך רצועת החוף הצפונית־מערבית של מרוקו – טנג'יר, סאוטה, טטואן, מלילייה וגיברלטר. שם התיישבו מגורשי ספרד אשר הביאו את תחומם על הקהילות המקומיות והעשירו את היצירה האמנותית. התערוכה מחולקת לארבעה מדורים: טמלים־תכבים יהודיים, דגמים אדריכליים, דגמים צמחיים וקישוטים לספרי תורה. כל המוצגים נוצרו במרוקו בשלהי המאה ה־19 והמאוחרים שבהם בשנות השישים של המאה הנוכחית, עת התרחבו הקשרים של יהודי המגרב עם התרבות האירופית. למרות גילם המאוחר יחסית וחרף ההשפעה המערבית – הרי שעיצובן הצורני ועיטוריהם של תשמישי הקדושה הללו עדיין יונקים מן המסורת המפוארת ששורשיה בימי תור הזהב של יהדות ספרד וארצות המגרב.

הנגיה דהאן הוא יו"ר הקרן העולמית של מורשת יהודי מרוקו. באוספו שלו מתעודים כתבי יד נדירים, כסכסים, חפצים ופריטים אחרים המשמשים לחוקרים ולסטודנטים בעבודתם. דהאן פירסם עד כה ארבעה ספרים ובקרוב עומד לפרסם ספר מקיף בנושאי תפילה ופיוט. את הפריטים אשר תרם למוזיאון הארץ הוא אסף במשך ארבעים השנים האחרונות מעולים חדשים, מהאוצרים עצמם ובחיפושים אחר חפצים יהודיים לקהילה במסגרת עבודת המחקר שלו.

„אוסף דהאן" המוצג במוזיאון הוא רק חלק מזערי מהאומנויות שעסקו בהם יהודי מרוקו" – אומר הנגיה דהאן. „בספרד היהות, באמצעות שליחים, הציל הרבה כלים מהחפצים של תשמישי קדושה, אך כיום אין יודעים מה עלה בגורלם. פריטים אלה הם חלק מתרבות יהודי מרוקו וחובה לרכז את כולם תחת קורת גג אחת לבל ייעלמו ויישתו".

דהאן מתחקה שנים רבות אחר פריטים נדירים היכולים לשפוך אור על האומנויות בהן הצטיינו היהודים – צורפות, זהב וכסף, עבודות רקמה מחוטי משי וזהב וחזיכות אמנותית להצר המלוכה. „לא מזמן ראיתי בעיתון 'דבר' צילום של חנוכיה מן המאה ה־13; בכבס ראשון

תיאטרון הבובות מהונגריה – בהצגה למבוגרים

„תיאטרון הבובות הממלכתי של הונגריה" יחזור אלינו לאחר שנה. באפריל יציג התיאטרון הצגה מוסיקלית אמנותית – „פנים ומסיכות", המיועדת למבוגרים. התכנית תכלול קטעים לפי מוסיקה של סטראווינסקי, פרוקופייב וליגטי ויצירה דרמטית – „צמא" – של סמואל בקט.

„ד"ר מאני" בעקבות „מר מאני"

פרק נוסף ברומן המתהווה והולך „מר מאני" מאת **א.ב. יהושע** יעובד על ידו למחזה ויועלה בתיאטרון „הבימה". מדובר בפרק „**ד"ר מאני**", שפורסם בחוברת האחרונה של „מאזניים". הוא מיועד להצגה בתיאטרון הלאומי בתחילת העונה הבאה. כזכור, הפרק הקודם – „מר מאני", הועלה כהצגת יחיד של דורון תבורי בתיאטרון חיפה.

הצגת ה־200 ל„סלאח שבתי"

„המחזמר המושמץ והמצליח ביותר בתולדות עמנו", כך מוגדר „סלאח שבתי" בהזמנה לכבוד הצגת המאתיים. שמעו הגיע, מתברר עוד מן ההזמנה, גם אל מעבר לים ומגעים מתנהלים עתה להצגתו בארה"ב. בעתיים, בעברית.

מילגות ע"ש שחקני „הבימה"

מקבלי המילגות לשנה זו על־שם שחקני „הבימה" תמימה יודלביץ, נחום צמח, ברוך צמרינסקי ומנחם גנסין הם: **סלילה וגנר, חני פרץ, נילי זומר, דבי פרקס, רפי וינשטוק, רפי ניב ויצחק עצמון**. המילגות יוענקו להם בערב חגיגי שיתקיים ב־21 בחודש זה ב„מכון לבוף". בחירה בהם ועדת מילגות המורכבת מטובה פרדו, פסח גוטמרק, נתן וולפוביץ, יהודה פוקס ויצחק ברקת והן מוענקות מטעם האיגוד הארצי של השחקנים והבמאים בישראל.

ורדה צימרמן

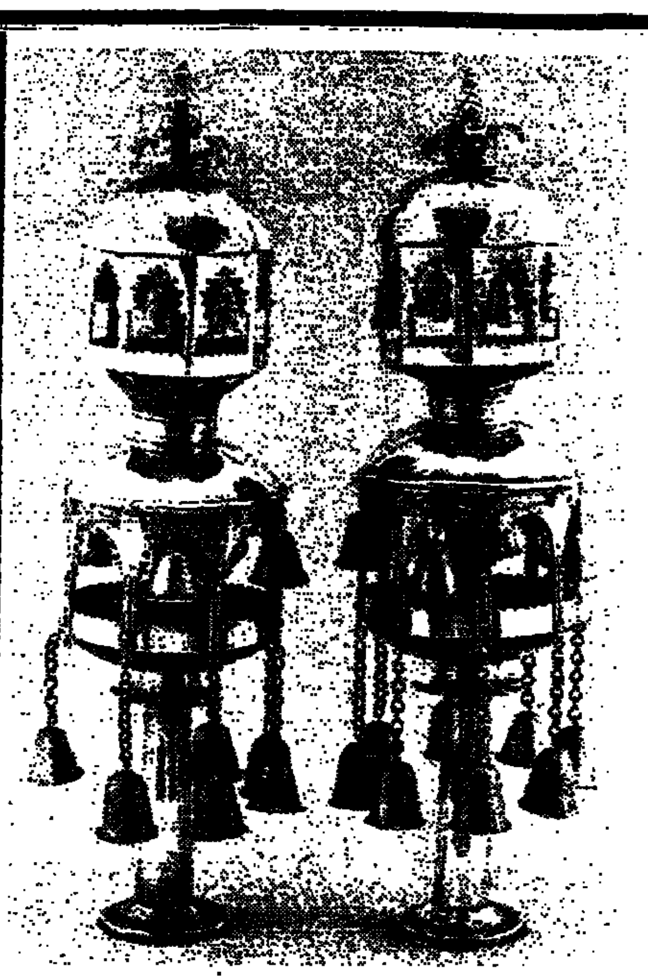

רימונים לספר תורה, תרס"ג, 1903

המבנתי שמוצאה ממרוקו – לפי הסגנון והדוגמה. איתרתי את האיש שברשותו הייתה החנוכיה שהוא בעצמו אספן עתיקות חובב והרכשתי אותה ממנו", הוא מספר. דהאן, המקדיש ימים כלילות במחקר חושש שמא כתבי־יד וחפצי אמנות אחרים מתקופות קדומות יגיעו לידיים לא מתאימות וילכו לאיבוד. הוא פונה לכל מי שברשותו חפצים מעניינים, כתבי יד נדירים והוצאות ספרים עתיקים לפנות ישירות לקרן העולמית של מורשת יהודי מרוקו אשר מטרותיה לשמר ולטפח את המורשת ולהפיצה ברבים, להוציא לאור פרסומים וחיבורים של חכמי מרוקו, תולדות היהודים שם, להקים מרכז ספרותי ותיעודי למטרות לימוד ומחקר. הכתובת היא ת.ד. 3017, בת־ים.

עמרם גבאי

מחווה לרביעיית תל־אביב בסימן 30 שנה להיווסדה

רביעיית ת"א, ביחד עם אמנים אורחים: **עלי אבן, ריל קס, אלה יומפולסקה, פנינה זלצמן וזאב שטיינברג**, יבצעו יצירות מהרפרטואר העשיר והמגוון אשר ליווה אותה במשך 30 שנה, בסדרת קונצרטים חגיגיים שיתקיימו בין ה־2 ל־9 בינואר ב„בית אריאלה" בת"א, לציון 30 שנות פעילות. קונצרט הפתיחה החגיגי ישחזר את הקונצרט הראשון (ינואר 1959) שהתקיים בבית־דיזנגוף עם יונה אסלנגר ז"ל.

רביעיית תל־אביב הוקמה בשנת 1959. שלושה ממייסדיה, ילידי תל־אביב, מנגנים בה עד היום – **חיים טאוב, דניאל בנימיני ועוזי ויזל**. החבר הרביעי הוא **לזר שוסטר** שהצטרף לרביעיה לפני למעלה מ־10 שנים.

קונצרט התרמה משותף לפילהרמונית הישראלית והסימפונית של טורונטו

מיליון דולר מקווים לגייס מארגניו של קונצרט חגיגי בהשתתפות התזמורת הפילהרמונית הישראלית והתזמורת הסימפונית של טורונטו, בניצוחו של אבין מהטה, שיתקיים בטורונטו ב־16 במארס 1989, והכנסותיו יתחלקו שווה בשווה בין שתי התזמורות, הישראלית והקנדית.

במסיבת עתונאים שהתקיימה בטורונטו, נמסרו פרטים על הקונצרט המיוחד ועל ההכנות הערכות לקראתו בשתי התזמורות. אבין מהטה, שהשתתף במסיבת העתונאים, סיפר ששיאו של הקונצרט, שיימשך שעתיים והצי, יהיה ביצוע משותף, של שתי התזמורות, של הסימפוניה הפנטסטית מאת ברליוז.

לתזמורת הסימפונית של טורונטו זהו הקונצרט הראשון ב־87 שנותיה הנערך בשיתוף עם תזמורת אחרת.

פרוייקט אמנותי נוסף אשר נולד כחלק מן האירוע המוסיקלי המשותף, הוא פסל פרי יצירתו של הפסל הישראלי המתגורר בקנדה – **קוסו אלול**.

הפילהרמונית הישראלית תשלב את הופעתה בקנדה בסיור קונצרטים שתערוך בארה"ב ובדרום אמריקה.

ציירת ביער יתיר

בגלריה יפו העתיקה נפתחה השבוע תערוכת אקוורלים של **יעל אזואלי**, תושבת הישוב ליבנה, השוכן ביער יתיר, בצפונו של הנגב. רוב הציורים, המוצגים תחת הכותרת „בדרך הביתה", הם של נופי יתיר וסביבותיו. בתערוכה גם ציורים של כמה מבתי יפו, בתי ילדותה של יעל, בתו של מי שהיה ראש עיריית באר־שבע אליהו נאווי.

ז'אן מורו וטריפו: ביוגראפיות

בצרפת יצאו לאור לאחרונה שתי ביוגרפיות קולנועיות על ז'אן מורו ופרנסואה טריפו. „ז'אן מורו", נכתב בידי ז'אן־קלוד מואוי, ו„פרנסואה טריפו" בידי קלוד־ז'אן פיליפ. שני הספרים, בפורמט אלבומי, מלווים בתמונות רבות. עוד בצרפת: „שנת הקולנוע 1988" – אלבום ובו אירועי השנה בקולנוע.

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארץ מולדת, היציאה מן החומות (כ).
08.40 אנגלית (ז').
09.00 מדעי הטבע (יסודי), אמנות בבר.
09.15 רחוב סומסום „מתנאות ברחוב".
10.30 מדעי הטבע (ה־ו') גוף האדם, העיכול (כ).
11.00 חשבון (ו'), מוטי כמעל שברים.
11.15 יהדות: קשת וענן, תן לי את יבנה (כ).
11.40 אנגלית (ז').
12.00 מושגי יסוד ביהדות, וזאת התורה (כ).
12.25 אזרחות (על־יסודי) כללי המשחק, יחסי רוב מיעוט.
12.50 צרפתית.
13.05 אנגלית (ו').
13.30 מדעי הטבע (על־יסודי) האבולוציה B, ברירה טבעית ומלאכותית.
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 אוניברסיטה פתוחה: תיאטרון: מרכיבי התיאטרון; ירושלים לדורותיה – נצרות והנצרים בירושלים (ב).
15.00 הי בתבה – „בתבה נחספת" (כ).
15.10 סאו סאו – „מעשה במלך הזנקנים". אסור לאבד את התקווה: זהו מוסר ההשכל מהסיפור שסיפרה אמא פנדה לסאו סאו ולחבריו. גם מלך הזנקנים לא איבד את התקווה, ולכן הבריאה אשתו האהובה.
15.40 שעת כושר.
15.55 פיצוחים – שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.
16.25 זהו שלמה (פרק 5, „משחק כאן, לאחר על בני נוער בעיר קטנה באנגליה, המתמודדים בינם לבין עצמם על זכות השימוש בסירה הנמצאת באיזור. מופע כאן מספט של בני נוער מקומיים, מה„מרוצים" הקלאסי ועד לרוק „בריקות".
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 חדשות.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 מקומות קסומים – בפרק זה נראה בספרד את התרבות הספרדית – סינתיזה של תרבות מוסלמית ותרבות נוצרית.
19.00 מבזק ספרות – 1. הפעם מתארח הפרופ' מעוז, מרצה באוניברסיטה העברית ומומחה בענייני סוריה על ספרו החדש „אסד"; 2. ט. כרמי יספר על שירתו; 3. כתבת פילם בנושא היוצר ויצירה ערביים (תרגום עברי).
19.30 חדשות (ערבית).
יתמכו שיבויים בלוח המשדרים.
20.00 כותרות מבט.
20.02 עשור לבית התפוצות – סרט תעודה.
20.30 תגספת – התכנית הפעם תיוחד לטכנולוגיות חדשות בשני נושאים: 1. המודידה – מדידות שטח; 2. מסוקים בשירות חברת החשמל.
21.00 מבט לחדשות.
21.25 השדירי שירות.
21.30 בדורסל – גביע אירופה לקבוצות אלופות – שידור ישיר מליםמר מכבי תל־אביב נגד ליטנוה, צרפת.
23.15 חת'ר או – דרמה אנגלית (עברי־ערבי).
24.05 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „מה משדר הערב".
18.35 „בוא אחרי", פרק שני: הבלש הפרטי מורה לסיד להפסיק בחיפושיו אחר הילדה המבוקשת. אולם סיד כבר מצא אותה נחבאת במבנה הרוס ברציף. לין הנערה, מנסה ליצור קשר עם אחיה העובד על הספינה „הפטרול". היא סבורה שאחיה מעורב בקשר מסתורי עם קולונל גיינס.
19.00 „שירים מתוך סרטים של וולט דיסני": „היפהפיה הנרדמת" „גבר הדוב ועוד הדובי".
19.15 „עולם המדע" – „מים". כיצד והיכן נאגרים מי הגשמים? איך להגדיל את ניצול המים? על שאלות אלה ואחרות תענה התכנית. חוקרים נחומים להכיר מכשור. אוטומטי הקובע את כמות המים הנכנסת לכנרת. עוד על מיחזור מים: השימוש במים יוצר פסולת – מים באיכות ירודה, בהם משתמשים למיחזור. בארץ הוקמו מפעלים המטהרים מי ביוב. בעזרת תהליך חימצון ניתן להשתמש במים אלה להשקיית שדות.
19.30 „האנדרברג" (פרק אחרון): חברת האנגו נלחמת על הזכות לייצא דלק לאירופה. רוברט אנגו, מתחרה של האנק, מנסה להפיל בפח, אך נכשל. האנק ואנדרברג קוטף את פירות ההצלחה של מפעלו. במקביל, הוא מנתק את קשריו עם סברה והואר לחיות חיים תקינים לצד אשתו, אליזבט, שזה עתה ילדה. עליו לקבוע את עתידו ואת עתיד משפחתו הן במישור העסקי והן במישור האישי.
20.21 „רגע לפני..." על תערוכת יופי וקוסמטיקה.
20.25 „מה משדר מחר".
20.30 „אדם וכלכלה" פרק 24: „אנרגיה אלקטרומגנטית". מדענים אמריקניים חקרו ומצאו חומרים מוליכי אנרגיה באופן יוצא דופן. תגלית מהפכנית כגון זו עשויה לסייע בפיתוח מגנטים קטנים ובעלי עוצמה גדולה מאלה המוכרים לנו כיום. מוליכי על אלה פותחים בפנינו אפשרויות חדשות לאחסון חום ואנרגיה. להמצאה זו השלכות רבות: האצת של פעולת מחשבים ויצור שדות מגנטיים חזקים בעלות נמוכה. כיצד תשנה המצאה זו את עולמנו האם בעתיד ניסע במכוניות אלקטרוניות והרכבות מגנטיות האם עולמנו מצוי על סף מהפכה תעשייתית התוכנית תשודר ללא תרגום לעברית.
20.57 „רגע לפני..." על הכוכב הזקן ביותר בעולם.
21.00 „מסע בחלל" פרק שבעה „הכוכב הרביעי". לאור עובדות חדשות שהתקבלו ממסעותיהן של ספינות

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 העמסלות; 15.00 האזור הדמדומים (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוירת); 16.00 שוכני

הטלוויזיה: „פרינס" ו„ויקינג". נוסעו באמונות הספלות. אודות כוכב הלכת מאדים. המדענים. סאגאן, סוגן ומשתתפי הסדרה את פני הכוכב האדום, את הטופוגרפיה שלו ומעלים השערות באשר להימצאותן של צורות חיים על פניו.
21.30 „קרול ברנט מארחת" – הפעם את גלן ביונג. קרול וגלן מופיעים יחד עם רקדנים ומשתתפי התוכנית הקבועים – הרווי, ויקי ולילי, במערכונים ובשירי קאנטרי. התוכנית תשודר ללא תרגום לעברית.
21.52 „שירים עבריים" של רמי פורטיס ו„המבצר".

הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „מרתון" עם בוב ניוהארט; 18.00 חן וקשת (סידרה); 18.30 משפחה קבבל (סידרה); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 רצח במשיכת קולמוס; 21.00 אחוזה פרבלייד (סידרה קומית); 21.30 סרט „מרדף לילה" עם זיהוד נלסון; 23.00 בעדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצוירים (בער' 1); 17.10 שירי ילדים (באנגלית בער' 1); 18.00 תכנית בידור בצרפתית; 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 ירדן היום; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 קוייס ואלי (קומדיה אמריקאית של שתי גרושות הגרות יחד); 21.00 אירוע בעולם (סידרה דוקומנטרית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 הדים (סידרה אמריקאית); 22.00 היאבקות חופשית (בער' 1); 23.10 נשואים עם ילדים (קומדיה אמריקאית).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מוצרט: הקונצ'רטו לפסנתר בסי במול מזור, ק. 595; בטהובן: סימפוניה מס' 7; שוברט: רביעיית כלי־קשת בלה מינור, הסכום „רוזמונדה".
09.00 מאוצר התקליטיה – עם גלן גולד, מוצרט: קונצרטו מס' 24 בדו מינור, ק. 491 (תזו. הסימפ. של רדיו קנדה) / ו. הסקינד; שונאן: רבעלייה במי במול מזור, לפסנתר וכלי קשת, אופוס 47 (רביעיית ג'ולארד).
10.00 קונצרט בוקר – מוצארט: דיברטימנטו ברה מזור, ק. 334; צ'ייקובסקי: מוצרטיאנה; פרוקופייב: הקנטטה „אלכסנדר נייבסקי", אופוס 78; שוסטקוביץ': סימפוניה רביעית.
12.57 פינת השיר – אבות ישורון משירי „בוקר ז„ונה בר" מגיש: בני הנדל.
13.00 קלאסיקל – תבוב ומוכר.
14.06 מן הסרטיה – מוצרט: שלישיה במי במול מזור לקלרינט, ויולה ופסנתר „קגלשטט" (י. אטלינגר/ד. בנימיני/ג. זלצמן); סואר פרנק: סונטה בלה־מזור לכלו ופסנתר (ר. זסר/ה. זק).
15.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה כנסייתית והילולית של סלסון.
16.00 מאולמי הקונצרטים: שלמו – הפילהרמונית הישראלית/ אבין מהטה, סולנים: ז'אן פייר רמפל, פנחס צוקרמן (ש.ש) תכנית מוצרט: קונצ'רטו לחליל במול מזור, ק. 313; קונצ'רטו מס' 5 לכנור ק. 219; קונצ'רטו לחליל, ק. 314.
18.00 ממוף התקליטיה.
18.45 אמנים באולפן – דניאל הקסטר, פסנתר, באך: היראציות גולדברג.
20.05 לבקשתכם – דליב: „קופליה", מוסיקה לבלט, מערכה ראשונה (ת. שרייץ המערביר/ר. בוניגג).
21.00 אופרה – ברליוז: בנבנוטו צ'ליני (ג. גדה/ג. בסטק/ק. דייויס).

17.05 מושגים (הפעם: „על השותפות בשוק" עם ד"ר יצחק מינרבי – סמנכ"ל לענייני כלכלה ושיתוף בינלאומי במשרד החוץ, מקס ליבנה – ראש המינהל לסחר־חוץ במשרד המסחר והתעשייה (ש.ש).
22.05 חבר מאותו כוכב – תוכנית הכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

16.05 שעה קלה עם יפה ירקוני.
18.06 יש שאלות.
19.35 שירים עבריים.
20.05 צימוקים ושקדים – מבחר־שירים ביידיש. הפעם: תקליטים חדשים.
22.05 תחת שמי מוסקבה – שירים רוסיים.
23.05 מתפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 כתוב באוזניכם – הפינה לשיפוטכם.
21.05 פניני באה.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

18.05 יום מסחר – ענייני צבא ובטחון.
18.45 מעבר לגבול – ענייני המזרח התיכון.

צה"ל 1

20.05 בניקור מוסיקה – „צבע לשיר – עיבודים בזמר העברי" „עודף יצירתיות", מגיש: רפי קדישזון.
21.30 אוניברסיטה משודרת – רפואה ואתיקה – ניסויים רפואיים בבני אדם. מרצה: ד"ר דוד הד (ש.ח).

צה"ל 2

19.05 יומנים מוסיקה.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המשוחב.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 המפסלת עשר.
23.05 קול הבאה הזה.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „מעולם הכימיה" הפעם: „תבנון תמרים על סמך תכונות רצויות" – פרופ' שרה סריג ודר' נאוה ברצבר.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 שעון מוסיקלי.
07.07 מה נשמע.
20.27 פינת השיר.
23.58 פרסים על התכניות.

19.35 שירים עבריים.
21.00 מבט לחדשות.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת א'

06.00 התעמלות בוקר.
06.16 והאר עינינו.
06.30 סיכום המשנה היומית.
06.50 דף גמרא יומי.
07.30 יומן בעניין.
08.05 חוות.
09.00 סלרדיו.
10.05 מגיני בוקר.
11.05 ירוק, ירוק.
12.05 מערב יום היכתו.
14.06 בראש צעיר.
17.30 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי חיים בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ג'

06.05 בוקרו לאשר.
07.05 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר חשוב.
10.06 דברים טובים.
11.05 מלכה הזקיה – על הקו.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק ביום ראל.
14.06 לי הלך.
15.06 חדש, חדש ומחודש.
16.05 פזם 89.
23.05 הלילה הוא שירים.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.06 השכם בבוקר.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 סער לשלום.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הקשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.05 אנא בב.
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
15.05 שירים ושעורים.
16.05 תחנות הארץ.
17.05 רגעי קסם.
17.51 לוח מודעות.
17.55 קריאת ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקוסים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב, ישראל.
09.05 על הבוקר.
10.05 שירים עבריים.
10.55 מי מנהל מדמוקרטיה.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 זה רוח יומי.
14.05 מסק זמן מוסיקלי.
15.05 שירים לתב.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב, ישראל.
19.00 מבזק ידיעות.
19.57 הודעות לחיילים.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

דבר של היום הוא דבר חדש

קולנוע

תל־אביב

דיזנגוף: כשר הבדיל 2 9.50, 7.30, 5.00
דיזנגוף: צא הבאה 9.25, 7.00, 4.30
בית ליסין: בולטוס בעל הביצים הקטנות 23.15
ביינתיאה: וילו והנסיכה 9.30, 7.00, 11, 4.30
גורדון: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
גת: מזת ירדע מראש 9.50, 7.30, 5.00
הודגור 1: קפה בגדאד 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
הודגור 2: המודרבים 9.50, 7.15, 5.00, 2.00, 11.00
הודגור 3: בקן בלוז 9.50, 5.00, 1.00
כפר קפה שלי 7.30, 3.00, 11.00
הקל: גיג 9.35, 7.10, 5.00
היינבאוק: פרסיד'ו 9.30, 7.30, סקס 12.00
יהודה: באחרת הסודים 9.30, 7.15, 5.00
השינמטק הישראלי: 5.00 מסק הקסם הסקנדלי – הדיאה ד"ר איק סלו 9.30 דוד ולהה
הולנדיש (בית ציוני אמריקה): מסע

לקיתה 4.15, 7.00, 9.30
חן 1: מה לחיות 9.55, 7.20, 4.45
חן 2: סאריסן 9.55, 7.25, 5.00
חן 3: תקלה מופלאה מס' 2 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: לטניור באהבה 9.50, 7.30, 5.00, 2, 11
חן 5: בוקר טוב ויאטנם 9.50, 7.30, 5.00, 2, 11
מיילת 1: מלחמה ושלום 7.00, 2.30
מיילת 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
מיילת 3: מוסקבה בוערת (מלחמה ושלום חלק ב') 7.15, 3.00
לב 1: יום שני הסוער 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לב 3: באמריס 9.35, 5.00; בגלל המלחמה ההיא 7.35, 2.00, 12.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לימור: סהדרי 9.30, 7.30
מגרב: סגור
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30
סמטת: מגישה עיוורת 9.50, 7.30, 4.30
סטודיו: סגור
פאר (לשעבר אלנבי): דמיין ג'ון לנון 9.30, 7.15; נוספטו 23.30
פאר: סוכנים במספרים 9.35, 7.10, 4.30

פריז: אנה 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00; 23.30 זרים
צפון: סאטר – האיש והחלום 9.30, 7.00
שחף: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: לידי איב 9.30, 7.30
תמלות: בירד 9.00, 600
תל־אביב: מסקר המחלקה 9.30, 7.15, 5

ירושלים

אימפריה 1: כוכבים במספרים 9.30, 7.00, 4.30
אימפריה 2: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
אימפריה 3: צל הסודות 9.30, 7.15, 5.00
אימפריה 4: הפתיחה בקודש
אריסון: מסקר המחלקה 9.00, 7.00, 4.30
אורנע: תקלה מופלאה מס' II – 9.00, 7.00, 4.30
אור 1: סאריסן 9.15, 6.45
אור 2: קפה בגדד 9.15, 7.15
אור 3: הנסיכה הקסומה 9.00, 7.00
אור 4: גיקי וגיינו 9.00, 7.00
אור 5: פרנטיק 9.15, 7.00
אורגיל: בוקר טוב ויאטנאם 9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון: 5.30 שודדי הביורים; 7.15 מלאכים בשמי ברלין; 9.45 בליה־ראנר

9.30 מנטי פייטון – ברזיל
בירה: יום שני הסוער 9.00, 7.00, 4.30
גיטמשל: מרדף חצות 9.15, 7.00
סמדר: לסגיור באהבה 9.15, 7.00
סמר 1: הקסיסריה 9.00, 7.00, 4.30; סבר הג'ונגל 12.30, 10.30
סמר 2: וילו והנסיכה 9.15, 6.45, 4.30, 12.30, 10.30, 9.15
סמר 3: חיים ותרשים לאור הגירושים 9.00, 7.00, 4.30
היפה ההיה 12.30, 10.30
כנמר 4: מה לחיות 9.15, 6.45, 4.30; גולים 12.30, 10.30
עדן: מארה השדים 9.00, 7.00, 4.30
רון: גשר הבדיל 2 9.00, 7.00, 4.30; 11.00 בבוקר
תיאטרון ירושלים: כפר קטן שלי 9.30; בגלל המלחמה ההיא 9.30, 7.00

חיפה

אורות: הנסיכה הקסומה 11.00, 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: בירד 9.00, 6.00
ארמון: סגור
חן: כה לחיות 9.15, 6.45, 4.15
מרחב: חיים ותרשים לאחר הגירושים; שפי 10.00, מוצ"ש 9.30
סינמטק: סגור

9.30 מונטי פייטון – ברזיל; גלילה צמוקה שני 12.00, מוצ"ש 7.30; ספר הג'ונגל 11.00 בבוקר

קריית חיפה

כנדר: מה לחיות 9.15, 7.00
סביון: יום שני הסוער 9.15, 7.00
אורדות: צבעים 9.15, 7.00

אשדוד

אשדודה: כוסית לארתור 9.30, 7.15

אשקלון

צמרות: ז'אן דה פלורט 9.30

אמבור: מעריכה צמודה 9.30, 7.30
נסאורי: סרוד ברחובות 9.30, 7.30
רחל: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.30, 7.30

באר־שבע

חן: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.15
היכל התרבות: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.45, 6.30

הרצליה ■ רמת השרון

דוד: ביקי וג'ינו 9.30, 7.15
תיכל: ב־U2 9.30, 7.15
כוכב: שם המשחק 9.35, 7.15
תפארת: בוקר טוב וייטנאם 9.30, 7.15

חולון ■ בת־ים

ארמון: ביטל ג'וס 9.30, 7.30, 5.00
עצמאות: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30

חדרה

חורה: מה לחיות 9.30, 7.00

כפר־סבא ■ רעננה

תקלה מופלאה 5,2
חן: סרוד ברחובות 7.00, 9.15
אורות: סגור

לוד ■ רמלה

אורות: סגור
אריה: שליה לבת 9.30, 7.15
צוה הזה: סרוד ברחובות 9.15, 7.00

נהריה ■ עכו

היכל התרבות: הזמנת מעבר לפינה 9.15, 7.00
רון: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.00, 7.00

מגדל: בוקר טוב ויאטנם 9.40, 7.15
פנוחים קרית שרה
פובה: וילו והנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
היכל: גיג 9.30, 7.15
אורות: נעורים בהשאלה 9.30, 7.15

נתניה

אחרונה: מה לחיות 9.30, 7.15
גורדון: גיג 9.30, 7.15, 5.00
שרון: סהדרי 9.15, 7.00
חוי: 7 קן הקוקיה 9.30

עפולה

מוסתרת: בית 9.00

פתח־תקוה

היכל 1: מסקר המחלקה 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: וילו והנסיכה 9.30, 7.00, 4.30, 11.00
היכל 3: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
שלום: כוסית לארתור 9.00, 7.00

ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: המשפט בבוקר 9.15, 7.15
הדר: פרחים בעליית הגג 7.15, 9.15
חן: מרדף חצות 7.00, 9.15, תקלה מופלאה 2 5.00, 11.00
ג.ג. רון 1: מסקר המחלקה 9.30, 7.15; מוליכה 11.00 בבוקר

קרית אונו

מרכז קהלתיה. אזור הקטור הצבוחן 9.30, 6.30

קרית שמונה

שניה: אהבנו כל כך 9.00, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: גשר הבדיל 2 9.40, 7.15
ארמון: סגור
ליליה: גיקי וג'ינו 9.30, 7.15
הדר: וילו והנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
רב חן 1: מה לחיות 9.30, 7.25, 5
רב חן 2: קפה בגדד 9.30, 7.30, 5
רב חן 3: עיניים שחורות 9.30, 7.20, 4.45
רב חן 4: בוקר טוב ויאטנם 9.50, 7.50, 7.20, 5
ג.ג. רון: 1: בני חיתך מכוקס 9.30, 7.15, 5, 11
ג.ג. רון 2: מרדף חצות 9.30, 7.15, 4.30, אוליבר חוליס 11.00 בבוקר
ג.ג. רון 3: עיניים שחורות 9.30, 6.45
ראשון: נשר הבדיל 9.30, 7.15
שבלים: החגיגה של באבט 9.30, 7.15